WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 5 DIN BROJ246

POBUNA U PRERIJI

F. G. UNGER

POBUNA U PRERIJI

»Laso« Nova serija 1978.

F .G. Unger: POBUNA U PRERIJI

Naslov originala: HORSE MESA — LAND DER WILDEN PFERDE

Copyright: Bastei — Verlag, Gustav H. Lübbe, Bergisch Gladbach

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Prijevod: Sonja Budak

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NIŠP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR Novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1978.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10% a za 6 mjeseci 130 d odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42, »Vjesnik«, s oznakom za LASO.

Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US $ 15.00.

Uplata na devizni račun: 30101-620-37-7210-256 Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik« Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Cijena oglasa 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili US $ 480

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 — 1973. od 28. XI 1973.

I

Divlji konj Red Rebel pritisnuo je prsima stup na ogradi korala. Zatim se okrenuo i odmaknuo od korala. Ali se iznenada propeo na stražnje noge i pojurio prema ogradi.

Udario je svom svojom težinom od tisuću i tristo kilograma o stup. Ovaj je popustio. Red Rebel je pao na stranu, preokrenuo se preko stupova i kolaca, pa poput mačke skočio na noge. Zatim je visoko zabacio glavu i pobjedonosno zarzao.

To je bio znak. Barton Damm izjurio je prvi iz kolibe. Za njim je dotrčao Kirby Monk.

A Ben Rankin je bio treći čovjek.

Zakasnili su samo nekoliko trenutaka. Jer Red Rebell je već odvodio konje preko slomljene ograde u slobodu.

A lovci na divlje konje znali su da nemaju više nikakve mogućnosti.

Jer nemoguće je uhvatiti krdo divljih konja u bijegu. Takvo se krdo mora po dobro smišljenom planu utjerati u klopku, zatvoriti mu, dakle, put s tri strane, a ostaviti slobodnu samo onu koja vodi u klopku.

Trojica su se lovaca po izvanjskom izgledu međusobno vrlo razlikovala.

Barton Damm bio je crnokos, visok i mršav. Imao je nepravilne crte lica i mirne, sive oči. Naslonio se na zid kolibe i počeo motati cigaretu.

Kirby Monk bio je crvenokos, prilično nizak čovjek, vrlo okretan i žilav.

— Prokletstvo! — procijedio je kao i obično, a zatim ponovno stisnuo zube kao da je to bila jedina riječ koju je mogao prozboriti.

Treći čovjek, Ben Rankin bio je pravi div. Viši od Bartona Damma, vrlo širokih ramena i težak, ali ne tromih kretnji. Usprkos svojoj visini kretao se lagano i spretno. Bio je smeđokos i imao je široko, mirno i dobrodušno lice koje je sada izražavalo gorčinu i bilo zabrinuto i tužno.

Kleknuo je pred malo ognjište koje su načinili ispred kolibe i počeo paliti vatru. Zatim je dohvatio lonac krenuo prema izvoru i ubrzo se vratio s vodom.

Kad je lonac stavio na vatru, okrenuo se prema svojim drugovima i počeo ih neko vrijeme promatrati.

Oči Kirbyja Monka bile su crvene od bijesa. Barton Damm je međutim, ostao hladan i smiren. Ali Ben Rankin nije od njega ni očekivao nešto drugo. Kimnuo mu je i primijetio:

— Srušio je našu ogradu. Lukav je poput čovjeka. Nikad do sada još nisam vidio, a ni čuo da bi neki konj svjesno srušio ogradu kako bi druge konje odveo u slobodu. To je doslovce nevjerojatno. Možda je točno ono što pričaju o tom Red Rebelu. Možda je doista jednom pripadao nekim ljudima koji su ga naučili raznim trikovima. U svakom slučaju, prevario nas je! A imao je i pravo na to. Prevario nas je i pobijedio.

Barton Damm je kimnuo na te riječi. Čak je ponovio:

— Da, prevario nas je. Pobijedio je u toj igri, a nas uništio.

Kirby Monk im je prišao na svojim krivim nogama jahača. Naglo je zastao i rekao glasom promuklim od bijesa:

— Govorite o tome kao da ste izgubili partiju pokera u kojoj je ulog bio pedeset centi. Jeste li već promislili što nam je taj prokleti konj nanio?

Zašutio je i teškom mukom progutao slinu kao da mu je zapao u grlu. Promatrao je očima crvenim od bijesa tužno i bespomoćno svoje prijatelje. Podignuo je ruku i odmah je opet bespomoćno spustio.

— Od proljeća već boravimo ovdje u ovom kraju. A sada je jesen. Sedam mjeseci! A nismo ljenčarili! Ulovili smo stotinjak najboljih konja. Svaka od tih životinja donijela bi nam barem stotinu dolara. Mislili smo da smo napokon i mi uspjeli. Vjerovali smo da već imamo u džepu deset tisuća dolara. A što se sada dogodilo? Oduzeo nam ih je taj prokleti konj. Pa ne samo to! Oteo nam je još mnogo više. Uložili smo svu svoju ušteđevinu u taj posao. Još više. Podigli smo i zajam. Sada smo ostali praznih ruku, a uz to imamo i dugove. I sve to prije zime. U cijelom tom kraju ne postoji ranč koji bi u to vrijeme unajmio kauboje. Baš obratno. Mnogi otpuštaju poneke od svojih kauboja. Zadržavaju samo one stalne.

Rekavši to, okrenuo se i stao nemirno šetati gore-dolje. U međuvremenu je počelo svitati.

— Naša je odjeća rastrgana, a u džepovima nemamo ni novčića. Nema izgleda da će nas netko zaposliti, a zima je pred vratima. Mi smo sada proklete skitnice. Ismijat će nas svi oni lukavi momci koji su se zaposlili na nekom ranču, prištedjeli dolare, pa će sada provesti zimu uz plaću i dobru opskrbu. Cijela ova zemlja u krugu od pet stotina milja smijat će nam se.

Pristupio je svojim prijateljima.

— Što sada? — zapita. — Da, što sada?

Nije očekivao odgovora. Odmah je nastavio:

— Vi možete pokušati! Možete poći na neki ranč i moljakati da vas zaposle. Ja to neću učiniti. Bila je nesretna zamisao uložiti sav naš novac u taj pothvat.

— Već će nam se pružiti nova prilika, Kirby — promrmljao je Ben Rankin. Klečao je kraj ognjišta i drškom revolvera razbijao na kamenu posljednje zrno kave. — Zasigurno ću se ponovno moći zaposliti kao pomoćnik šerifa. Bart će i zimi dobiti namještenje na svakom ranču. A nabavit će posao i tebi. Dovoljno je samo da odjaše do Hioba Stonewella i ponudi mu svoje usluge uz uvjet da i tebe zaposli. Tada...

— Pa to je baš ono! — zaurla mali Kirby Monk. — Vi ćete plaziti po podu, priznavajući da ste pobije-

đeni i moliti ih da vas uposle. A Bart bi čak za mene rekao koju dobru riječ kako bih se negdje sklonio i našao topao kutak preko zime. Do vraga s time! Suviše sam ponosan za to. Prokleto ponosan!

Brzo je obrisao rukom lice.

— Znam vi ste mi prijatelji. Zajedno smo proživjeli mnogo lijepih trenutaka. Ali vam je poznato i to da sam prvi put u životu radio teško sedam mjeseci bez prekida. Inače baš nisam mnogo vrijedio. Uvijek sam bio jedan od lutalica, jedna od crnih ovaca ovog kraja. Htjeli ste mi pružiti priliku. Ali sad i sami vidite što se dogodilo. Vrijeme je da se ponovno rastanemo. A to će se sada dogoditi.

Nakon tih je riječi ušao u kolibu. Barton Damm i Ben Renkin pogledali su se šuteći. Barton je htio zamotati novu cigaretu, ali tada se prisjetio da više nema duhana.

— U proljeće ću se vratiti u prerij u i ponovno pokušati uloviti Reb Rebela — reče iznenada.

Uto je Kirby Monk izišao iz kolibe. Pokupio je svoje stvari i svezao ih u nasmoljeno šatorsko krilo.

— Kamo ćeš, Kirby? — zapita ga nježno Barton Damm.

Kirby je zastao pred njim i pogledao ga.

— Neće mi biti loše — izjavi promuklim glasom. — Imam nekoliko dobrih prijatelja u ovom kraju i oni će me veselo dočekati. Njih neću morati moliti ni za što. Pozvao bih i vas da krenete sa mnom, ali...

— Ne, mi nećemo poći Johnu Cannonu i njegovoj divljoj hordi — prekinu ga gorkim glasom Barton Damm. — A ni ti ne bi smio otići onamo, prijatelju!

Ben Rankin se odmakao od ognjišta i prišao im. Položio je ruku na rame malog Kirbyja.

— Ostani radije s nama, Kirby — reče ozbiljno. — Nemoj otići Johnu Cannonu i njegovim konjokradicama. Moglo bi se dogoditi da vrlo brzo nastradaš.

— Ne želim moliti milodare — naceri se divlje Kirby Monk. — Započet ću novu igru. Brz posao, brz novac! Zbogom momci! Čeka me dobar život. I neću morati nikoga moliti ni zašto.

Stresao je s ramena veliku ruku Bena Rankina i nestao iza ugla kolibe.

Ben Rankin je htio poći za njim, ali ga je Barton Damm zadržao, mirno rekavši:

— To ne bi imalo smisla, Ben! Ne možeš mu izbiti iz glave tu zamisao. Ogorčen je i očajan. Izgubio je vjeru u neke stvari.

— Krenuo je u svoju nesreću — zastenje Ben Rankin. — Ako zaista pođe Johnu Cannonu, tada...

— Kirby je jedan od onih ljudi koji se uvijek moraju sami uvjeriti u sve. Tek se tada mogu opametiti. Valjda će već jednom početi razmišljati.

Kirby Monk se pojavio na konju iza ugla kolibe. Nasmijao im se s visine i primijetio:

— Uskoro ću moći izvući iz džepa tisuću dolara i položiti ih na stol. Tada će mi taj prokleti život opet pružiti malo radosti. Znat ću zašto živim. Do viđenja, momci!

Barton Damm je polagano pristupio Kirbyjevu konju.

— I nemoj zaboraviti jedno, Kirby! — primijeti ozbiljno.

U očima Kirbyja Monka opet se pojavio bijesan i divlji pogled.

— Zar opet daješ izgubljenom sinu dobre savjete i ukazuješ mu pravi put? — zapita ljutito.

Ali je Barton samo trznuo glavom.

— Ne brinemo zbog toga baš mnogo za tebe, Kirby — promrmlja nježno. — Jer kad se otrijezniš i počneš razmišljati, tada nećeš tako lako pogriješiti. Ne, u pitanju je nešto posve drugo. Ne zaboravi, Kirby, mi smo tvoji prijatelji. Kad bih se našao u nevolji, a bila bi mi potrebna pomoć prijatelja, tada bih se bez sustezanja obratio tebi. A to isto u protivnom slučaju vrijedi i za tebe. Ne zaboravi nikada da smo tvoji prijatelji i da možeš računati na našu pomoć.

Kirby Monk je razmislio o tim riječima. Neko je vrijeme sjedio u sedlu spuštene glave.

Ali onda je odmahnuo rukom.

— Uvijek sam se držao točne granice — reče. — Jedno sam vrijeme bio s one strane na kojoj ste i vi. Ali nisam uspio, zar ne? Sada ću pokušati s druge strane. Možda će mi to više odgovarati. Ipak bih rekao da je to kraj našeg prijateljstva, zar ne?

Podigao je ruku i mahnuo im. To je istovremeno bio i njegov posljednji pozdrav.

— o —

Dva dana poslije toga pod večer, stigli su Barton Damm i Ben Rankin u mali stočarski grad Cattleville.

Skrenuli su u dvorište s najamnim stajama. Vodili su sa sobom tri jahača konja i jednoga za teret. Kad su se zaustavili pred otvorenim vratima staje, izišao je odatle stari Jesse Lee. Nakon što ih je neko vrijeme promatrao, reče mirno:

— Vratili ste se, vi Indijanci?

— Htjeli bismo prodati tri jahača konja i ovoga za nošenje tereta — promrmljao je Barton Damm.

Jesse Lee, bivši kauboj koji je od ušteđevine što ju je skupljao cijeloga svog života kupio tu najamnu staju, neko je vrijeme zamišljeno šutio.

— Niste, dakle, imali sreće tamo u preriji. — napokon je promrmljao.

Ali to nije bilo pitanje, već jasna tvrdnja. Od prvog mu je pogleda sve bilo jasno. Nije se raspitivao ni za Kirbyja Monka.

Sada je promatrao konje.

— Dobro — primijeti tiho. — Pokušat ću prodati te konje. Dat ću vam i predujam od pedeset dolara. Obračunat ćemo kad ih uspijem prodati. Uvedite ih u staju. Morat ću ih pošteno nahraniti. Omršavjeli su za vrijeme boravka u preriji.

Oba su čovjeka sjahala.

— Novac koji dobijemo za konje podijelit ćemo na tri dijela — reče Barton. — Onaj dio koji pripada Kirbyju Monku zadržat ćeš i isplatiti mu ga kad se jednom pojavi ovdje.

Jesse Lee je šuteći kimnuo. Onda im je pomogao uvesti konje u staju, nahraniti ih i napojiti. Kad su to završili pošli su za starcem u njegov ured. Tu je starac i spavao. Isplatio im je predujam, a oni su ga razdijelili među sobom.

Zatim ih je ipak zapitao:

— A što se zapravo dogodilo?

— Uhvatili smo stotinjak prekrasnih konja — poče mu objašnjavati Ben Rankin. — Već smo ih napola pripitomili u koralu. Ali tada se po-

javio Red Rebel. Srušio je ogradu i izveo uhvaćene konje na slobodu. I mi smo morali odustati od svoje namjere. Tamo u preriji već je sada vrlo hladno, a i naše su zalihe bile pri kraju. Taj Red Rebel odabrao je baš pravi trenutak. Morali smo odustati za ovu godinu.

Starčeve su se sokolove oči zakrijesile.

— Red Rebel! — prošapče. — To je vrlo hrabar konj, zar ne?

Oba lovca na divlje konje nijemo su kimnula.

— Dosta mi ga je — promrmlja Ben Rankin i prebaci svoj zavežljaj preko leđa.

Zatim su izišli, a put ih je odveo prvo do gostionice. Kako je već bilo kasno, oni su bili jedini gosti. Stoga se na njihovim tanjurima našlo mnogo hrane.

Kad su pojeli i naručili od Meksikanke, koja ih je posluživala, dvije cigare i platili račun, u gostionicu je ušao šerif Tex Fox. Sjeo je k njima za stol i rekao:

— Jesse mi je sve ispričao. Ben, nije potrebno da dođeš k meni. Sâm sam došao k tebi i nudim ti tvoje staro mjesto. Računam na tebe, Ben!

Ben Rankin se nasmije.

— Sretan sam što sam ponovno dobio svoj stari posao. Plašio sam se da si u međuvremenu možda našao pogodnijeg čovjeka i uzeo ga za svoga pomoćnika.

— Selby Lowell je radio za mene — odvrati stari šerif. — Pratio je prije pet tjedana pošiljku novca za banku. Razbojnici su zaustavili poštansku kočiju i ustrijelili ga. Pobjegli su, a nitko ih nije prepoznao.

Tex Fox je ozbiljno promatrao dvojicu mladih ljudi pred sobom. Šerif je bio sjedokos čovjek, srednje visine i vrlo mršav. Podsjećao je na starog i iskusnog, ali već i vrlo očerupanog sokola. Bio je jedan od onih starih Teksašana što su pristigli prije mnogo godina u Arizonu.

— Gdje je Kirby Monk? — zapita zatim mirno.

— Ponovno je odjahao bez cilja — odgovori Barton Damm jednako tako mirno.

Tex Fox je neko vrijeme razmišljao. Onda je postavio ono najvažnije pitanje:

— Momci, jeste li bili sami u preriji? Niste li možda vidjeli nešto što bi za mene moglo biti važno?

Barton Damm je pokazao na Bena Rankina.

— On je ponovno tvoj pomoćnik, zar ne? On zna jednako toliko koliko i ja.

Rekavši to ustao je.

— Mnogo sreće, Ben! — primijeti i kimne Texu Foxu.

— Bart — reče ovaj polagano — nije vas bilo sedam mjeseci, a u to se vrijeme mnogo toga izmijenilo. Ne donosi prenagle odluke, Bart! Pričekaj dok sve točno ne znaš.

— Uvijek sam se tako ponašao — polagano promrmlja Bart.

Još je jednom pogledao Bena Rankina koji je opet postao šerifov pomoćnik, a zatim je bacio pogled i na starog sokola iz Teksasa koji je još bio šerif.

Tad se mirno okrenuo i izišao iz gostionice.

Obojica su pričekala dok su se vrata zatvorila za njim. Onda je Tex Fox upitno pogledao svog novog »starog« pomoćnika. A Ben Rankin je polagano rekao:

— Da, nismo bili baš posve sami u preriji. Naišli smo na tragove i

vidjeli jahače. Da, naslućujem gdje bi se mogao nalaziti logor Johna Cannona. A otkrio sam i nekoliko prolaza koji preko prerije vode do kanjona. To su skriveni putovi kojima za svijetlih noći tjeraju stada prema nepoznatim ciljevima. Tex, jesi li me učinio svojim pomoćnikom stoga što si slutio da sam tamo u prériji mogao naići na neke tragove?

— A kad bi tako bilo, mladiću? — zapita šerif.

Ben Rankin je spustio glavu i pogledao u svoje velike i snažne ruke.

— Bart i Kirby su moji prijatelji — reče napokon. — Bart Damm namjerava u proljeće ponovno krenuti u preriju. Htio bi uhvatiti Red Rebela. Međutim, može boraviti u preriji samo ako John Cannon ima povjerenje u njega. Do sada je to bilo tako. Živjeli smo tamo u miru. Bila je to neka vrst primirja. Ali ako...

— Neke su se stvari promijenile — odvrati Tex Fox. — Neću zahtijevati od tebe, Ben, da naškodiš svojim prijateljima. Ali misli i na to da je Selby Lowell ubijen. Moglo bi biti da ti razbojnici pripadaju bandi Johna Cannona koja boravi negdje tamo u brdima u skrivenom logoru. I na pašnjacima su se zametnule krvave borbe s kradljivcima stoke. Ben, tvoji prijatelji uskoro više neće biti važni pri donošenju tvoje odluke.

II

Barton Damm je ušao u salun »Cattleking«. Zastao je na trenutak na vratima i ogledao se.

Bilo je tu nekoliko jahača iz Saga Hillsa, pa neki kočijaši teretnih kola i grupa ljudi s ranča Bow, koji su stajali kraj šanka.

Nekoliko muškaraca s brežuljaka Saga i s Mulberry Creeka kimnuli su Bartonu.

Međutim, ljudi s ranča »Bow« promatrali su ga hladno i izazovno.

Konobar je donio čašu i bocu i postavio ih pred Bartona. Rekao je kao da ga to ne zanima:

— Vratili ste se?

A onda se začuo neki drugi glas koji je dopro iz kuta ispod stuba. Bio je to hladan i odlučan glas. Neka čudna mješavina nemarnosti, hladnoće i odlučnosti. Taj je glas govorio:

— Zdravo, lovče na divlje konje! Jesi li imao sreću?

Barton Damm je prvo ispraznio čašu. Zatim se okrenuo. U međuvremenu se iz kuta pojavio Sidney Chesterlee, predradnik ranča Bow. Bio je to visok, mršav, tamnokos čovjek, odlučna izgleda i vrlo svijetlih očiju koje su djelovale kao da su od leda. Nosio je dva revolvera, jedan duboko s desne strane, a drugi je bio pričvršćen remenom ispod kožnog kaputa.

— Nisam imao sreće — odvrati mirno Barton pogledavši u Sida Chesterleeja.

To je mogao lako učiniti jer su sada stajali jedan kraj drugoga. Svaki od njih mogao je dohvatiti rukom drugoga. Bili su jednake visine, jednako mršavi i čvrsti. Obojica su bili tamnokosi.

Sada dok su se tako gledali ponovno su osjetili ono staro neprijateljstvo za koje zapravo i nije bilo pravog razloga. Ono se rodilo već

prvog trenutka kad su se prije nekoliko godina sreli.

Sidney Chesterlee se nasmijao. Na trenutak je pokazao red bijelih zubi.

— Nemaš sreće u tom kraju, Barton — reče. — Nigdje! Možda bi morao odjahati tisuću milja dalje i potražiti sreću na drugom mjestu.

— Hvala ti na savjetu, Sidney — odvrati nježno Barton Damm. — Ali život je ponekad igra na sreću. Svatko može jednom izvući svoj broj.

Sidney Chesterlee kimnu. Podigne ruku i udari kažiprstom Bartona po ramenu.

— Ako želiš sada započeti nešto novo, tada prvo dobro promisli i ne prenagli se — reče, pa nastavi još nježnije i nemarnije: — Jer moglo bi se dogoditi da te zadesi još veća nesreća i da upropastiš samoga sebe.

Rekavši to pogledao je još jednom hladno i tvrdo u Bartonove poput dima sive oči, ali su one na taj njegov pogled odgovorile čvrsto i odlučno. Zatim se naglo okrenuo.

— Krećemo, momci!

Tu je zapovijed uputio ljudima s ranča Bow. Krenuli su za njim, a mamuze su im zazvečile. To kao da je prekinulo neku tajanstvenu, neobjašnjivu napetost.

Svi u salunu ponovno su počeli razgovarati, kretati se, piti, kartati i šaliti. Kao da je nestalo one napetosti i more.

Barton Damm je stajao osamljen kraj šanka, gledajući u praznu čašu ispred sebe i pitajući se što je to Sidney Chesterlee mislio reći. Bilo je to upozorenje. A to je upozorenje skrivalo prijetnju. To je Bartonu Dammu bilo posve jasno, a vjerojatno ne samo njemu.

Platio je i izišao iz saluna. Na putu prema hotelu zapitao se kako se sve moglo toliko promijeniti.

— To je već drugi čovjek koji me upozorava da ne donosim prenagljene odluke — šapnuo je. — A taj je savjet istovremeno bio upozorenje i prijetnja. Dakle...

Iz kućne veže začuo se neki glas. Bio je to ženski glas. Pozvao ga je:

— Uđi, Barton! Čekala sam te.

Zastao je, pogledao u tamnu vežu i prepoznao vitku ženu na vratima. Skinuo je šešir.

— Hester! — šapnu.

Budući da su morali proći kroz neosvijetljenu modnu trgovinu, uhvatila ga je za ruku i vodila. Njezina je ruka bila mala i hladna, a on osjeti kako lagano dršće.

Stigli su do vrata koja su vodila u njezin stan. Hester ih je otvorila i svjetlo ih je obasjalo. Kad su ušli i zatvorili vrata za sobom, djevojka je stala tik do njega i pogledala ga.

Bila je to žena srednje visine i vrlo nježna. Bila je skladno građena. Imala je meke obline tijela. Djelovala je vrlo iskreno, a Barton je poznavao njezinu odlučnost i snagu. Znao je da se na prvi pogled tako nježna djevojka znala vrlo dobro snaći u životu.

Njezina je kosa bila crna poput gavranova perja. A oči su joj bile plave. Na nosu je imala pjegice. Pogledao je na njezina usta koja su bila takva kakva je svaki muškarac mogao samo poželjeti.

— Dobro došao! — rekla je ozbiljno.

Podigla se na vrške prstiju i brzo ga poljubila. Zatim je pocrvenjela i

okrenula se. Obišla je oko stola i sjela.

— Poljubio si me na oproštaju — primijeti ona. — Otada čekam na tvoj povratak. Jesam li pogriješila?

Njezin je pogled bio jednako jasan i iskren kao što je bilo i njezino pitanje.

Barton je sjeo na stolicu sučelice njoj.

— Nisam imao sreće — poče polagano pričati. — Vraćam se siromašniji no što sam bio kad sam krenuo u proljeće. A u proljeće ću ponovno odjahati. Namjeravam, naime, uhvatiti Red Rebela. Odveo mi je mnogo konja i upropastio posao od dvije godine. Neću dopustiti da konj učini budalu od mene. Stoga ću ga uhvatiti. A to može trajati godinu ili dvije, možda još dulje. A za ženu se godine broje dvostruko. Hester, bilo bi dobro kad ne bi ponovno čekala na moj povratak.

Brzo je skočila i iz nje je izbila sva njezina živahnost.

— Do vraga, Bart! Prevario te divlji konj, a ti se sada želiš osvetiti. To ti je važnije od...

Ponos joj je zabranjivao dovršiti započetu rečenicu. Borila se sa samom sobom i pocrvenjela. Grizla je pune usnice, a zatim se odlučila.

— Znao si da me možeš imati? — zapita tvrdo.

— Osjećam to — kimnu Barton. — Ali ti ne možeš čekati godinama na mene. — Ustao je i prišao vratima. — Ne mogu hraniti ženu. Žao mi je, Hester! Moj san o malom ranču udaljen je još stotinu tisuća milja. Nema smisla da me dulje čekaš.

Hester Britt ga je zamišljeno promatrala. Onda je podigla bradu i mirno rekla:

— Umoran si i ogorčen, Bart! Sutra će ti cijeli svijet možda već drugačije izgledati. A ja... ja još mogu neko vrijeme čekati. Mogu čak vrlo dugo čekati!

Odmahnuo je i stupio korak naprijed. Sagnuo se kako bi joj mogao bolje pogledati u oči.

Na njegovu tamnom licu pojavio se iznenada nježan i mek izraz. Onda se ogledao po sobi. Tu je sve bilo toplo i prijazno, čisto i dobro. Ovdje je bilo svega što je čovjek mogao poželjeti.

Ali tada se izraz njegova lica promijenio. Duboko žaljenje pojavilo se na njemu. Zatim reče posve mirno:

— Nemoj čekati na mene, Hester! Nisam uspio. I time je svršeno sve prije no što je i počelo. Sada ću dugo vremena biti siromah i bit ću sretan budem li preko zime našao neko zaposlenje za trideset dolara na mjesec. Ali u proljeće ću ponovno odjahati u preriju i loviti Red Rebela.

Rekavši to, okrenuo se i izišao.

Hester Britt je uzdahnula i pritisnula ruku na srce.

— Do vraga! Zašto je tako ponosan — reče ogorčeno.

Ali je istovremeno shvatila i to da ga ne bi mogla ljubiti kad ne bi bio takav. No srdžba je počela rasti u njoj.

— Taj Red Rebel! — šapnula je. — Taj prokleti konj! Uništio je moju sreću. Red Rebel mi je oteo Bartona Damma. Kad bih bila muškarac, odjahala bih u preriju i ustrijelila toga konja. Nije moguće! Divlji konj otet će mi čovjeka koga ljubim!

— o —

Izjahao je iz grada i dva sata poslije toga začuo glasan zov. Zaustavio je konja i pogledao prema uzvisini nad sobom. Tamo se pojavio jahač, ali to nije bio muškarac. Bila je to djevojka koja je jahala poput muškarca. Počela se spuštati. Barton ju je mirno promatrao. Oduvijek je uživao promatrati Evelinu Stonewell dok je jahala. Tako je to bilo i sada. Jer on još nikada nije sreo djevojku koja je jahala tako lako, gipko i sigurno. Svezala je crvenu kosu u rep koji joj je vijorio na vjetru. Odjenula je zeleni kaputić i smeđu suknju za jahanje. Njezino je svježe lice odavalo veliku odlučnost, a smeđe su joj oči sjale. Bila je lijepa, odlučna i živahna.

Ali sada, kad je zaustavila svog konja kraj njega, Barton je otkrio na njoj nešto što prije sedam mjeseci još nije bilo tako vidljivo.

Postala je ozbiljnija i zrelija. Osjećao je to, a zamijetio je i izraz njezinih očiju i lica. Nešto je na njoj postalo ženstvenije.

— Zdravo, divlja mačko! — srdačno ju je pozdravio. — Sretan sam što te vidim.

Promatrala ga je ozbiljno i s velikim zanimanjem.

— Ovdje se vijesti brzo pročuju — primijeti napokon. — Već sam sve saznala, pa sam odmah krenula da te uhvatim. Ali kad sam stigla u grad, nije te tamo više bilo. Stoga sam pošla preko brežuljka. Nisi imao sreće pri lovu na konje. A sada tražiš posao, zar ne? Krenuo si do moga oca, jer se želiš zaposliti kod njega?

— Možda — odgovori Barton.

Ona je brzo nastavila:

— Potreban si mi, Barton! Neke su se stvari izmijenile. Vjerojatno si čuo da sam se odvojila od oca i želim ponovno podići stari ranč »Knife« Potreban si mi kao predradnik i kao dobar prijatelj. Morala sam te uhvatiti prije no što...

— Ništa nisam čuo — prekinuo ju je on brzo. — Razgovarao sam u Cattevilleu samo s nekoliko ljudi. Oni su, doduše, nešto natuknuli o tome da su se ovdje stvari izmijenile. Ali ništa drugo ne znam.

Promatrala ga je, a zatim teško uzdahnula i kimnula.

— Odjašimo onamo prijeko — reče.

Potjerala je konja, a Barton je morao krenuti za njom. Jahali su nekoliko stotina metara i stigli do golema hrasta kraj malog brdskog jezerca. Veliko korijenje starog hrasta virilo je ovdje-ondje iz zemlje. To su bile prirodne klupe na kojima je čovjek mogao sjedjeti i odmarati se.

Kad se Barton zaustavio i sjahao, Evelin je već sjedila na jednom od takvih korijena. Spustio je uzde svog konja, prišao joj i sjeo kraj nje. Izvukao je duhan i papirić iz džepa, pa počeo motati cigaretu. Kad ju je već pripalio, još je razmišljao o Evelinim riječima.

— Što si htjela reći time da si se odvojila od oca i da ponovno podižeš stari ranč »Knife«? — zapitao je napokon, a istovremeno je već pomalo slutio što će čuti.

— Prije dva mjeseca navršila sam dvadeset i jednu godinu — odvrati djevojka. — Toga dana trebalo je da se udam za Jima Carsona. Znaš i sam da je to uvijek bila namjera Hioba Stonewella. A ja sam samo čekala taj dan kad ću moći pobjeći i od svoga oca i od Jima Carsona. Jesi li ikada povjerovao u

to da bih se mogla udati za Jima Carsona?

Postavivši mu to pitanje, pogledala ga je odlučno i čvrsto u oči.

Barton je nemirno slegnuo ramenima.

— Hiob Stonewell je prilično nestrpljiv i ne dopušta da mu netko proturječi — odvrati napokon. — On je odlučan čovjek. Uz to je i tvoj otac. Nema sina koji bi ga jednog dana mogao naslijediti i preuzeti veliki ranč. A ima i mnogo neprijatelja. Stoga je uzeo k sebi tog momka Jima Carsona. Odgojio ga u svom duhu. Učinio je od njega drugog Hioba Stonewella. Jim Carson je u neku ruku Hiobov posinak. Oduvijek se znalo da ćete se vas dvoje jednog dana vjenčati. Hiob je to želio zbog svog ranča i nasljedstva. Za Hioba je Jim Carson jedini čovjek koji može postati drugi Hiob Stonewell. Sve je to odredio već prije petnaest godina. Kako Jim Carson, međutim, nije njegov rođeni sin, htio je da mu barem postane zetom. A ti si se tome suprotstavila?

— Želim odgovor na svoje pitanje — zahtijevala je nestrpljivo. — Pitala sam te jesi li zaista povjerovao da bih se mogla udati za Jima Carsona?

— Da! — odvrati on jednostavno.

U njezinim se zelenim očima pojavio začuđeni izraz. Ali onda je u njima ponovno zasjala srdžba.

— Ne bih se htjela udati za drugog Hioba Stonewella — odvrati odlučno. — Ne živimo u srednjem vijeku! Čovjek sam s vlastitim željama, mislima i nadama. Želim živjeti onako kako to meni odgovara. Da, pobjegla sam od njih. Iznenada sam postala slobodna i samostalna. Mogla sam krenuti vlastitim putem.

— A kako izgleda taj put, Evelin? — zapita nježno Barton.

— Želim slobodno donositi odluke o svemu. Čekati čovjeka koga ću voljeti i koji će voljeti mene. Ne želim se zbog ranča udati za nekoga koga ne ljubim i koji ne ljubi mene. Ako jednog dana postanem nečijom ženom, htjela bih da to za mene bude najveća sreća. Od majčinog sam brata naslijedila ranč i mali imetak u gotovu novcu. Želim izgraditi i unaprijediti taj ranč. A za to si mi ti potreban. Pomozi mi! Uvijek smo bili prijatelji.

Pogledala ga je iskreno i otvoreno.

Barton ju je dugo promatrao. U njemu su se rodile sve one stare uspomene. Ponovno je osjetio odlučnost ove živahne djevojke. Sjetio se svih onih starih snova i želja iz vremena kad je još bio predradnik Hioba Stonewella.

Ta mu se djevojka uvijek činila divnom i nedostižnom, jer je Hiob Stonewell odredio za nju svog posinka i nasljednika Jima Carsona.

To su znali svi u tom kraju.

A i Barton Damm se ponašao u skladu s time. Zatomio je sve svoje želje i snove, a to mu i nije bilo tako teško jer je u gradu postojala Hester Britt.

Želeći se napokon osloboditi te svoje neodlučnosti i krenuti pravim putem koji je trebao da ga odvede do cilja, Barton Damm je napustio svoje mjesto predradnika ranča »Stonewell« i pošao sa svoja dva druga loviti divlje konje u preriji. Da je uspio, tada bi...

Nije dalje razmišljao. Iznenada mu se pričini da mu je Red Rebel učinio veliku uslugu.

Eto, on se vratio ne postigavši uspjeha, čime je oslobodio Hester Britt svih njezinih obaveza prema njemu. Prekinuo je tu vezu prije no što je još pravo i postojala. Neće više pokušati postići kod nje uspjeh.

Iznenada je shvatio da se u njegovim željama Hester Britt nikada ne bi pojavila da je Evelin Stonewell već tada bila slobodna kao što je slobodna sada.

Morao je o svemu tome razmisliti. U tih nekoliko minuta shvatio je samo to da je Evelin slobodna, potpuno slobodna!

Duboko u njezinim očima zamijetio je neki poseban izraz koji je još bio napola sakriven. Ali je slutio što je to bilo. Jasnije i iskrenije već ga je prije vidio u očima Hester Britt.

No tada se prisjetio mnogih drugih stvari.

Prestrašio se.

— Evelin, to nije moguće! — reče oštro i ustane. — Ne mogu postati tvojim predradnikom! Zar ne shvaćaš?

Sjedjela je mirno i tiho, promatrajući ga. Sklopila je ruke u krilu. Djelovala je nježno i bespomoćno.

— Zašto to nije moguće, Bart? — zapita ga nježno.

— Ima tuce razloga koji se tome protive — prošapta on.

— Reci mi samo jedan — zahtijevala je Evelin. — Nije li jedan od njih Hester Britt? Hoćeš li se doista oženiti njome?

Odmahnuo je.

— U proljeće ću ponovno odjahati u preriju i pokušati uhvatiti Red Rabela — reče i priđe svom konju.

Uzjahao je i prišao tik do Eveline. Ona je još mirno sjedjela na korijenu hrasta. Nabrala je čelo razmišljajući. Iznenada ga zapita:

— Što je rekla Hester Britt? Da li ti je predložila da njezinom uštedevinom kupiš ranč? Ili nešto drugo?

Nije joj odgovorio, već se spremao da odjaše. Tada je ona skočila i uhvatila njegovog konja za uzde.

— Barton, meni je potrebna pomoć — reče oštrim glasom. — Moram obraniti svoju slobodu i stoga mi netko mora pomoći. Hiob Stonewell i Jim Carson slomit će me ako mi netko ne pomogne.

Barton ju je promatrao.

— Evelin, jedva mogu pomoći samome sebi — prošapta on bespomoćno.

Iznenada se sagnuo, uhvatio ju i podigao k sebi na konja. Čvrsto je držeći, poljubio ju je.

Ali kad je osjetio da mu je uzvratila poljubac, brzo ju je spustio na zemlju.

— Baš zbog toga ne mogu biti tvoj predradnik — reče promuklim glasom.

A zatim je odjahao sav zbunjen. Jer i ona je njega poljubila.

Zašto?

Zato što joj je bila potrebna pomoć.

Ili?

Brzo se vratio na put i požurio prema ranču »Stonewell«.

Evelin Stonevell je još dugo sjedjela na korijenu golemog hrasta i razmišljala.

III

Sat poslije toga stigao je Barton Damm na ranč. Ovdje je bio glavni štab Hioba Stonewella. Odavle je upravljao svojim carstvom.

Hiob bijaše gospodar preko deset tisuća goveda, tisuću konja, a upravljao je s pedeset jahača i više od dva tuceta obitelji koje su radile za njega.

Upravo je završilo vrijeme objeda kada se Barton Damm pojavio pred velikom kućom. Na verandi su sjedjela dvojica muškaraca: Hiob Stonewell i njegov posinak Jim Carson.

— Dođi ovamo, Bart! — pozvao ga je Hiob Stonewell s verande.

Barton je sjahao i popeo se. S te je terase Hiob Stonewell vidio polovicu svog carstva, nekih tridesetak milja u daljinu sve do kanjona. Tamo je počinjala divlja i surova zemlja sa pet tisuća divljih konja, razbojnika, konjokradica i odmetnika.

Barton Damm je promatrao vlasnika ranča, prestrašivši se u dubini duše jer se Hiob Stonewell neizmjerno promijenio u tih proteklih sedam mjeseci.

Taj je div ostario i udebljao se. Njegova sijeda brada nije bila njegovana, a prodorne su oči bile podlivene krvlju.

— Stigao si, Bart! — reče suho promatrajući ga od glave do pete. — Želiš li mi prodati nekoliko od onih predivnih divljih konja koje si uhvatio i ukrotio?

— Da, bilo bi nam potrebno malo osvježenje među našim konjima — umiješa se nemarno Jim Carson. — Trebaju nam čvrsti i otporni konji koji mogu preživjeti zimu u preriji.

Bart je promatrao Jima Carsona, tog crvenokosog, visokog i snažnog čovjeka oko koga se neprekidno širila neka struja netrpeljivosti i tvrdoće. Bio je to čovjek navikao zapovijedati. Već je u sebi vidio novog vladara koga je Hiob Stonewell oblikovao po vlastitoj želji, onako kako bi to učinio i s rođenim sinom. Uz to je bio i vrlo častohlepan čovjek koji nije podnosio poraze. Barton Damm je vidio pokraj Hioba Stonewella vrlo opasnog čovjeka.

— Vjerojatno ste već čuli da moji prijatelji i ja nismo imali uspjeha tamo u preriji — promrmlja Barton. — Došao sam ovamo jer mi je potreban posao. Ostao sam bez novaca.

Promatrali su ga. Vrlo su ga dobro poznavali. Nekoliko je godina bio treći čovjek iza njih na ranču.

Jim Carson je pucnuo usnama i okrenuo se k vlasniku ranča.

— Posve sam se dobro snašao i bez njega — reče. — A sad ionako počinje mirnije razdoblje. Sav je posao za ovu godinu već obavljen. Hiob, nije mi potreban novi predradnik.

Rekavši to pogleda hladno Bartona. Samo se u pozadini njegova pogleda moglo naslutiti zlobno zadovoljstvo.

— Ranč »Stonewell« nije dobrotvorna ustanova — reče. — Onaj koji otkaže, a ne postigne uspjeh, ne treba da se više vraća ovamo.

Barton nije obraćao pažnju na njega, već je pogledao u Hioba Stonewella.

— Čuo si ga — reče taj.

— Želim čuti tvoj odgovor, Hiob — odvrati mirno Barton Damm.

— A ako je to i moj odgovor, Bart?

— Pa dobro — reče Barton i okrenu se.

— Samo polako, momče! — procijedi Hiob Stonewell, pa pogleda Jima Carsona. — To što Bart traži posao kod nas ne čini ga manje ponosnim no što si ti. Zna posve dobro koliko vrijedi. A zna i to da nikada ne bih poslao odavde sposobnog čovjeka, kako bih umjesto njega mogao zaposliti nekoga drugoga. Jim, čovjek nikada ne odbija nikoga tko je tako sposoban kao Barton Damm. Moraš znati da upravljaš velikim rančem i da imaš mnogo neprijatelja. Zapamti to! Kad bi Barton otišao na ranč »Bow«, odmah bi ga primili. A tada bi ranč »Bow« uz pomoć samo njega jednoga postao jači za šestero ljudi. Došao je prvo k meni, jer je vjeran ranču »Stonewell«. Nemoj nikada odbiti sposobnog čovjeka, Jim!

Ponovno se obratio Bartonu:

— Imam posao za tebe, Bart — promrmlja. — Jesi li već čuo da je moja djevojčica pobjegla?

— Da! — kimnu Barton. — Želi ponovno osposobiti ranč »Knife«. Ponudila mi je mjesto predradnika.

Hiob Stonewell se gorko i ljutito nasmije.

— Barton, prihvati tu ponudu! Prihvati je! Uz plaću koju će ti ona davati primat ćeš još i od mene svoju staru plaću.

Barton Damm je razmišljao. A Jim Carson je očigledno postao nemiran i uzbuđen. Barton je razmišljao cijelu minutu. Onda je zapitao:

— A tko će tada biti moj gazda?

Hiob Stonewell je polagano ustao. A kad je krenuo verandom, to mu je očigledno činilo poteškoću. Zastao je pred Bartonom.

— Ne mogu više jahati — reče. — Proveo sam pola života na pašnjacima i sada plaćam za to. Ponekad sam potpuno ukočen od reume i osjećam užasne bolove. Ne mogu više jahati. A Evelin je pobjegla od mene.

Oštro je promatrao Bartona.

— Kradljivci stoke su ove godine navalili — nastavi. — Svi tragovi stoke vode kroz kanjone do prerije. Ti si boravio tamo sedam mjeseci. Sigurno bi mi mogao mnogo toga ispričati. Svu ukradenu stoku vode kroz kanjone i preko prerije. Ali prije no što nestane u kanjonima stoka mora proći preko starog ranča »Knife«. Barton, potreban mi je čovjek koji će čuvati moju kćerku i upravljati rančom »Knife«, i to na način kao da je još dio ranča »Stonewell«. Takav mi je čovjek potreban. Jednom će se Evelin već opametiti. Uvidjet će da je Jim pravi muž za nju. Za to će se već pobrinuti Jim. Ukrotit će Evelin. Ali čeka nas teška zima. Potreban mi je čovjek koji će pripaziti na moju kćerku. I koji će rančem »Knife« upravljati onako kako bih ja to činio. Dakle, prihvaćaš li taj posao?

Barton Damm je promislio. Znao je da bi u najboljem slučaju mogao dobiti zaposlenje samo na ranču »Bow«. Ali tamo je predradnik bio Sidney Chesterlee. A on i Chesterlee bili su neprijatelji od trenutka kad su se prije nekoliko godina upoznali, iako ni sami nisu znali zašto.

— Prihvaćam! — polagano odgovori Barton.

Čim je to izrekao, Jim Carson pružio mu je svoju dugu ruku i uhvatio ga za rame. Okrenuo ga je i rekao posve mirno i polagano:

— Hiob Stonewell je gazda i on to tako želi. Ali sada dobro poslušaj što ću ti ja reći!

Spustio je ruku s Bartonova ramena i rekao mu još mirnije:

— Ako pomisliš da bi mogao nešto postići kod te lude djevojke i zbog toga pokušao biti za nju nešto više od predradnika i zaštitnika, tada ću te ubiti, Barton Damm!

Nakon tih riječi okrenuo se i otišao.

Barton Damm je šuteći gledao za njim. Obuzeo ga je silan bijes. Naglo se okrenuo i pogledao Hioba Stonewella.

— Predomislio sam se — reče. — Sada više ne namjeravam raditi za ranč »Stonewell«. Nije ni trebalo da dođem k vama, Hiob!

— Zašto, mladiću moj, zašto? — zapita ga div.

Barton je izgovorio riječi koje je čuo od drugih. Govorio je:

— Neke su se stvari izmijenile. Evelin je slobodna. Vi ste stari, Hiob! A taj Jim Carson već sada misli da je velik poput brijega. Shvatio sam na koji način misli obuzdati Evelinu. A to mi se ne sviđa. Jim Carson nema prava na to. Njegove su misli nekako iskrivljene. Ne bih htio tvrditi da je lud. Ali njegove misli u pogledu Evelin nisu razložne. On ne može svakom čovjeku prijetiti da će ga ubiti. Jer svatko ima pravo okušati sreću kod djevojke. A samo djevojka može odlučiti hoće li ga ili neće. Neće o tome odlučiti Jim Carson. Jer to bi bilo jednako tako kao kad bi on Evelinu zatvorio u krletku. Hiob, on vam ovdje na ranču sve više otima vlast iz ruke. Doskora će biti jedini gospodar. Vi više ne možete jahati, već morate sjediti ovdje, ovisni ste o Jimu Carsonu. Uskoro vas više neće pitati što bi radio, već će o svemu sam odlučivati. Opijat će se osjećajem moći. Hiob, vi ste bili tvrdi, ali pravedni. Za vas bih volio raditi. Cijenim odlučnog i pravednog čovjeka. Jim Carson neće biti pravedan. Za njega neću raditi.

Rekavši to, okrenuo se da napusti terasu.

Ali je Hiob Stonewell glasno primijetio:

— Evelin je određena za Jima Carsona! A Jim je rekao da će te ubiti ako se usudiš nešto pokušati kod nje. On će to sigurno i učiniti, Barton!

Barton je još jednom zastao i napola se okrenuo.

— Vjerujem da bi to pokušao — reče mirno. — Ali ja ga mogu pobijediti. Bio sam poslije vas i njega samo treći čovjek na ranču. Ali uvijek sam znao da ga mogu pobijediti, na svakom mjestu i u svemu. Hiob, udaljite ga od mene! Uzet ću posao predradnika na ranču »Knife«. Djevojci koja želi biti slobodna da bi mogla odlučivati o samoj sebi potrebna je pomoć.

Nakon tih riječi napustio je verandu, uzjahao konja i krenuo. Na velikim ulaznim vratima sreo je jahača, oniskog čovjeka lukava izraza lica, koji ga je zlobno pogledao.

Barton nije obratio pažnju na njega. Čudio se samo kako je moguće da Nickmouse još radi na tom ranču, a ništa nije vrijedio.

Barton Damm nije znao da je Nickmouse odjahao preko prostranog dvorišta ravno do korala. Tamo je stajao Jim Carson i promatrao kako krote konje.

Nickmouse mu je domahnuo, a Jim Carson mu priđe.

Malo zatim Nickmouse je rekao ove riječi:

— Promatrao sam gospođicu Stonewell, kako ste mi naredili, šefe. Prvo je odjahala u grad, a zatim se brzo vratila preko brežuljaka. Jedva sam je uspio slijediti. Ali sam ipak vidio da se srela s Bartonom Dammom. Odjahali su do velikog hrasta. Vidio sam kako su se poljubili. Promatrao sam ih kroz dalekozor koji ste mi dali. Dobro sam vidio da su se poljubili. On ju je podignuo k sebi na konja i poljubio je. A ona se nije branila. I nije se ni ljutila.

Jim Carson je kimnuo.

Škrgutao je zubima. Inače se na njemu nije moglo ništa opaziti. Izvukao je pribor za pušenje i smotao cigaretu. Pripalio ju je. Pri tom je gledao pred sebe. Nickmouse ga je promatrao, ali se odmah okrenuo od njega kad mu se Carson ponovno obratio.

— Dobro je, Nickmouse — reče Jim Carson. — Ako si lukav, tada ćeš zaboraviti ono što si mi sada ispričao.

— Nisam glup, šefe! — promrmlja Nickmouse.

— o —

Barton Damm je jahao sat vremena prije no što je opet sreo Evelinu Stonewell. Bilo je očigledno da ga je čekala. Stajala je na vrhu brežuljka i vjerojatno ga je zamijetila već izdaleka. Nije joj bilo teško prepriječiti mu put.

A to je sada i učinila. Zaustavila je konja i jednostavno ga zapitala:

— Dakle, kako je bilo, kauboju? Kako ti se sviđalo kod Hioba Stonewella i Jima Carsona? Jesi li napokon shvatio što su namjeravali učiniti sa mnom?

Kimnuo je.

— Jesam donekle — odvrati. — Ti si samo naoko slobodna, a zapravo to nisi.

Zamišljeno je promatrao djevojku.

— Poljubio sam te, Evelin — nastavi. — Oprosti mi i zaboravi to! Ne moraš se više služiti takvim trikovima kako bi me pridobila za sebe. Ne mogu više raditi za ranč »Stonewell«, jer je sada Jim Carson tamo pravi gospodar. Pomagat ću ti, dakle, do proljeća, Evelin! Ali samo do tada. U proljeće ponovno odlazim u preriju u lov na Redd Rebela.

— A zašto mi sada želiš pomoći? — zapita ga djevojka.

— Zamijetio je da se iznenada zamislila.

Toga su trenutka oboje začuli konjski kas. Barton se okrenuo i pogledao niz put kojim je upravo bio dojahao. Jahač se pojavio iza brežuljka.

Bio je to Jim Carson. Jahao je konja koji je bio žut poput lava, grub i divlji. Bilo je teško obuzdati tu životinju. Bio je to pravi konj za odvažnog muškarca. Jimu je godilo da uvijek jaše takve konje.

Kad im je prišao, povukao je uzde. Konj se propeo na stražnje noge, podigao prednje i zamalo da nije pao. Jim je kliznuo sa sedla i privezao konja za stablo. Onda se obratio Bartonu Dammu, ne obraćajući pažnju na Evelin. Rekao je:

— Damm, silazi s konja jer ću te pretući! Siđi prije no što te sam skinem!

Barton je ostao u sedlu.

— A zašto bi me pretukao, Jim? — zapita tiho dok su njegove inače tako mirne oči iznenada poprimile tvrd izraz.

— Poljubili ste se kraj starog hrasta — odvrati Jim Carson tvrdo. — A to ne mogu dopustiti. Maloprije, na ranču, rekao sam ti da ću te ubiti ako nešto pokušaš s Evelin. Ali ti si je već prije toga poljubio. Tada još nisi znao što ću učiniti sa čovjekom koji bi pokušao nešto s mojom djevojkom. Stoga ću te sada samo pretući. Ali idućeg puta...

Zašutio je i učinio naglu kretnju rukom.

— Zar te doista moram skinuti s konja?

Barton je odlučno odmahnuo glavom.

— Sâm ću sjahati, veliki divlji Jim! — uzvikne bijesno, ali se prije toga okrenuo prema Evelin. — Taj te Nickmouse vjerojatno neprekidno promatrao po Jimovu nalogu — prošapće. — Nickmouse nas je sigurno vidio. Ti si, doduše, pobjegla od njega i od svoga oca i postala samostalnom, ali si ipak još njihova zarobljenica. Djevojko, maloprije si me zapitala zašto bih ti želio pomoći nakon što sam to prije odbio. Poslusaj sada moj odgovor: Evelin, želim srušiti ogradu koju je Jim Carson postavio oko tebe, želim da zaista, u pravom smislu riječi, budeš slobodna. Na to svaki odrastao čovjek ima pravo. A to ću sada i objasniti tom čovjeku.

Rekavši to, skliznuo je sa sedla.

Pri tom je zamijetio da je Jim Carson skinuo opasač s oružjem i položio ga preko sedla svog konja.

To je učinio i Barton, jednako tako mirno i sabrano kako je sve drugo do sada činio.

Potom je stupio naprijed i rekao Jimu Carsonu:

— Hajde, dođite, gospodine, okušajte se!

Ali je Jim Carson već krenuo prema njemu. To nije bio divlji i bijesan napadaj, ne, to je bila odlučna navala puna ledene želje za osvetom. A da je Jim Carson bio sposoban za takav napad i za takvu tešku borbu, za to se u petnaest godina pobrinuo Hiob Stonewell. Kad je doveo k sebi tog petnaestogodišnjeg momka, lutalicu bez roditelja, već tada je u njemu prepoznao neke izvjesne odlike. A nakon toga je petnaest godina radio na tome da od Jima Carsona stvori čovjeka kakav je on sada i bio.

Napad Jima Carsona bio je brz, hladan i savršeno točan.

Barton je primio dva jaka udarca, ali ih je odmah zatim i snažno uzvratio. Sada su stajali nogu uz nogu, udarajući tako čvrsto da bi takvi udarci već davno oborili nekog drugog protivnika.

Evelin je sjedjela na konju, zgrčivši ruke oko sedla promatrajući ih.

Što je drugo mogla učiniti?

Morala je promatrati kako se Barton Damm pomalo povlači, a Jim Carson ga snažnim udarcima tjera ispred sebe prema nekom deblu. Barton se pri tom povlačenju spotakao o korijen koji je virio iznad zemlje i pao na leđa.

Ali u tren oka otkoturao se na stranu, podigao se na ruke i noge,

te se iz tog zgurenog položaja bacio u koljena Jima Carsona. Ovaj je zaurlao i pao preko njega.

Obojica su se istovremeno podignula na noge, ali je Barton sada prvi udario. Sad je on bio taj koji je tjerao protivnika ispred sebe. Jim Carson je pao natraške u trnoviti grm. Barton je skočio na njega.

Sada Evelin više nije točno vidjela što se događa, što oni rade i kako se bore. Jer oni su, dok su se tukli, teturali sve dublje među grmlje.

Djevojka je vidjela još samo to kako se grmlje ovdje-ondje snažno zatreslo. Čula je lomljavu grana, hroptanje muškaraca i tupe udarce. Čula je kako ona dvojica bolno stenju i ljutito reže.

— Prestanite! Prestanite, molim vas! — ponavljala je neprekidno očajnim glasom.

Borba se sve više udaljavala. Evelin nije mogla učiniti ništa drugo nego samo čekati. A to je bilo užasno za nju.

Morala je čekati dugo, vrlo dugo.

Tada je zamijetila kako se jedan od njih dvojice izvlači iz grmlja, vukući se posljednjom snagom na rukama i nogama. Trnje je rastrgalo odjeću toga čovjeka, a on sâm krvario je po cijelom tijelu.

Bio je to Jim Carson. Podigao se uz jedno stablo i zurio u Evelinu kao da je uopće ne vidi. Zatim je oteturao do svog konja. Ali nije uzjahao, već je izvukao revolver iz navlake koja je visjela preko sedla.

Teturao je poput pijanca i, nespretno se okrenuvši, pošao natrag prema grmlju.

Evelin je shvatila da namjerava pucati u Bartona Damma.

Čula je kako se Barton Damm približava. Krčio je sebi put kroz grmlje. Čula ga je kako glasno stenjući doziva:

— Zašto si pobjegao, Jim? Ej, zašto si pobjegao preda mnom?

Evelin je potjerala konja. Životinja se u četiri duga skoka našla kraj Jima Carsona i udarila u njega. Carson je posrnuo prema stablu. Bio je preslab da bi se još jednom mogao uspraviti. A uz to je izgubio i svoj revolver.

Uto je Barton Damm izišao iz grmlja. Izgledao je kao i Jim Carson. I njegova je odjeća bila potrgana, a krvario je iz mnogih ogrebotina i posjekotina. I na njegovu su se licu vidjeli tragovi čvrstih šaka.

Ali je izašao uspravan. Gotovo nije posrtao. Bio je mnogo sigurniji na nogama nego Jim Carson.

Barton je zastao pred Jimom Carsonom i nogom odgurnuo revolver. Potom je neko vrijeme čekao glasno hropćući. Njegova su se prsa snažno dizala i spuštala. Obrisao je rukom lice.

— Carson je li ti dosta ili želiš nastaviti? — zapitao je teško dišući, a u njegovu se glasu osjećao neki mukli zvuk. — Carson, htio si me pretući. Što je sada s time? Ustani, ako ti je još do toga?

Jim Carson se polagano uspravio. Naslonio se gornjim dijelom tijela na stablo. I on je umornom kretnjom obrisao lice. Potom je pogledao Bartona Damma.

— Dosta mi je — jedva je procijedio.

— Tako se brzo, dakle, odričeš borbe kad ona postaje oštra — gorko je prosiktao Barton Damm. — I tako brzo postaješ — bijednik koji bi revolverom navalio na nenaoru-

žana čovjeka. Kako sada žalim Hioba Stonewella! Taj je čovjek uložio sve svoje nade u tebe. Mučio se petnaest godina kako bi od tebe učinio čovjeka. A što je postigao? Žalim ga! Odgojio je pravu bijedu od čovjeka. Jim, ti nikada nećeš postati drugi Hiob Stonewell! Ti samo tako izgledaš.

— Poludio sam kad sam otrčao ovamo po revolver — zakriješti Jim Carson. — Vjeruj mi, ne bih nikada pucao na tebe. To ne bih nikada mogao učiniti. Samo sam na trenutak poludio od bijesa...

Učinio je bespomoćnu kretnju rukom, jer nije mogao naći neko bolje objašnjenje.

Barton je polagano kimnuo. Onda je, sveudilj teško dišući, nastavio:

— Prestrašio si se! To je za tebe bio užasan udarac. Pokazao sam ti koliko vrijediš i gdje su tvoje granice. A ti si vjerojatno sada i sam shvatio koliko si sebe precijenio. I to je vrlo teško za tebe. Nisi htio povjerovati u to. Obuzela te panika. Dobro, Jim, srušio sam tvoj plot. Nemoj podignuti novi. Ostani uvijek u svojim granicama, ne zaboravi taj moj savjet!

Okrenuo se i polagano prišao svom konju. Pri tom se spoticao o male neravnine na tlu. Vidjelo se da je neizmjerno iscrpljen, ali se ipak pri prvom pokušaju uspio popeti u sedlo. Kad se namjestio, izgledalo je da se osjeća nešto bolje. Pogledao je Evelinu i zamijetio da joj niz obraze teku suze. Nije ih ni pokušavala obrisati.

— Misliš li još uvijek da ti je potrebna pomoć? — zapita je.

— Ne mogu te moliti ni za što, sada više ne mogu — odvrati ona. — Mogao si to platiti životom. Sada sam tek shvatila što sam zapravo zahtijevala od tebe.

Okrenula se prema Jimu Carsonu koji je također već bio ustao i stajao naslonjen na deblo.

— Mogli smo biti prijatelji — napomene s gorčinom u glasu. — Ali ti, Carson, vjerojatno nikada nećeš shvatiti da se žena ne može samo tako osvojiti. Odustani, Jim! Što se mene tiče, otac ti može pokloniti ranč »Stonewell«. On ionako misli samo na taj ranč i na to da nema rođenog sina. Ništa drugo nije mu važno. Što se mene tiče, možeš dobiti taj ranč. Ali izbij sebi napokon iz glave pomisao da bi zajedno s rančom mogao dobiti i mene.

Okrenula je konja i odjahala zajedno s Bartonom. Malo zatim je rekla nježnim glasom:

— Bart, dođi sa mnom na ranč »Knife«. Sad je tebi potrebna pomoć.

Krenuo je za njom, a svaki korak njegova konja zadavao mu je veliku bol.

Kad su nestali, Jim Carson je pokušao uzjahati. Sada mu se osvetilo što je uvijek odabirao poludivlje i opasne konje, htijući pred svima dokazati svoju hrabrost.

Pri drugom pokušaju napokon mu je uspjelo, ali ga žuti konj zbaci. Kad mu je napokon uspjelo izvući se iz grmlja, zamijeti da je dobio posjetioce.

Bila su to dva čovjeka. Jedan je bio star, naboran. Izgledao je vrlo umoran. Ali je u njegovim očima krijesila divlja radost. A onaj drugi bio je visok, taman i svijetlih očiju. O tom drugom čovjeku već smo jednom govorili. Bio je to, naime, Sid-

ney Chesterlee predradnik ranča »Bow«. Njegov je pratilac bio Frank Bowmaker, vlasnik ranča.

Obojica su šuteći promatrali Jima Carsona.

— Da ti posudim svog konja, momče? — zapita ga Frank Bowmaker tobože nježno. — Dobrodušan je i poslušan, pa sigurno neće zbaciti polumrtvog čovjeka.

Jim Carson se ljutio ako je to još uopće mogao. Rekao je:

— Na pogrešnom si pašnjaku, Fred Bowmaker!

Obojica su se nasmijala na te njegove riječi. Onda Chesterlee mirno primijeti:

— Bart te pobijedio a ti si htio pucati na njega. Vidjeli smo to s brežuljka. Time je tvoje vrijeme prošlo, dragi Jim! Cijelog ćeš života misliti na to. Obuzet će te sumnja kad se idući put budeš borio. Nemaš više samopouzdanja, momče! To će ubrzo spoznati i Hiob Stonewell, a tada će te poslati do vraga.

Rekavši to, Chesterlee je kimnuo svom rančeru, pa su odjahali bez ijedne riječi. Jim Carson je zurio za njima sve dok nisu nestali iza nekog brežuljka.

Potom je ponovno pokušao pojahati konja.

Ovoga mu je puta uspjelo ostati u sedlu.

IV

Mnoge su oči promatrale njegov povratak na ranč. Polagano je kliznuo sa sedla i predao konja jednome od konjušara. Zatim je polagano krenuo prema verandi. Teškom se mukom popeo uz one tri stepenice.

Hiob Stonewell je sjedio na svojoj dnevnoj stolici i zapitao:

— Je li Barton Damm kriv za sve što vidim na tebi.

Jim Carson je oteturao do stolice i sjeo. Istog se trenutka opustio, pa se vidjelo da je potpuno iscrpljen i da u njemu nema više ni trunke snage.

— Da, tukao sam se s njim — prizna umorno nakon nekog vremena.

— A zašto si krenuo za njim i izazvao ga?

— Nickmouse mi je javio da je Jim poljubio Evelin kraj starog hrasta. Morao sam ga zbog toga kazniti.

Začuvši to, Hiob Stonewell je šuteći gledao neko vrijeme u daljinu. Promatrao je preriju koja je bila udaljena više od trideset milja i mnogobrojne kanjone koji su između brežuljaka vodili do visoravni.

Potom je skrenuo pogled na posinka. Odgajao ga je za nasljednika i želio mu dati kćerku za ženu.

— Jesi li ga uspio kazniti? — zapita. — Ili je on pretukao tebe?

Jim Carson se lagano trgnuo. Ali već se spremio na to pitanje. Kad mu ga je njegov poočim sada postavio, stid zbog poraza zabolio ga je poput udarca nožem.

Zar da prizna svoj poraz?

Hioba Stonewella nikada nije nitko pobijedio. Bio je nepobjediv. A on, Jim Čarson, trebalo je da postane njegovim nasljednikom. Bio je ispunjen tom vrućom željom Morao je biti bar jednako tako vrijedan kao i Hiob Stonewell. Nikada nije smio osjetiti da Jim Carson ipak ne vrijedi koliko on.

Jim Carson se neizmjerno plašio da prizna poraz. Stoga je sada rekao:

— Morao sam prvo skinuti Bartona Damma s konja i oduzeti mu revolver. Kad sam ga zatim pretukao, umiješala se Evelin. Da, i ona je bila prisutna. Čekala je Bartona. Potjerala je svog konja na mene i ovaj me snažno udario. Udario sam o neko stablo. Zato je Barton Damm neko vrijeme bio nadmoćan, pa me mogao pobijediti. Ali je napokon ostao ležati na zemlji. Rekao je da mu je svega dosta. Da, kaznio sam ga. Bila je to vrlo teška borba, ali ja sam pobijedio.

— Oduvijek sam znao da si snažan momak koji se zna boriti — šapnuo je Hiob Stonewell. — Ne bi bilo dobro kad bi se pročulo da je on pobijedio tebe. Jim, nikada te ni jedan drugi čovjek ne smije pobijediti! Morao sam potući sve te divljake i grubijane koji su se okomili na mene. Inače ne bih uspio sačuvati ranč. Ali ja sam uvijek bio nepobjediv. Nitko nije bio tako jak kao ja. I tako su mi uskoro svi susjedi ukazivali dužno poštovanje. Ni s tobom se ne smije dogoditi ništa drugo ako želiš sačuvati svoj ranč i svoja stada.

Prekinuo se na kratko vrijeme. Zatim je značajno nastavio.

— Jim, postat ćeš mojim nasljednikom. Stoga te nikada nitko ne smije pobijediti. Jedan jedini poraz naškodio bi ti kao vlasniku ranča »Stonewell« više no što bi ti deset pobjeda moglo koristiti. Pazi na to, sine moj! Važno je da sačuvaš dobro mišljenje svojih susjeda. Inače bi jednog dana svi mogli navaliti na tebe i pokušati svoju sreću.

— Znam — prošapće Jim Carson. — Ujače Hiob, ja to posve dobro znam. Pazit ću na to da me nitko nikada ne pobijedi. Tom Bartonu Dammu dat ću rok od tri dana. Potom ću ga istjerati iz ovoga kraja. Već ću objasniti Evelin...

— Budi oprezan s njom, Jim — promrmlja Hiob gledajući svoju sijedu bradu. — Ona je mnogo toga naslijedila od moje naravi. Nju nije moguće tako lako iznenaditi. Moraš joj dokazati da si najhrabriji čovjek u cijelom tom kraju. Moraš joj to neprekidno ponovno dokazivati. Daj joj vremena i pokušaj joj udvarati. Tako ćeš postići svoj cilj.

— 0 —

Kad su Evelin i Barton stigli na ranč »Knife«, čekala su ih trojica ljudi pred stambenom zgradom.

Bila je to podebela Rosalia Sanchez, koja je vodila domaćinstvo na ranču »Stonewell« i bila vjerna Evelinina dadilja. Krenula je dakako, s Evelinom kad se ona osamostalila postavši punoljetnom.

Tu je bio i Juan Sanchez, Rosalijin muž, čuvar goveda.

Taj golemi pedesetogodišnjak bio je, usprkos svojim godinama, još vrlo snažan i gibak. Na ranču, »Stonewell« bio je predradnik svih zaposlenih Meksikanaca.

Osim Rosalie i Juana, koji su izišli iz stambene zgrade, pojavio se i jedan mladić. Držao je u ruci laso jer je radio u koralu.

Taj se mladić zvao Tom Slater. Ali zbog njegovih crnih kovrčica zvali su ga Kovrčica. Bio je to visok, žilav i mršav mladić, pomalo divlji, sumnjičav, ponosan i hrabar. Potjecao je iz dosta sumnjive obitelji koja je živjela negdje u blizini, a nije baš uživala najbolji glas.

Došao je Evelini i zamolio je da ga zaposli. Ona je to i učinila jer je u njegovim očima zamijetila nešto što joj je ulijevalo povjerenje.

To je troje ljudi promatralo Evelinu i Bartona kad su sjahali.

Onda se Juan odjednom pomaknu i reče:

— Pa to je Barton Damm. Što se dogodilo?

— Ništa osobito, Juan — reče Barton i pruži ruku Meksikancu. — Došlo je do malog razmimoilaženja s Jimom Carsonom.

— Srušio je ogradu kojom me je Jim Carson ogradio — ozbiljno napomene Evelin.

Kovrčica im je pristupio i zapitao oštrim glasom:

— A tko je dobio više batina? Recite mi to, molim vas! Tko je posljednji ostao na zemlji?

Svi su pogledali u mršavog mladića i zamijetili kako je nešto čudno zasjalo u njegovim očima.

— Jim Carson je odustao — reče napokon Evelin. — Nije mogao ustati, pa je rekao da mu je dosta.

— To me raduje — napomene mladić. — To me vrlo raduje!

— Pogledao je žarkim pogledom Bartona

— Hoćete li ostati ovdje kod nas?

— Neko vrijeme — odvrati Barton promatrajući znatiželjno mladića.

U meduvremenu se Rosalia nešto dosjetila.

— Napunit ću bačvu toplom vodom — reče. — To će vam koristiti. A bit će vam potrebna i nova odjeća. Mala moja na tavanu ima sanduk pun odijela tvog pokojnog ujaka. Pogledaj možeš li nešto pronaći.

— o —

Idućeg se dana Barton Damm osjećao već mnogo bolje.

Mogao je odjahati na pašnjake i Navečer se vratio s Juanom i Kovrčicom na ranč. Zatim su s Evelinom i Rosalijom šuteći povečerali.

Iznenada su Barton i Juan podignuli glave. Uskoro su i drugi začuli da se približava neki jahač. Muškarci su brzo ustali i izišli pred kuću. Razmaknuli su se kloneći se svjetlosti koja je prodirala kroz prozore.

Jahač je ubrzo ujahao u dvorište. Zaustavio se i rekao:

— Zdravo, ja sam gladni Kirby Monk.

Barton je udahnuo zraka i razmišljao nekoliko sekundi. Onda reče: — Uđi, Kirby! Imamo još dovoljno hrane da utažimo tvoju glad.

Okrenuo se i ušao u kuću. Nakon nekog vremena i Kirby je krenuo za njim. Ušao je i Juan, ali je Kovrčica ostao pred kućom. Kirby je skinuo šešir i naklonio se pred Evelinom. Zatim je kimnuo Rosaliji i izjavio:

— Već sam čuo da je ovdje najbolja hrana u cijeloj okolici...

— Dosta laskanja! — prekinu ga Rosalia grubo i okrenu se prema štednjaku.

— Sjednite, Kirby! — pozva ga Evelin. — Pa vi ste Bartonov prijatelj. A ako Rosaliju cijenite kao kuharicu, tada vam moram reći da su ovom ranču potrebni i jahači. Dobit ćete trideset dolara na mjesec, dobru hranu i krevet.

Kirbyjeve su oči izgledale vrlo nemirno pod svjetlom svjetiljke. Pogledao je Bartona.

— Radiš li ovdje kao predradnik, lovče na konje?

— Za sada radim — odgovori ovaj polagano.

Pri tom je promatrao Kirbyja. Osjećao je da je Kirby vrlo nemiran i zbunjen.

Kirby Monk se nasmije. Ali to je bio težak, gotovo očajnički smijeh.

— Da, vrlo bih rado radio kao kauboj — odvrati.

— Dobro — kimnuo je Barton.

Ustao je i izišao. Krenuo je prema koralu, promatrajući kanjone i visoravan obasjanu mjesečinom.

Napokon je došao i Kirby. Činilo se da su se šutke dogovorili o ovom mjestu sastanka. Kirby je zastao kraj njega.

— Vidim to na tebi — prošapće. — Nepovjerljiv si poput vuka. Već cijeli sat razmišljaš o tome zašto sam se pojavio ovdje i prihvatio taj posao.

— Htio si poći Johnu Cannonu, Kirby, zar ne? Htio si brzo zaraditi mnogo novaca. Dobro, dakle, zašto si onda došao ovamo?

Mali Kirby nije odmah odgovorio. Stajao je neko vrijeme nepomično i teško disao. Ali onda je počeo pred prijateljem otvarati srce. I što je dulje Kirby pričao, Barton je sve više shvaćao da mu je sada doista bila potrebna pomoć.

Kirby mu je ispričao: — Da, odjahao sam do Johnna Cannona. Znao sam mjesto gdje bi se mogao skrivati, gdje bi se mogao nalaziti njegov logor. Vjerojatno ga ne bih tako brzo našao da nisam sreo jednoga od njegovih momaka. Dolazio je iz Cattlevilla. Iako mu se žurilo, poveo me sa sobom. Svezao mi je oči kad je trebalo da prevalimo posljednjih deset milja. Jahali smo ovamo i onamo, a neko vrijeme i preko neke rijeke. Dakle, stigao sam u logor. To je prilično veliko naselje. Pa, dobro!

Kirby je prekinuo pričanje, duboko uzdahnuo i obrisao rukom lice. Barton mu je pružio vrećicu duhana i pričekao dok je Kirby smotao cigaretu i pripalio je. Na svjetlu plamena šibice ponovno je zamijetio zbunjen i izgubljen izraz Kirbyjeva lica i nemiran sjaj njegovih očiju.

Tada je Kirby nastavio:

— John Cannon je bio prisutan. Odveli su me k njemu, a on me saslušao. Već me donekle poznavao i prije jer sam ga sretao na svojim lutanjima. Ispričao sam mu što nam je Red Rebel učinio i kako bih volio brzo zaraditi mnogo novaca. Bilo mi je potrebno i toplo mjestance, te nešto zabave. Zamolio sam ga da smijem ostati kraj njega i jahati s njime.

Kirby Monk je opet ušutio. Naglo je uvlačio dim cigarete. Obrisao je rukom lice.

— John Cannon me dugo promatrao — nastavi nakon nekog vremena. — Činilo mi se kao da vidi u dubinu moje duše i nastoji svatiti što se u njoj zbiva. A onda je kimnuo i nasmijao mi se. Slutio je da ću mu i ja jednoga dana prići. Tako je rekao.

Kirby Monk je zašutio i duboko uzdahnuo. Bacio je ostatak cigarete na zemlju, a zatim položio obje ruke na ogradu korala.

— Tri sata poslije toga odjahali smo nekamo — nastavi pričati. — Bili smo šestorica, a John Cannon me poveo sa sobom. Želio je iskušati mogu hrabrost. Krenuo sam, dakle, s njima. Pomislio sam da ćemo

goniti goveda po mrkloj noći. Ili možda ukrasti nekoliko konja. Na to sam bio spreman. Tu sam cijenu htio platiti. Jer, što znači nekoliko goveda ili konja? Pa i vlasnici malih rančeva kradu stoku i konje bogatim vlasnicima. U svakoj zemlji u kojoj se uzgajaju goveda mali kradu od velikih. A i veliki, kad su još bili mali, činili su to isto.

Kirby Monk je čudno zastenjao.

— Ali mi nismo pošli u krađu goveda — nadoveže. — To sam shvatio kad smo s obje strane ceste kojom je trebalo da prođe poštanska kočija legli u zasjedu. Čekali smo. Saznao sam da ćemo navaliti na poštansku kočiju. John Cannonu javili su iz Cattlevilla da kočija ovoga puta prevozi veliku svotu novca ubranog od poreza.

Čuvši to, Barton Damm ga je uhvatio za rame i privukao ga k sebi.

— Ben Rankin? — zapita uzbuđeno. — Sigurno je on pratio tu pošiljku novca!

Zašutio je pun bijesa. Onda je odgurnuo Kirbyja od sebe.

Kirby Monk je čudno zastenjao.

— Ben Rankin je živ! — jedva je procijedio.

Nastavi, Kirby! Ispričaj mi sve! I nemoj ništa prešutjeti.

Kirby je duboko udahnuo zraka.

— Čekali smo, dakle, na poštansku kočiju — nastavi. — Kad sam to saznao, morao sam se odlučiti. A to je znao i John Cannon. A znala su to i ona ostala četvorica. Bili su to odlučni momci. Nisu ništa govorili, ali je bilo posve jasno da se ja više ne mogu povući. Morao sam ostati, bilo mi to drago ili ne. Ne bi dopustili da im ja pokvarim taj pothvat. Osim toga, nisam slutio da će u kočiji biti Ben Rankin.

— Ben Rankin ili netko drugi, to je isto — tvrdo reče Barton Damm. — U svakom slučaju, bio je to unaprijed smišljen prepad, bez obzira na to je li u kočiji tvoj prijatelj ili nije.

— Da! — prostenjao je Kirby Monk. — To je i meni bilo jasno. A imao sam i mnogo vremena da o tome dobro promislim. Bio sam sâm protiv petorice. A svaki od tih momaka bio mi je dorastao. Prorešetali bi me. Bart, bojao sam se, užasno sam se bojao! Što bi ti učinio na mom mjestu?

Barton Dam je razmišljao o tom gorkom pitanju. Iskreno se potrudio naći odgovor.

— Ne znam — promrmljao je napokon.

Kirby je uzdahnuo.

— Možda to i neće biti tako užasno, pomislio sam tisuću puta na minutu — govorio je dalje. — Bart, nadao sam se i sve više vjerovao da se ništa strašno neće dogoditi. Time sam želio zavarati svoju savjest i pokušati izbjeći odluku. Vjeruj mi, toga sam časa prolazio kroz najveću muku.

Drščući je ispustio iz sebe uzdah.

— Pa ipak je bilo užasno? — zapitao Barton Damm hrapavim glasom.

— Da! — potvrdi Kirby. — Zaustavili su kočiju. Kočijaš i pratilac bili su razumni ljudi. Nisu pograbili oružje. Podigli su ruke. Nisu mogli ništa drugo učiniti na onom visokom sjedalu. Jer samo je John Cannon stajao nasred puta. Ostali su se momci dobro zaklonili iza drveća.

— A ti? — gorko zapita Barton Damm.

— Nadao sam se da neće biti mrtvih — muklo reče Kirby Monk.

— I što se dalje dogodilo?

— Kočijaš i njegov pratilac sišli su s kočije. Ali je iz kočije najednom zaurlao glas Bena Rankina. Rekao je da nam bez borbe neće predati novac. Gurnuo je cijev puške kroz prozor i zapucao. Ali tada su zapucala i ona četvorica koja su stajala s desne strane ceste, zaklonjeni iz stabala. Već je jedan od prvih metaka pogodio Bena Rankina. I tako je sve prošlo. John Cannon je otjerao vozača i njegova pratioca. Oni drugi momci ispregli su konje. A zatim su izvukli Bena Rankina iz kočije. Isprva sam mislio da je mrtav. Ali tada sam zamijetio da je još živ. Povezao sam mu ranu. Kad sam s time završio, vidio sam da John Cannon stoji kraj mene i promatra me. Njegovi su ljudi u međuvremenu već izvukli novac iz poštanske kočije, pa su čekali na konjima da završim. »Ben Rankin je bio tvoj prijatelj«, reče mi John Cannon. Tada sam počeo proklinjati njega i njegove prijatelje. Slušali su me dok nisam sam od sebe završio. John Cannon mi je rekao da sam dobrovoljno došao k njima, a ovo je bio jedan od načina kako se može brzo zaraditi novac. To je bilo ono što je on mogao ponuditi svojim momcima. A nije baš uvijek sjedio neki prijatelj kao pomoćnik šerifa u tim kočijama. Onda me je zapitao želim li ostati kod njega ili sam se možda predomislio. A kad je to zapitao, jedan od njegovih jahača izvukao je kolt. Sada mi je napokon uspjelo svladati strah. Ben je nepomično ležao kraj mojih nogu. Pogledao sam Johna Cannona i rekao mu da mi je dosta i da bih radije odjahao sam. Osim toga, Ben Rankin je bio moj prijatelj, pa ga nisma mogao ostaviti ležati ondje. Čudno me pogledao i kimnuo. Domahnuo je i svom čovjeku i ovaj je spremio kolt. Zatim je rekao: »Dobro, Kirby, nisi još zreo za to. Ali čekaj samo dok u ovoj zemlji započne veliki lov. Tada ti neće biti lijepo budeš li sam. Kad rančeri jednog dana krenu, tada će u toj zemlji biti samo dvije strane. A oni će jednog dana krenuti. Čekam na to. Bit će najbolje da odjašeš nekamo daleko, Kirby! A poruči i svom prijatelju Bartonu Dammu da će uskoro morati odabrati svoju stranu. Uskoro više nećemo moći nikoga trpjeti ni štedjeti.« Pošto je to izrekao, svi su odjahali, a ja sam se pobrinuo za Bena. Bio je prilično teško ranjen, ali jednom je otvorio oči i pogledao me. Odrezao sam dvije duge grane, namjeravajući ih svezati za konja i na taj način učiniti nešto poput nosiljke za Bena. Ali tada su se približila neka teretna kola vozeći u Cattleville. Predao sam im Bena Rankina. Nisam mogao dulje ostati kraj njega, jer kad je otvorio oči i pogledao me, pričinilo mi se da on posve dobro zna da pripadam razbojnicima. Odjahao sam. S jednog brežuljka promatrao sam tebe i Juana. Dugo sam razmišljao prije no što sam došao ovamo k tebi. Morao sam to učiniti.

— Dobro, Kirby! — prekinuo ga Barton Damm oštro i s laganom gorčinom u glasu.

No čim je to izrekao, odmah je požalio.

Znao je, naime, posve dobro da je Kirbyju Monku sada potrebna pomoć prijatelja. Upao je u nevolju, u tešku nevolju. Sjetio se da je tek pri-

je nekoliko dana govorio Kirbyju: »Ne zaboravi, Kirby, da smo prijatelji. Kad bih upao u nevolju, pa bi mi bila potrebna pomoć prijatelja, došao bih bez razmišljanja k tebi. Ne zaboravi da smo prijatelji na koje možeš računati«. Da, to je rekao Kirbyju tamo u preriji prije no što je taj odjahao dalje.

A sad je Kirbyju bila potrebna pomoć i došao je k njemu.

Kirby Monk, sav ukočen, stajao je kraj njega. Barton mu je brzo položio ruku na rame.

— Kirby, već ćemo se nekako izvući iz toga. A Ben Rankin će sve shvatiti. Jesu li te kočijaš i njegov pratilac prepoznali?

— Oni su vidjeli samo Johna Cannona, a Cannon je svezao rubac preko lica. Nije važno jesu li me prepoznali ili nisu. Za mene je najvažnije to što sam bio tako velika kukavica da nisam pomogao Benu Rankinu. Kad sam začuo njegov glas i ugledao njegovu pušku, ukočio sam se. A tada je već sve i završilo. Trebalo je da se dalje borim umjesto Bena Rankina. To bi bila moja dužnost prema prijatelju.

— Povezao si mu ranu. Odmah si se odrekao Johna Cannona i namjeravao otpremiti ranjenog Bena u grad. To što su ona kola stigla bila je samo slučajnost. Potrebna je velika hrabrost da se čovjek odrekne Johna Cannona. Mogli su te ubiti, jer si znao za taj njihov pothvat.

— Sudjelovao sam s njima u tome! Nisam, doduše, pucao, ali sam bio prisutan. Sukrivac sam!

Barton je još držao ruku na Kirbyjevu ramenu. Razmišljao je.

— Kad bi te to barem opametilo, prijatelju — promrmlja napokon. — Kad bi barem shvatio kako se brzo tako divlji i prkosan momak kao što si ti može naći u nevolji. U tom bi slučaju Ben Rankin rado platio za to i tako visoku cijenu. Valjda će preživjeti?

Kirby Monk je samo prostenjao.

Tada se Barton odlučio.

— Zajedno ćemo odjahati u Cattleville — reče.

— Neću se usuditi stati Benu Rankinu pred oči — prostenje hrapavo Kirby.

— On je tvoj prijatelj, Kirby! Odmah ćemo krenuti. Samo da obavijestim Evelinu Stonewell i Juana Sancheza. Ti u međuvremenu osedlaj konje. Moramo saznati što je s Benom Rankinom.

— A ako je umro? — prostenje Kirby.

— Tada ćeš to uz moju pomoć morati platiti, Kirby! Tada ćemo odjahati u preriju i u zemlju Johna Cannona po onaj novac. A uhvatit ćemo i ubojice.

V

Dva sata poslije pola noći stigli su u gradić Cattleville. Kad su konje odveli do staje, pred njih je izišao Jesse Lee. Pogledao je konje i zamijetio da su obliveni znojem.

— Brzo ste jahali — reče. — Dobro, obrisat ću konje i pobrinuti se za njih. — Zurio je u Kirbyja Monka. — Kočijaši teretnih kola pričali su da im je neki crvenokosi čovjek predao Bena Rankina. Jesi li to ti bio, Kirby?

Ovaj je kimnuo.

— Da, to sam ja bio. Povezao sam mu rane i upravo razmišljao o tome kako da ga otpremim liječniku kad su se pojavila ona kola.

Jesse Lee je zadovoljno kimnuo.

— Mislili smo da si to bio ti, Crvenokosi! Svi smo o tome razgovarali s liječnikom. On misli da Ben Rankin zahvaljuje svoj život onome koji mu je tako brzo povezao ranu i zaustavio krvarenje. Zavoj je bio dobro stavljen. Bez njega bi Ben Rankin iskrvario za nekoliko minuta.

— Oh! — prostenje Kirby i okrenu se.

Jesse Lee se obratio Bartonu Dammu.

— U mom pisaćem stolu nalazi se omotnica, a u njoj novac. Prodao sam vaše konje. Uzmi tu omotnicu, Barton!

Ovaj je kimnuo. Pošao je u Jesseovu sobu, uzeo omotnicu s novcem i prebrojio ga. Bilo je tu stotinu i šezdeset dolara. S predujmom koji su on i Ben Rankin već primili iznosilo je to dvije stotine i deset dolara. Tu je svotu podijelio na tri dijela. I tako je svaki od njih dobio sedamdeset dolara. Odbrojio je tu svotu od novca koji je našao u omotnici i pošao za Kirbyjem. Ovaj ga je već čekao vani u dvorištu. Predao mu je novac s riječima:

— Jesse Lee je prodao naša tri konja. Ovo je tvoj dio.

Kirby je oklijevao, ali mu je Barton brzom kretnjom gurnuo novac u džep. A onda su krenuli.

— Plašim se poći k Benu — promrmlja Kirby. — Ne bi li bilo bolje da ti prvo sam...

— Sigurno — mirno odvrati Barton. — Sjedni u salun i pričekaj me. Sve će biti dobro. Čuo si da si Benu spasio život jer si uspio zaustaviti krvarenje. Da si se borio protiv Johna Cannona, ubrzo bi poginuo. A to bi bila i Benova smrt. Ponekad sve na svijetu ima svoj smisao, Kirby! Možda si morao poći k Johnu Cannonu i jahati s njime kako bi se na kraju netko mogao pobrinuti za Bena. Kirby, za njega je bila sreća što si dojahao s Johnom Cannonom.

— Hvala ti što na to tako gledaš — prostenje Kirby.

Zatim se okrene i pođe u salun.

Barton je krenuo dalje i uskoro pokucao na vrata liječnikove kuće. Vrata su se otvorila i on je prepoznao Hester Britt. Nekoliko ga je trenutaka šuteći promatrala. Zatim je kimnula i rekla mu:

— Uđi, Bartone! Znala sam da ćeš uskoro doći i posjetiti Bena Rankina. Liječnik je otišao k nekoj porodilji. Zamjenjujem liječnika. To činim svaki put kad je u kući bolesnik, a liječnik mora nekamo poći.

Barton je kimnuo, a ona se okrenula i ušla pred njim u kuću. Hodao je za njom na vršcima prstiju. Uskoro se našao u bolesničkoj sobi kraj kreveta Bena Rankina. Žuto svjetlo svjetiljke obasjavalo mu je lice. Hester je zamijetila kako su se tvrdo crte Bartonova lica počele pomalo opuštati dajući mu nježniji izraz.

— Kako mu je? — zapita Barton.

Hester je podigla svoja ravna ramena.

— Liječnik se nada — odgovori. — Ali to će dugo trajati. Groznica će uslijed rane sigurno porasti. Ali Ben je silno snažan i otporan. Liječnik kaže da će se izvući. U svakom slučaju, živ je jer mu je netko odmah dobro povezao veliku ranu. Je li to možda bio Kirby?

Barton je kimnuo.

— Da, to je bio Kirby.

Pogledao je još jednom Bena Rankina, ali je taj ležao posve mirno i nepomično. Krevet na kojem je ležao činio se malenim zbog njegova golemog tijela. Lice mu je bilo upalo i izmučeno.

— Sigurno će se izvući — duboko uvjereno potvrdi Barton. — Ni jedan se drugi čovjek sigurno ne bi izvukao, ali Ben će se ipak izvući.

Hester je kimnula. Onda mu je kretnjom ruke pokazala da mora napustiti sobu. Tiho je za njim zatvorila vrata.

Zastali su u sobi za dnevni boravak doktora Josa Rivellsa i promatrali se.

— Kako si? — zapita ga Hester. — Jesi li se zaposlio?

— Da, kao predradnik na ranču »Knife« odvrati Barton.

Zamijetio je kako su se njezine oči na trenutak raširile. Opazio je u njima silan strah. Ali se djevojka ubrzo uspjela savladati.

— Radiš za Evelinu Stonewell? — zapita ga. — Dakle, točno je ono što su jutros pričali ljudi s ranča »Bow«, kad su dojahali u grad. Užasno si pretukao Jima Carsona, a Evelin je to promatrala. Jeste li se možda tukli zbog nje?

Prvo je dobro promislio što će reći. Zatim je mirno odvratio:

— Potrebna joj je pomoć. Srušio sam nevidljivu ogradu koju je Jim Carson uz pomoć Hioba Stonewella podigao oko nje. Potrebna joj je pomoć jer ima pravo na slobodu u svakom pogledu. Ne smije dulje ostati njihova zarobljenica.

Hester Britt je na trenutak zatvorila oči. Stisnula je prste u šaci. Tijelo joj je podrhtavalo od užasnog uzbuđenja.

— A ti si je oslobodio, pa sada radiš kao njezin predradnik?

— Da! — odgovori Barton, iako ga ona zapravo to i nije pitala već je samo odlučno ustanovila.

Čvrsto ga je pogledala.

— Evelin je sada slobodna za tebe — prošapće. — Barton, što će se dalje dogoditi? Evo me ovdje, a ti si mi rekao neka dulje ne gubim vrijeme čekajući na tebe. A tamo je Evelin koja se osamostalila, pa je sada slobodna. Obogatila se dobivši ujakovo nasljedstvo. Posjeduje ranč, mnogo goveda i dosta novaca na računu u banci. U ono je vrijeme nisi mogao dobiti. A sada?

Pogledala ga je sjajnih očiju. Barton je istom sada shvatio koliko je bila živahna i strastvena. Teškom se mukom svladavala. Odala mu je sve svoje mnogobrojne želje, dosad duboko skrivene u njoj.

Odmahnuo je.

— U proljeće ću se vratiti u prerijU. Pokušat ću uloviti Reda Rebela — reče odlučno. — Prihvatio sam posao koji ću u proljeće ponovno napustiti. Borio bih se za svaku djevojku koju bi netko tako mučio kao što je to činio Jim Carson.

Gledala ga je dugo i s jasnim nepovjerenjem.

— Nemoj varati samoga sebe kad već pokušavaš prevariti mene — prošapće napokon. — Morao bi biti iskren bar prema samome sebi.

— Do vraga, Hester! — odvrati Barton grubo.

— Vidjet ćemo — prošapće djevojka — da li ćeš u proljeće još misliti na toga konja.

Okrenula se i učinila nekoliko koraka oko velikog stola. Zatim je zastala položivši vrške prstiju na naslon stolice.

— A što je s Kirbyjem? — zapita iznenada. — Što se dogodilo između njega i Bena Rankina?

— A što bi bilo? — zapita Barton mirno.

Ali je duboko u sebi iznenada osjetio neko objašnjivo uzbuđenje.

Promatrala ga je dugo. Sada se opet uspjela posve svladati.

— Ben Rankin je maloprije govorio u groznici — nastavi Evelin. — Neprekidno je spominjao Kirbyjevo ime, škripao zubima i ponavljao: »Kirby, lopove, zašto si to učinio? Kirby, kako si se mogao pridružiti tim razbojnicima koji su me ubili?« To je govorio Ben Rankin u groznici. Točno sam sve čula. Zašto je to govorio? Zašto ga je to mučilo usprkos nesvjestici i groznici? Odgovori mi, Barton!

— Hester, prestani! — promrmljao je nakon nekog vremena. — Ne muči me toliko.

— Želim saznati sve što se dogodilo — reče djevojka tvrdim glasom. — Želim sve saznati kako bih shvatila što je za tebe dobro, a što nije. Ako je Kirby postao razbojnikom, tada više ne može biti tvoj prijatelj. Tada moram javiti šerifu što je Ben Rankin govorio.

Dugo ju je promatrao. Izgledala je smirena, ali je Barton ipak shvatio da je bila očajna i da se na svoj način borila za njega. Osjetio je gorčinu i bijes.

— Mogu li nečim kupiti tvoju šutnju? — zapita je prezirnim glasom.

Brzo mu je prišla, zastala pred njim i udarila ga rukom po licu.

— Ne vrijeđaj me! — procijedila je. — Učinila bih sve za tebe, razumiješ li, sve! Ako ti je više stalo do Kirbyja nego do Bena, pa ako bi trebalo da prešutim što je Ben Rankin govorio, tada mi to moraš reći.

Polagano se povukao. Njegov je obraz još gorio od udarca.

— Bila si divna djevojka — šapne — divna i dobra. Bila si pomalo osamljena i ponosna. Tada si se odlučila za mene. Meni je to bilo drago jer sam vjerovao da ne mogu naći bolju djevojku od tebe. Ali tada je Red Rebel jednim udarcem uništio sve moje planove. A to je povrijedilo tvoj ponos. Sada više nisi dobra i divna djevojka, već proračunata žena. Osvijesti se, Hester! Znaš da te nikada neću moliti ni za što. Moraš sama odlučiti što ti je činiti.

Rekavši to, okrenuo se i brzo izišao iz kuće.

—0—

Ušavši u salun, Barton je odmah zamijetio Kirbyja koji ga je čekao sjedeći za stolom u kutu. Pred njim je bila boca, a on je zurio u stol.

Iza šanka je stajao Meece Ringold kome je pripadala polovica Cattlevillea, a ispred šanka Alvah Fisher, vrlo neugledan čovjek naoružan s dva revolvera. Pogled njegovih svijetlih očiju odavao je hrabrost i nemilosrdnost.

Alvah Fisher bio je revolveraš i desna ruka Meecea Ringolda. Bio je njegov čuvar, a brinuo se i za red u salunu kad bi izbile tučnjave i svađe. Bio je to vrlo odlučan i tvrd čovjek uz pomoć koga je Meeca Ringold ostvarivao neke svoje planove.

Ta su dva čovjeka promatrala Kirbyja Monka. Onda su pogledali Bartona Damma. Odlučno je uzvratio na njihov pogled i kimnuo im.

— Kako je Ben Rankin? — zapita ljubazno Meece Ringold.

Barton, koji je krenuo prema Kirbyjevu stolu, zaustavio se. Krajičkom oka zamijetio je da ga Kirby napeto promatra.

— Ben Rankin će se izvući — reče Barton. — Izvući će se posve sigurno.

— Ali razbojnici su oteli novac od poreza — promrmlja Meeca Ringold. — Zaplakao bih kad se sjetim da je među tim novcem i moj. Što sam sve mogao započeti njime!

— Ne vjerujem da bi ikada u životu mogao zaplakati — napomene suho Barton.

Prišao je Kirbyju i sjeo za njegov stol.

— Ben će se izvući — ponovi nježno.

— To je dobro — prostenje Kirby iskapivši još jednu čašu.

Barton je pogledao u bocu. Ali ta je bila još gotovo puna. Osjeti zadovoljstvo što Kirby svoju žalost nije utopio u alkoholu, već je popio za ohrabrenje samo nekoliko gutljaja.

Meeca Ringold je pristupio stolu donoseći bocu i tri čaše. Sjeo je, nasmiješio se i rekao:

— To je posebna boca. Pravi škotski viski. Popit ćemo je na moj račun.

— Zašto? — raspita se nježno Barton.

Pažljivo je promatrao Meecea Ringolda. Vidio je pred sobom teškog i nezgrapnog čovjeka, crnih kovrčica i široka lica. Meece Ringold je širio oko sebe neizmjerno strpljenje i smirenost.

— Zašto? — zapita ga Meece Ringold. — Zato što si pretukao Jima Carsona. A to nas je sve vrlo obradovalo. Cijeli se ovaj kraj tome veseli. Hiob Stonewell je uvijek bio tvrd čovjek. A Jim Carson je trebalo da postane njegovim nasljednikom. Sada je sve to propalo. To Hiob Stonewell više neće uspjeti ostvariti. Njegov mu nasljednik nije dorastao. Stonewell više nema uloga u igri.

Napunio je čaše i pozvao Bartona i Kirbyja kretnjom ruke neka ih ispiju.

— U kakvoj igri? — zapita Barton i ne pogledavši svoju čašu.

Meece Ringold je prešao jezikom preo preko usana. Bile su crvene, pune i mesnate.

— U igri oko vodstva u ovom kraju. Sad je Stonowell svrgnut.

Podigao je čašu i nazdravio:

— Hajde, ispijmo!

Ali Barton još nije dodirnuo svoju čašu.

— A tko je to zamijenio Stonewella? — zapita.

Meece Ringold je ponovno stavio svoju čašu na stol.

— Dovoljno si lukav, Barton, da to shvatiš — šapne, a njegove su crne oči zakrijesile. — Taj grad sada pripada meni. A na pašnjacima će o svemu odlučivati samo ljudi s ranča »Bow«. Ili možda misliš da tako neće biti?

Ponovno je podignuo čašu.

— Hoćeš li je popiti sa mnom ili nećeš?

Barton je trenutak oklijevao. Zatim je posegnuo za čašom.

— Pijem za Hioba Stonewella — reče. — Dobro je upravljao ovom zemljom. Bio je tvrd, ali pravedan. Potukao sam njegova najboljeg čovjeka. Ali pijem za Hioba Stonewella. Zato što vas je uspio godinama držati na uzici, sve vas brzoplete momke iz ovoga kraja.

— To je vrijeme prošlo — nasmije se Meece Ringold. — A i šerif

Tex Fox je ostario. Vremena se mijenjaju.

Tada su iskapili čaše. I Kirby je pio s njima. Kad je odložio čašu na stol, napomene tvrdim glasom:

— Pio sam za Bena Rankina.

— Svatko to čini na svoj način — promrmlja Meece Ringold.

Ustao je i dohvatio bocu.

— Zbog pljačke poštanske kočije održat će se sutra sastanak svih građana i svih rančera. Glasnici su krenuli po cijelom kraju — nastavi Meece. — Šerif Tex Fox namjerava krenuti s jakom potjerom u prerij u. Namjerava istjerati razbojnike iz ovoga kraja. Ali on je starac. Jahače će morati voditi neki mlađi čovjek. A taj će čovjek biti nasljednik Hioba Stonewella u ovom kraju. Sigurno je da to neće biti Jim Carson.

Rekavši to, vratio se do Alvaha Fishera za šankom.

Barton je na to rekao Kirbyju:

— Pođimo na spavanje. Ostat ćemo ovdje. Želim kao predstavnik ranča »Knife« prisustvovati tom sastanku.

VI

Idućeg je jutra grad bio pun ljudi.

Prvo su dojahali Frank Bowmaker i njegov predradnik Sidney Chesterlee.

Zatim su stigli vlasnici triju manjih rančeva na rijeci Apache. S druge strane dojahala su dvojica iz kanjona Ratno Deblo. Sve su to bili rančeri koji su zapošljavali jahače, dakle raspolagali su s nekoliko ljudi.

Bilo je tu, međutim, i ljudi koji su se sami brinuli za svoje rančeve ili su u najboljem slučaju to radili uz pomoć sinova. Njih je bilo pola tuceta. Pristigli su i neki farmeri iz Green Basina.

Posljednji su stigli Hiob Stonewell i Jim Carson.

Zapravo, nisu došli posljednji. Naime, posljednji rančer koji je stigao bila je žena: Evelin Stonewell. Jedan od šerifovih glasnika navratio je, dakle, noću i do njenog ranča i javio što se bilo dogodilo.

Barton Damm i Kirby Monk izišli su iz hotelskog restorana želeći popušiti cigaretu nakon obilnog doručka. U to su zamijetili Evelinu koja im se približavala. Zaustavila je konja pred njima, gipko sjahala i pružila uzde Kirbyju.

— Brzo sam jahala — reče. — Glasnik je stigao u rane jutarnje sate. Pobrinite se za moga konja, Kirby!

Kirby je krenuo s konjem prema najamnim stajama, a Evelin je pogledala Bartona zapitavši ga:

— Kako je Benu Rankinu?

— Izvući će se — odvrati Barton.

Pitao se za pravi razlog zašto je Evelin dojahala u grad.

— Zašto si došla ovamo? — zapita je napokon.

— Vlasnica sam ranča — odvrati Evelin. — Prema tome, imam pravo glasa na svakom sastanku.

— A ja sam tvoj predradnik, pa sam mogao zastupati ranč Knife.

— U kom smislu? — zapita djevojka i pogleda niz cestu.

Barton je zamijetio kako se trgnula. Iznenada je izgledala vrlo ozbiljna. Slijedio je njezin pogled i zamijetio Hester Britt kako izlazi iz liječnikove kuće. Vjerojatno se liječ-

nik vratio u grad. Hester Britt krenula je prema svojoj maloj kućici u kojoj je bila i njezina krojačka radnja. Dolazila je koso preko ceste i zaustavila se kad je stigla do Bartona i Eveline.

— Zdravo, Evelin! — pozdravi je nježno.

— Zdravo, Hester, kako si? — zapita je Evelin. Pažljivo su se promatrale.

— Kako je Ben? — zapita Barton.

— Groznica je porasla, ali je liječnik stigao u pravo vrijeme. Dao mu je neki napitak, pa je mirno zaspao.

Rekla je to netremice gledajući u Evelinu.

— Doði k meni i doručkuj sa mnom, Evelin — iznenada joj predloži, a kad je vidjela da Evelin oklijeva, dodala je: — Sastanak će započeti istom za dva sata. Mogla bi i navući haljinu koju si naručila.

Evelin se odlučila.

— Vrlo ću rado doći, Hester — odgovori joj odlučno.

Okrenula se i pogledala Bartona sa čudnim sjajem u očima.

— Doði po mene kad sastanak treba da počne — reče mu hladno.

Obje su djevojke otišle. Barton Damm je zamišljeno žvakao cigaretu. Osjetio je posve jasno da su te dvije djevojke neprijateljice. Osjećao je to isto tako kako čovjek osjeća sparinu prije oluje.

Mogao je zamisliti što će Hester sada govoriti Evelini. Ali će se ova znati dobro braniti.

— Do vraga! — prošapće s gorčinom u glasu.

Istovremeno je osjetio duboko žaljenje i sve veću nesigurnost. Nakon dugo vremena vidio ih je ponovno zajedno, pa ih je mogao usporediti. Jasno je osjećao da mu svaka od njih nešto znači. Da posjeduje nešto što bi ga moglo usrećiti i ispuniti ponosom i zadovoljstvom.

— Do vraga, ubogi sam siromah koji će možda tek za deset godina steći ranč. Tek ću tada takvoj djevojci moći pružiti ono što joj dolikuje — prošapta Barton. — Moram uhvatiti Red Rebela, jer ne podnosim poraz. Prvo moram to učiniti. A sve su ostalo grozdovi koji vise previsoko za mene.

Okrenuo se i pošao u salun.

Kad je ušao, odmah je osjetio neku čudnu tišinu punu napetosti. Salun je bio pun muškaraca. Reklo bi se da su se podijelili u dvije grupe.

Iza šanka je stajao Meece Ringold.

A ispred šanka su bili Hiob Stonewell, Jim Carson, te Frank Rowmaker i Sidney Chesterlee.

Ta su dvojica rančera stajala tamo, ali se između njih protegla gotovo cijela duljina šanka. Vjerojatno se već prije zametnula prepirka među njima. Tišina puna napetosti ukazivala je na to.

Barton je pogledao Hioba Stonewella, jer se ovaj sada pomakao. Položio je čašu na šank i okrenuo se prema Franku Rowmakeru.

— Želiš li svađu, Frank? — zapita ga tvrdim glasom. — Stari moj, zar bi se htio svađati sa mnom? Zašto si me inače pitao tražim li novog predradnika?

Frank Bowmaker se podrugljivo nasmijao. Bio je to star i oronuo čovjek, ali se u njegovim izblijedjelim očima pojavio neki čudan sjaj.

— Hiob — reče blago — moje pitanje nije neopravdano. Uvijek si želio zaposliti najboljeg i najhrabri-

jeg predradnika u cijelom našem kraju. Često si govorio kako se moraš pobrinuti za predradnika koji će te moći dostojno naslijediti kad jednom ostariš, pa se budeš morao povući. Svi smo mi vjerovali godinama da je Jim Carson tvoj odabranik. Jim Carson trebao je da postane tvojim nasljednikom i mužem tvoje kćeri. Ali sada sve to više nije tako. Sada se mnogo toga promijenilo. Evelin je pobjegla od tebe. Nije se htjela udati za Jima Carsona. A Barton Damm, koji radi kao Evelinin predradnik, pretukao je Jima Carsona. Tako ga je jako pretukao da je Jim Carson čak pružio ruku za revolverom želeći pucati na nenaoružanog protivnika. Ali nije imao sreće. Barton Damm ga je potukao. Stoga ti i mogu postaviti takvo pitanje, zar ne? Barton je bolji od Jima, a čini se da se i Evelin dobro slaže s njim. Kako bi bilo da otjeraš Jima Carsona do vraga i pokušaš s Bartonom Dammom? Tada bi jednim udarcem za tebe bilo sve uređeno.

Izgovorivši to, Frank Bowmaker je izgledao lukav i zadovoljan kao stari lisac.

Nakon njegovih riječi nastala je tišina u salunu, ali sada ona više nije bila onako puna napetosti. Ne, sada je bila puna prijetnje. Iznenada se osjetio dah nasilja.

Lice Hioba Stonewella bilo je tamnocrveno. Žile su mu iskočile na vratu, čelu i sljepoočicama. Vidjelo se koliko je uzbuđen.

Naglom se kretnjom okrenuo prema Jimu Carsonu koji je još stajao mirno kraj njega naslonjen na šank. Igrao se svojom čašom i zurio u nju kao da u njoj vidi što će dalje biti.

— Što to znači, Jim? — zapita tvrdim glasom Hiob Stonewell, a njegova se gusta sijeda brada nakostrušila.

— Lažu — prošapće Jim Caron. — Ova dvojica lažu. Potukao sam Bartona Damma. A on je bio taj koji je dohvatio revolver. Ipak sam uspio obaviti posao s njim. Hiob, nemoj dopustiti da te ova dvojica razljute. Njima bi odgovaralo kad ne bi više imao povjerenja u mene. U tu svrhu iskoristit će sve svoje prljave trikove. Željeli bi da ostaneš posve sam. Neće prezati ni pred čim samo da nas razdvoje.

Začuvši ove riječi, Hiob Stonewell je glasno udahnuo zrak. Pogledao je oko sebe i zamijetio na vratima Bartona Damma.

— Bartone, jesi li to čuo? — zapita ga promuklim glasom.

— Čuo sam svaku riječ — odvrati Barton.

— Reci tko laže! Reci mi to, momče! Budi pošten i reci mi tko laže!

Barton Damm je polagano krenuo između stolova do praznog mjesta za šankom. Osjećao je oštre poglede ljudi koji su stajali s obje strane.

I dok je prilazio Hiobu Stonewellu, shvatio je da su tu predstavu priredili Frank Bowmaker i Sidney Chesterlee. A znao je i ime te predstave. Glasilo je: »Uništenje«.

Ovoga trenutka trebalo je uništiti sve nade Hioba Stonewella. Ovoga trenutka i na ovom mjestu trebalo je da taj starac izgubi svog predradnika i nasljednika.

A to bi bio kraj jednog razdoblja.

Da, baš je tako bilo!

Zastao je dva koraka ispred Hioba Stonewella i ozbiljno ga pogle-

dao. Zatim je rekao vrlo polagano i jasno:

— Jim Carson laže. Ali vam ja to ne govorim stoga što me to usrećuje. Ne govorim to ni zato što sam oduševljen pobjedonosnim osjećajem Franka Bowmakera. Govorim to stoga što ne mogu dopustiti da vam Jim Carson laže. Rančer se mora pouzdati u svog predradnika i nasljednika. Ali on je lagao, Hiob Stonewell!

Hiob Stonewell je jednim jedinim dugim korakom prišao Bartonu i udario ga po licu. Ovaj je, razljutivši se, želio uzvratiti udarcem, ali mu se šaka otvorila i spustio je ruku.

— Vi ste starac, Stonewell! — šapnuo je. — A ja se sa starcima ne tučem.

Hiob Stonewell ga je čudno pogledao. Njihovi su pogledi zaronili duboko jedan u drugoga.

Iznenada je Stonewell držćući izdahnuo zrak i umornom se kretnjom okrenuo prema Carsonu.

— Jim, nazvao te lašcem — reče. — Hajde! Udri ga! Gurni mu tu laž natrag u grlo! Jer ti si moj momak koga sam odgojio i učinio čovjekom. Nisi mi valjda lagao? Hajde, Jim, pribavi tu zadovoljštinu sebi i meni! Prisili ga da tu laž povuče!

Jim Carson je krenuo spuštene glave prema vratima. Nitko više nije obraćao pažnju na njega. Vladala je potpuna tišina, a prisutni su zadržali dah. Svi su shvatili što se zapravo dogodilo.

Činilo se kao da su Hiobu Stonewellu odrezali desnu ruku. Ostario je, a sada, na ovom mjestu, izgubio je čovjeka koga je odredio za svoga nasljednika. Čovjeka koji je jednoga dana trebalo da zauzme njegovo mjesto.

Činilo se kao da moćni ranč Stonewell više nije mogao igrati vodeću ulogu u ovom kraju. I zbog toga se mnogo toga moglo ovdje promijeniti.

To su shvatili svi prisutni, iako im značenje te promjene još nije bilo posve jasno. Nisu obraćali pažnju na Jima Carsona, već su promatrali tog starog, bradatog diva. Svi su ga oni dobro poznavali. Znali su što je učinio za ovaj kraj. Dobro su se sjećali onih vremena kad su svi živjeli pod njegovom zaštitom. Onda kada još nije bilo zakona, pa je jedan jedini čovjek mogao biti mjerodavan za sudbinu cijelog jednog kraja i njegovih stanovnika. Tada im je Hiob Stonewell dokazao kakav je čovjek. On je bio uistinu velik. To su iznenada shvatili kad su zamijetili na kakav je način svladao taj udarac. Jer, ono što je maloprije bio doživio to je bilo za njega nešto poput udarca čekićem po glavi. Još gore! Kao da mu je netko probio srce.

Vidjeli su kako je neko vrijeme, zatvorenih očiju i lagano teturajući, teško hvatao zrak. Zamalo što se toga trenutka nije srušio poput odsječenog stabla.

Ali to je trajalo samo nekoliko trenutaka. Tada se počeo boriti. Vidjelo se kako u njemu raste silna snaga koja ga je ponovno uspravila i učinila velikim. Reklo bi se da je stari Hiob Stonewell visok poput diva. Da, tako je izgledao.

Bila je to kratkotrajna, ali užasna unutrašnja borba.

A onda je iznenada stao posve promijenjen pred njima, uspravne glave i ravan poput svijeće, uzdig-

nutih ramena i svijetlih očiju. Da, iznenada je izgledao deset godina mlađi. Bio je to pravi borac! Mogao je nadvladati takve udarce. Mogao je odnekle duboko iz sebe izvući snagu, samopozdanje i veličinu.

Pogledao je Franka Bowmakera, svog starog neprijatelja i protivnika. Čovjeka koga je godinama nastojao obuzdati, sve dok se taj nije smirio. Jer, Frank Bowmaker je bio grub čovjek, gusar pašnjaka. Nije poštovao nikoga. Nekoliko je puta pokušao slomiti Hioba Stonewella i uništiti njegov ranč, ali nije uspio; Hiob Stonewell je bio prejak za njega. A sva ta borba za vlast napokon ga uništila.

Taj Frank Bowmaker promatrao je sada starog diva.

Hiob Stonewell ga još jednom mirno pogleda i reče:

— Ni ovoga puta nisi uspio, Frank! To se dogodilo nekoliko godina prerano za tebe. Još nisam tako star i slab da bih pao zajedno s Jimom Carsonom.

Lice starog lisca Franka Bowmakera razvuklo se u zloban osmijeh.

— Nemoj se uzalud nadati — odgovori. — Ti si star i slab. Nalik si na trulo deblo koje će se uskoro srušiti. A izgubio si i Jima Carsona. Pokazalo se da je slabić. Sada sam ja u boljem položaju od tebe, jer imam Sidneyja Chesterleeja.

— Prokletog revolveraša — naljuti se Hiob Stonewell. — Uvijek sam znao da si ga prihvatio kao protutežu mom Jimu Carsonu.

— Pa što? Kakvo je zlo u tome? — zapita Frank Bowmaker. — Ovu je zemlju u opasnim trenucima uvijek branio najbolji čovjek. Jim Carson se pokazao kukavicom, a nas smo dvojica stari, pa ne preostaje nitko do Sidneyja Chesterleeja. Hiob, predaj napokon svoje mjesto vođe toga kraja. Sad je na redu ranč Bowmaker, jer on daje najboljeg čovjeka. To si pravilo sam izmislio, Hiob, pa ga i poštuj!

— Je li on najbolji čovjek? — zapita mirno Hiob Stonewell.

Tad je Sidney Chesterlee stupio korak naprijed.

— A tko bi to inače bio? — zapita mirno. Taj visoki, mršav čovjek izgledao je vrlo hladan, tvrd i odlučan. — Stonewell, vaš predradnik je malko prije nazvao lašcima Franka Bowmakera i mene. Dopustili ste da nas na taj način uvrijedi. Dobro, otišao je. Ali vi ste još ovdje. Mislim da ćete nam se sada ispričati u ime svog predradnika.

— Hoću li to učiniti, momče? — zapita promuklim glasom sijedi div. Spustio je desnicu na držak revolvera. — Na taj me način ne možete poraziti — nastavi mirno. — U ovom slučaju, doduše, niste lažljivci, jer je Jim Carson priznao da je to bio on. On je lagao. Ali vas ste dvojica lopovi. Cijelu ste tu predstavu pokrenuli samo zato da biste me ponizili. Želite me oboriti na koljena. Htjeli biste me uništiti i slomiti, ali vam to neće uspjeti. Vama dvojici sigurno neće! Jer vi ste ništarije! Dakle, Chasterlee, hoćeš li započeti, ako doista ne možeš bez toga?

Ovaj je stupio još korak naprijed.

Iza šanka se pomaknuo Meece Ringold i rekao odlučno:

— Hiob, odmah ćeš pasti iz sedla i naći se na zemlji. Na taj sam dan čekao jedanaest godina.

Ali Hiob Stonewell nije obraćao pažnju na Meecea Ringolda. Gledao je samo u Sidneyja Chesterleeja.

No već se jasno osjećao dah nasilja.

Ali je tu tišinu punu napetosti iznenada prekinuo glas Bartona Damma. Taj je miran glas rekao:

— Chesterlee, od toga neće biti ništa! Ne želim dulje podnositi da Stonewellea vrijeđate na taj način. Zašto se ne obratiš meni Chesterlee? Naime, i ja sudjelujem u tome. Ne mogu dulje podnositi da se na taj način pokušava slomiti star, ponosan i velik čovjek. Neka te vrag nosi, Chesterlee! Gubi se!

Sidney Chesterlee je samo odmahnuo glavom.

— Danas, ne! — šapnu. — Danas se želim boriti samo protiv Hioba Stonewella. Ali i ti ćeš dobiti svoj dio!

— Tako je! — reče neki drugi tvrdi i hladan glas.

Taj je glas pripadao Alvahu Fisheru kome je Meece Ringold kimnuo. Promatrao je bezizražajno Bartona Damma.

— Danas ćemo udesiti Hioba Stonewella. To je kraj njegove vlasti. Danas ćemo ga smijeniti. A to ti nećeš moći spriječiti, Barton Damm! Chesterlee, samo nastavi mirno obračun s Hiobom Stonewellom. A ja ću pripaziti na Bartona Damma.

I time je sve bilo riješeno. Karte nisu sada bile otkrivene samo za Bartona Damma već i za sve ostale prisutne.

Trebalo je uništiti i smijeniti Hioba Stonewella. A to je značilo da će se u tom kraju provoditi nova politika. Počet će već u samom gradu kojim će Meece Ringold upravljati na drugačiji način. Jer on će zavladati gradom koji će od sada potpuno pripadati njemu.

A vani na pašnjacima vlast će preuzeti ranč »Bow«. Bit će to velike promjene.

Barton Damm je pogledao Alvaha Fishera.

— Dobro — reče. — Nemojte popustiti, Hiob! Varalica i lihvar želi preuzeti taj grad. A prerijski se gusar želi osvetiti za doživljene poraze. Obojica su unajmili revolveraše uz pomoć kojih vas žele pobijediti, Hiob! Ali ja sam na vašoj strani! Nisam potukao Jima Carsona zato da bi oni sada lakše vas uništili. Vi...

Prekinuo ga je neki ljutiti glas. Da, još se jedan čovjek umiješao. A taj je čovjek ušao iz stražnje sobe. Uperio je sačmaricu uvis i govorio odlučnim glasom:

— Ljudi, zaboravili ste da ovdje postoji još i šerif. A taj sam šerif ja!

Šerif je stupio u sredinu sobe.

— A taj sam šerif ja! — ponovio je. — Ostanite svi na svojim mjestima. Vremena kad ste na taj način rješavali svoja neprijateljstva davno su prošla.

— Da, zato što je Hiob Stonewell uvijek bio moćan i velik i podržavao te. Tex, bio si šerif Hioba Stonewella. Ali bez Hioba ti ne značiš ništa — izgovorio je Meece Ringold te riječi tvrdim glasom.

Tog je trenutka s ulice ušao u salun Kirby Monk. Naglo je zastao, ogledao se i u tišini zapitao:

— Bart?

Ovaj, i ne okrenuvši glavu, odgovori:

— Šerifu i Hiobu Stonewellu je potrebna pomoć, Kirby!

— Dobro — reče Kirby. — Meni to odgovara.

Neki su muškarci iznenada ustali. Bili su to mali rančeri i naseljenici s rijeke Apache i iz kanjona Ratno drvo.

— I mi podržavamo šerifa — reče jedan mirno.

I time je sve bilo odlučeno.

Šerif je prvo pogledao Meecea Ringolda, a zatim Franka Bowmakera. Onda reče:

— Nemojte to još jednom pokušati! Vas dvojica glupana vjerojatno ste poludjeli? Sve ću vas odvesti pred suca ako to još jednom pokušate. A sada se urazumite. Imamo mnogo drugih nevolja. Moramo pomagati jedni drugima. Razbojnici su zaprijetili našem kraju. Već su dva puta izvršili napad na poštansku kočiju. Umalo što nisu ubili i mog drugog pomoćnika. A sve češće kradu i stoku. Postaju sve bezobrazniji. Vrijeme je da krenemo u potjeru za njima. Moramo ih potjerati odavde. Poslao sam glasnike po cijelom kraju i pozvao vas sve na sastanak. Sada ćemo se o svemu dogovoriti i donijeti odluku. Bez vaše pomoći ne mogu započeti rat protiv Johna Cannona i njegove bande. Pitam vas tko će krenuti sa mnom u potjeru, tko će položiti zakletvu i tko je voljan boriti se do kraja?

Ogledao se po sobi.

— Onaj tko ne želi krenuti sa mnom neka iziđe — reče šerif prisutnima.

Barton Damm je tiho uzdahnuo.

Onda se okrenuo i pošao prema vratima. Kirby je stajao kraj njih i začuđeno ga pogledao. Htio mu se pridružiti kad je Barton pružio ruku da otvori vrata.

Ali tada se začuo šerifov glas:

— Barton, što to znači?

Barton Damm je zastao i okrenuo se prema sakupljenim ljudima.

— Onaj tko ne želi poći u potjeru mora izići, zar ne? Dakle, dobro, ne želim poći s vama.

Začuo se žamor. Onda se sve opet smirilo.

— Zašto ne želiš poći s nama, Bartone? — zapita ga šerif.

Barton se ogledao po salunu.

— Ta potjera ne bi uspjela. Nemate ni najmanje mogućnosti. Ni cijela armija vojnika ne bi uspjela. John Cannon i njegovi momci igrat će se s vama mačke i miša. Vi čak i ne znate gdje biste ga mogli naći. Ali on će vas promatrati neprekidno, na svakom koraku. Nemate ni najmanje mogućnosti da postignete uspjeh tamo vani na preriji i u kanjonima. Osobito kad John Cannon sazna da ste krenuli u lov za njim. A on će to posve sigurno saznati!

— Od tebe? — zapita podrugljiv glas.

Bio je to glas Sidneyja Chesterleeja.

Barton Damm se vratio u salun i nije zastao sve dok se nije našao tik pred predradnikom ranča »Bow«.

— Reci jasnije što misliš, Chesterlee! — primijeti mirno.

Predradnik je zurio u njega. U njegovu se pogledu sada moglo jasno nazreti neprijateljstvo koje je vladalo među njima od njihova prvog susreta i razvijalo se za svih tih godina. Bilo je jasno da su ta dvojica već tada osjećala da će jednog dana postati protivnici.

A danas je svanuo taj dan. Jer Barton je stao na stranu Hioba Stonewella. Na taj je način zaustavio razvoj događaja dok se nije pojavio šerif.

Sidney Chesterlee se gladno nasmiješio.

— Lovio si sedam mjeseci konje u preriji. A John Cannon je to trpio. Sigurno ste, dakle, na neki način prijatelji. Sigurno je bio siguran da ti ništa ne vidiš, niti što čuješ, pa stoga ne predstavljaš opasnost za njega. Mislim da si njegov prijatelj. A i Kirby. Ben Rankin je, međutim, uzeo zvijezdu, pa je stoga i morao nastradati. To je tebi trebalo da posluži kao upozorenje. Ako se ne plašiš Johna Cannona, tada je on tvoj prijatelj. A ako je tvoj prijatelj bilo bi lako moguće da jednome od njegovih ljudi koji se kreću ovim krajem dadeš znak. Jer ranč »Knife« je najbliži kanjonu, zar ne?

— Tako je — složi se Barton. — I mi bismo prvi sve to iskusili na sebi. Radim za jednu ženu. Za Evelinu Stonewell! Ona je moj šef. Ne mogu je drugačije zaštititi nego da se u sve to ne umiješam. A vi ionako nećete ništa postići. Moram očuvati ranč »Knife«, a to mogu samo na taj način. Kad jednom budete pobijeđeni, nećete mi moći pružiti pomoć.

Rekavši to, Barton se okrenuo i brzo izišao iz saluna.

VII

Nije prošlo mnogo vremena i Barton je našao Hester Britt u njezinoj maloj trgovini. Sjedila je ukočeno za stolom.

— Evelin Stonewell me upravo otpustila — reče Barton. — Kao razlog navela je to što nisam htio sudjelovati u potjeri za Johnom Cannonom. Ali to nije bio pravi razlog. Ja to znam. Bila je vrlo uzbuđena. Sigurno ste razgovarale o nečemu što ju je povrijedilo.

Promatrao ju je pažljivo. Hester Britt je polagano ustala, a sada je izgledala još ukočenija.

— Da, posvađale smo se — odvrati. — Rekla sam joj da smatram nepoštenim uhvatiti muškarca pomoću ranča, glumeći pri tom bespomoćnu djevojku kojoj je potrebna zaštita. I meni nije bilo lako u toj zemlji muškaraca. Teško mi je sačuvati svoju samostalnost. Nikada se nisam pravila djevojkom kojoj je pomoć bila potrebna, pa na taj način pobudila u muškarcu zaštitničke osjećaje. Nisam nikoga željela uhvatiti na takav način. Kad si se vratio nakon sedam mjeseci iz prerije, siromašan i uništen, nisam ti ponudila ništa do svoje ljubavi. A mogla sam ti ponuditi šest tisuća i tri stotine dolara i kuću u glavnoj ulici. Za nju mi je Meece Ringold ponudio tri tisuće dolara. Htio ju je srušiti i na njezinom mjestu podignuti veću zgradu. Bart, mogla sam ti ponuditi deset tisuća dolara. Ranč, doduše, nisam mogla ponuditi, ali...

— Umukni! — prekinuo ju je gorko. — Teško si uvrijedila Evelinu. Njoj je pomoć zaista bila potrebna, a meni je bio potreban posao. I to je bilo sve!

Nakon tih riječi okrenuo se i izišao zalupivši vrata za sobom.

Na ulici mu je prišao Kirby.

— I što sada? — zapita Kirby.

Barton mu nije odgovorio. Smotao je cigaretu i pripalio je.

Iz saluna su počeli izlaziti gosti Pojahali su odmah ili krenuli prema najamnim stajama jer su mnogi od njih ostavili tamo svoje konje.

Pojavio se i Hiob Stonewell, uzjahao je i krenuo. Za njim su pošli Frank Bowmaker i Sidney Chesterlee.

Posljednji se pojavio stari šerif. Dolazio je niz cestu, koristeći staru sačmaricu kao štap. Kad je stigao do Bartona i Kirbyja, zastao je i pogledao ih.

— Krenut ćemo u potjeru — reče. — Vlasnici rančeva sabrat će svoje ljude, a u sumrak ćemo se sakupiti kraj ranča »Knife«. Kad se sakupimo, krenut ćemo. Ranč »Stonewell« će dati najviše jahača. A ljudi uz to smatraju Hioba Stonewella najznačajnijim čovjekom u ovom kraju, pa su ga izabrali za vođu potjere. Dakako, bez glasova Franka Bowmakera i Sidneyja Chesterleeja. Oni su bili protiv toga, ali će ipak doći sa svojim ljudima. Žao mi je, Barton, što nećeš poći s nama. Ti i Kirby lovili ste divlje konje u tom kraju, pa ga poznajete bolje od nas. Mogli ste nam koristiti kao izvidnica. Evelin Stonewell mi kaže da ne želiš sudjelovati u potjeri ponajprije zato što namjeravaš na proljeće krenuti ponovno u lov na Red Rebela. Ali tu griješiš! Zar ti je važniji lov na divljeg konja od...

— Dobro, dobro, šerife! — odmahne Barton rukom. — Čovjek mora činiti ono što smatra ispravnim. A ono što vi radite smatram pogreškom. John Cannon će sigurno saznati da dolazite već prije no što uđete u njegovo područje.

Tex Fox ga je pažljivo promatrao, stisnuvši oči.

— I kako bismo to mogli bolje izvesti? — zapita.

Barton Damm je oklijevao. Ali onda je rekao:

— Dva ili tri odlučna čovjeka koji bi neprimijećeni stigli do Johna Cannona mogli bi učiniti čuda. Najvažnije je uloviti predvodnike u svakom stadu. Tada se stado raspada. Tako bi to trebalo učiniti. Ali to se mene više ne tiče.

— Ne! — odlučno reče šerif.

— I još nešto! — promrmlja Barton.

— Što to?

— Bowmaker i Chesterlee žele uništiti ranč »Stonewell« i preuzeti prevlast u ovom kraju. Mi smo tamo vani u preriji saznali neke stvari koje su vrlo čudne. John Cannon surađuje s jednim velikim rančerom. A »Stonewell« to zasigurno nije. Dobro se čuvajte, šerife!

— Zašto? — zapita taj oštro.

— Već sam rekao više no što sam namjeravao — tiho reče Barton.

Šerif je odustao od daljnjih pitanja. Okrenuo se prema Kirbyju i promrmljao:

— Pođi sa mnom, Crvenokosi! Moraš još izjaviti u zapisnik kako si pronašao Bena Rankina.

Rekavši to, šerif krene prema svom uredu. Kirby je uznemireno pogledao Bartona, a zatim je pošao za Texom Foxom.

Barton je zamišljeno gledao niz cestu. Vidio je Evelinu kako odlazi u najamnu staju i uskoro zatim napušta grad.

Uzdahnuo je sjetivši se toga da je izgubio posao. U džepu nije imao mnogo više od pedeset dolara.

A kako da čovjek prezimi sa svega pedeset dolara? Morat će potražiti novi posao.

Ali, hoće li ga dobiti?

Sjetio se i Jima Carsona. Pitao se hoće li ostati u ovom kraju. Ali Jim Carson je bio u boljem položaju od

njega. Jim Carson je imao zasigurno mnogo veću uštedevinu. A nije ju doveo u opasnost lovom na divlje konje.

Barton je polagano krenuo dalje. Pošao je prema salunu. Salun je bio prazan. Tamo je našao samo Meecea Ringolda, konobara i Alvaha Fishera. Stajali su za stolom za bilijar i šutke igrali.

Kad je Barton ušao, pogledali su se. Onda je Meece Ringold hladno zapitao:

— Što još želiš u mom salunu, Barton? Nakon onoga što se dogodilo Hiob Stonewell je vjerojatno pravi šef za tebe. Da nije bilo tebe, mi bismo ga ovdje uništili.

Barton krene prema šanku.

— Ovo je salun — reče. — Ovdje se prodaje viski. A ja bih želio popiti čašu.

— A što ako te potjeram iz svoga saluna? — zapita Meece Ringold.

Barton ga je dugo promatrao.

— Ostajem u ovom gradu dok Ben Rankin ponovno ne dođe k svijesti. Moram razgovarati s njim. A u ovom ću salunu kupovati viski dok budem imao dovoljno novaca.

Sam je dohvatio bocu i čašu te sjeo za stol u kutu. Meece Ringold i Alvah Fisher nastavili su svoju igru. Samo je jednom Ringold pogledao prema Bartonu i zamišljeno rekao:

— Ne shvaćam te, Barton! Izgubio si posao. Tako je barem rekla Evelin Stonewell. Tražiš li možda novi?

— Ne kod tebe, Meece, ne kod tebe! — odvrati Barton.

Poslije nekog vremena pojavio se Kirby Monk. Sjeo je za Bartonov stol. Djelovao je zamišljeno i nemirno. Barton ga je promatrao mirnim pogledom.

— Pođi sa mnom, Bart! — pozva ga iznenada Kirby.

Ustao je i izišao na cestu. Barton je položio novac na stol i krenuo za njim. Polagano su krenuli glavnom ulicom. Na uglu je Kirby zastao i rekao uzbuđeno:

— Pratit ću šerifa. Priznao sam mu sve. Pratit ću ga. Tex Fox sada zna sve ono što i ti. Pokazao je prema meni takvo veliko razumijevanje kakvo bi mogao imati samo otac. Ali zahtijeva od mene da sada posve jasno dokažem na čijoj sam strani. Ima pravo! Moram ispaštati zbog svoje pogreške. Ben Rankin je bio moj prijatelj, a ja sam promatrao kako su pucali na njega. Sada ću povesti jahače u zemlju Johna Cannona, u njegov skriveni logor. Time ću naplatiti svoju pogrešku.

Barton Damm je pogledao malog žilavog čovjeka kraj sebe.

— Želim ti mnogo sreće, Kirby! — reče nježno. — Shvaćam te. A ja ću to ispričati Benu Rankinu.

— Da, reci mu sve, Bart! Reci mu da sam dobio dobru lekciju i da sada stojim na pravoj strani. A ti?

Barton Damm je izvukao svoj pribor za pušenje i smotao cigaretu.

— Kirby! — reče tiho. — Reći ću ti nešto što nitko u ovoj zemlji ne zna osim Johna Cannona i mene. Ti znaš da sam u ovu zemlju došao iz Teksasa. Započeo sam kao kauboj na ranču Hioba Stonewella. To je bilo prije mnogo vremena. Zatim sam postao drugi predradnik na tom ranču. Prije dvije godine pojavio se u toj zemlji John Cannon. Pridružio se razbojnicima i odmetnicima koji žive u preriji i u zemlji kanjona. Stvorio je od njih snažnu

skupinu i postao vlast u ovoj zemlji. Ali John Cannon i ja smo mnogo više od starih poznanika. Moji i njegovi roditelji krenuli su kolima u Teksas. Napali su ih Indijanci — Komanči. Moji su roditelji poginuli. A njegovi su me roditelji prihvatili. Njegova je majka bila predivna žena. Zajedno smo odrasli poput braće. Ta žena, koja me prihvatila kao rođenog sina, umrla je poslije nekoliko godina. Tada smo bili već gotovo odrasli. Njegov je otac nakon ženine smrti krenuo krivim putem. Postao je kradljivac stoke i razbojnik. A mi smo mu pri tome morali pomagati. Pobjegao sam, lutao tjednima i napokon došao u ovu zemlju. Ovdje sam odrastao u muškarca. Ali jednog je dana i John Cannon stigao ovamo. Ne mogu se boriti protiv njega. Bili smo poput braće. Jednom me izvukao iz rijeke u kojoj bih se bez njegove pomoći zacijelo utopio. A jednom, kad me ugrizla zmija, razrezao mi je mjesto ugriza i isisao mi krv. Nakon toga sam tjednima bio bolestan, no da mi nije pomogao, bio bih umro. Napustio sam posao kod Hioba Stonewella zato da se ne bih morao boriti protiv Johna Cannona. Red Rebel mi je sve uništio. Nikad se neću boriti protiv Johna Cannona, a Red Rebela ću uhvatiti i učiniti ga rasplodnim pastuhom svog budućeg stada. Sada znaš sve, Kirby! Ne mogu vam se pridružiti u potjeri za Johnom Cannonom. Zacijelo, John je razbojnik i hladnokrvno bi ubio Bena Rankina. Ali u ovoj zemlji ima dovoljno ljudi koji se mogu boriti protiv njega. Jedan čovjek manje ili više nije tako važan.

— o —

Bartona je netko dosta grubo probudio. Dan još nije bio svanuo. Svjetiljka je ponovno gorjela, a u njegovoj su sobi stajala tri čovjeka. Barton je prepoznao Meecea Ringolda, Alvaha Fishera i snažnog Ovena Sullivana koji je radio u kući i izbacivao pijane goste.

— Damm, ustani i gubi se! — naredi Meeca Ringold. — Napusti moj hotel i gubi se iz ovoga grada! I nemoj se nikadà više vratiti!

— Što se dogodilo? — zapita promuklim glasom Barton. — Jesi li poludio, Ringold? Što to znači?

Sjeo je u donjem rublju na rub kreveta i gledao ovu trojicu pred sobom.

— Dakle, dobro, sve ću ti objasniti, Barton! Potjera se vratila. Razbojnici su ih potukli. Vratili su se krvavih glava i ranjeni. A ima i mrtvih. Stigli su prije deset minuta.

— I? — zapita Barton Damm i ustane.

Meece Ringold se više nije smijao, ali se u njegovu pogledu moglo nazreti zadovoljstvo.

— I šerif je poginuo — reče. — A kažu da su ubili i Hioba Stonewella. To još nije sigurno. U svakom slučaju, teško je ranjen. Potjera je uletjela u klopku. Frank Bowmaker i Sidney Chasterlee izveli su ih iz klopke i vratili ovamo. Vjerojatno ti je jasno, Barton Damm, što to za tebe znači? Ako nije, tada ću ti reći: nemamo više šerifa. Sada ja upravljam ovim gradom. A ja nikome ne praštam tko je bio protiv mene. A ti si to bio. I stoga ti sada kažem: Gubi se iz moga grada! Napolje!

Barton Damm je razmišljao nekoliko sekundi.

— Tako je — odgovori tada — ti si sada veliki čovjek ovdje u Cattlevilleu. Nitko to više ne može zadržati. Sve ćeš uzeti sebi i svi će te morati slušati. Ovo će postati zao grad. Dobro, Ringold, odlazim.

U zoru je stigao do ranča »Knife«. Kad je sjahao, iz kuće je izišao Kirby Monk. Nosio je povoj oko glave i izgledao vrlo ogorčen.

Iza njega se pojavila Evelin u jahačoj odjeći.

— Bart, htjela sam poći k tebi — reče glasno, a u njezinim se očima pojavi očaj.

Barton Damm se ogledao.

— Gdje su Juan i ostali? — zapita.

— U kući. Juan i Kovrčica su ranjeni. Rosalia se brine za njih. Nisu teško ranjeni, ali potpuno iscrpljeni. Bart, htjela sam s Kirbyjem poći po tebe. Jer kome bih inače otišla...

— Sve je dobro, Ev! — prekine je Barton. — Kad sam sve to čuo, odmah sam krenuo ovamo. Evo me! Ali prvo moram pošteno doručkovati. Užasno sam gladan. Ev, priredi mi doručak, a dotle će mi Kirby sve ispričati.

Ovaj je kimnuo i sjeo na klupu kraj kućnog zida.

— Nemam ti baš mnogo toga pripovijedati — reče gorkim glasom. — Vodio sam jahače. Donekle sam poznavao put do logora Johna Cannona, iako su mi svezali oči kada smo krenuli u napad na poštansku kočiju. Ipak sam slutio gdje je logor smješten. Dakle, dobro, jahali smo preko prerije i ušli među kanjone. U jednome od njih podignuli smo logor. Napokon smo, nakon višesatnog lutanja, stigli do kanjona koji je očito vodio do logora Johna Cannona. Taj je kanjon gotovo potpuno ispunjen nekom rijekom. Treba jahati vodom uz struju. Rekao sam, dakle, Hiobu Stonewellu i šerifu da sam pronašao put. Budući je Hiob Stonewell bio vođa potjera, izdavao je naredbe. Jahao je naprijed u pratnji Sidneyja Chesterleeja. Šerif ga je slijedio zajedno s nama na udaljenosti od nekih stotinu metara. U kanjonu je bilo veoma tamno. Ali se uskoro pokazalo svjetlo. Razbojnici su bili na rubovima kanjona i bacali na nas zapaljene snopove grana. Šerif je zaurlao neka se vratimo. Tada ga je pogodio metak. Svi su se jahači nastojali što prije izvući iz kanjona. Navalili su na izlaz. Ali ja sam odjahao naprijed, jer su preda mnom bili Hiob Stonewell i Sidney Chesterlee. Uskoro mi se Chesterlee približio. Bio je sam. Zaviknuo sam gdje je Hiob Stonewell. »U paklu!« zaurlao je Sidney i zapucao na mene. Pao sam iz sedla. Ali me metak samo okrznuo. Hladna riječna voda ubrzo me opet osvijestila. Prepuštao sam se struji da me nosi niz kanjon ili sam pak puzao po plićacima. Tako sam izišao iz kanjona i pronašao svoga konja. Čuvao sam se da me Sidney Chesterlee ne ugleda. Potjera se opet sabrala. Bili su zaokupljeni brigom oko ranjenih i mrtvih. Stajao sam po strani među stijenama i drvećem. Čuo sam kako je Sidney Chesterlee preuzeo zapovjedništvo. Svima je bilo dosta borbe. Bili su sretni što ih je Chesterlee poveo kući. Stigao sam ovamo na ranč nešto poslije Juana i Kovrčice.

— A Hiob Stonewell? — zapita brzo Barton.

— Nisam se usudio vratiti u kanjon — šapne gorkim glasom Kir-

by. — Ali rijeka je iznijela iz kanjona sve, pa i mrtve konje. Isplivala su i tri mrtva čovjeka. Ali Hioba Stonowella nije bilo. Možda se negdje zadržao među granjem. U svakom slučaju, on je jedini koji je ostao živ ili mrtav u zemlji Johna Cannona. A Sidney Chesterlee je pucao na mene. Užasno se žurio da pobjegne iz kiše metaka, ali je ipak pucao na mene. Zašto je to učinio? Zar zato što sam pri onoj svađi u salunu stao na tvoju stranu? Ili zato što nije htio da vidim Hioba Stonewella? Bart, obuzela me sumnja. Imam osjećaj da je za Sidneyja Chesterleeja to bila dobra prilika. Razbojnici su na nas pucali iz pušaka. Što bi bilo da je Hiob Stonewell ubijen revolverskim metkom koji nije došao odozgo? Ili ako je sada možda još živ i u rukama Johna Cannona... Mnoga pitanja nisu objašnjena. A Evelin želi odmah krenuti u potragu za svojim ocem.

Zašutio je, uzbuđeno, dišući i brušući rukom lice.

— Odjahat ćemo pošto se najedem — odvrati Barton.

— o —

Kad su stigli do velikog sjevernog kanjona, koji je vodio u prerij u, sreli su dvojicu jahača. Bila su to dva snažna momka na konjima žigosanim žigom ranča »Bow«.

— Kamo ćete? — zapita jedan od te dvojice.

Barton Damm ih je zamišljeno promatrao. Shvatio je da ih je Sidney Chesterlee ostavio ovdje na straži.

— A što vi radite? — uzvrati im pitanjem.

Tvrdo su se nasmijali.

— Pazimo neće li se pojaviti John Cannon sa svojom divljom hordom — reče napokon jedan. A njegov pratilac promrmlja:

— I mi smo nešto pitali, zar ne?

— Tražim svoga oca — odvrati Evelin i ponovo krene.

Barton i Kirby su na nekoliko trenutaka zaostali. Barton je i dalje zamišljeno promatrao tu dvojicu jahača s ranča »Bow«. Onda je rekao odlučnim glasom:

— Vratite se samo Sidneyju Chesterleeju i javite mu da smo odjahali u bregove. Tražimo Hioba Stonewella. Možete mu javiti da je Kirby Monk još živ. A recite mu i to da ću ga posjetiti ako tamo na sjeveru nešto nađem...

— To mu možeš i sam kazati, Barton Damm — prekine ga jedan od te dvojice — Upravo dolazi Sidney Chesterlee sa svojom pratnjom.

Barton Damm i Kirby pogledaše prema zapadu, kamo je čovjek pokazao dok je govorio.

Da, odanle je doista dolazio Sidney Chesterlee.

Ali nije dolazio sam. Pratilo ga je dvanaestak jahača. Bartonu Dammu je bio potreban samo trenutak da sve to shvati.

Iznenada mu je sve bilo jasno.

Sidney Chesterlee je sigurno naredio da promatraju ranč »Knife«. A kad su Evelin, Barton i Kirby odjahali prema sjeveru, vodeći k tome sa sobom i teretnog konja, predradnik ranča »Bow« odmah je sve to saznao. Bacio se na konja i s nekoliko jahača krenuo za njima.

I sada ih je sustigao.

Barton se ponovno obratio onoj dvojici jahača s ranča »Bow«:

— Neću čekati ovdje na Sidneyja Chesterleeja. Oslobodite nam put, momci!

— Ne! — reče jedan od njih.

Rekavši to, izvukao je revolver.

Sad je sve postalo jasno. Barton Damm je morao nešto poduzeti. I Kirby je sve shvatio, glasno je kriknuo i dohvatio oružje.

Ona dvojica revolveraša s ranča »Bow« bila su u prednosti, jer su prvi počeli izvlačiti oružje.

Ali Barton Damm ipak ih je pobijedio. Jer, on je također izvukao revolver, a istovremeno je oštro potjerao konja. Životinja je skočila naprijed i on se u dva skoka našao među jahačima. Tako je njegov konj gurnuo u stranu njihove.

Bili su to konji navikli na revolverske i puščane pucnjeve i zbog njih se ne bi ni pomakli s mjesta. Ali sada je to bilo drugačije. Odskočili su i posrnuli u stranu.

Barton Damm se nagnuo u sedlu i udario dugom drškom revolvera jednoga od jahača po licu.

Zatim je brzo okrenuo konja. Ugledao je vatru iz revolverske cijevi i osjetio kako mu je metak okrznuo obraz. No, istovremeno je zapucao.

I time je sve bilo završeno.

Barton je doviknuo Kirbyju:

— Kirby, zaostat ću iza slijedećeg zavoja i zadržati ih. Ti ćeš me s Evelinom pričekati u preriji. Jesi li me razumio?

— Jesam! — zaurla Kirby preko ramena. — Razumio sam da opet želiš sve sam obaviti. Ali ti si gazda. Možeš izdavati zapovijedi poput generala. Pripazi da se Sidney Chesterlle i njegovi momci, ne ulove! To ti savjetujem! Čuvaj se!

VIII

Već je bilo poslije podne, kad su Evelin i Kirby Monk napustili Veliki sjeverni kanjon i odjahali prema preriji. Zaustavili su se ispod nekih stijena i ondje se sklonili od hladnog i oštrog sjeverca.

Kirby je sjahao i pobrinuo se za konje.

— Hajde, pomozi mi, Evelin! — zahtijevao je oštro. — Istrljaj dobro svoga konja!

Iz daljine se začulo pucanje iz pušaka.

— Popni se na svoga konja, Evelin, i povedi sa sobom konja s teretom — reče Kirby. — Odjaši preko prerije ravno prema istoku, uvijek prema istoku. A kad stigneš do kanjona zvanog »Deset prstiju«, tad ćeš ujahati u četvrti kanjon brojeći s juga. Ne dođemo li, pričekat ćeš tamo dok padne noć. To je kanjon iz kojeg tvoj otac više nije izišao. Kanjon u kome su jahači uletjeli u klopku. Hoćeš li krenuti onamo, djevojko?

Oklijevala je, ali je on navaljivao:

— Kad budem znao da si na sigurnom, vratit ću se i pogledati što je s Bartonom.

— Dobro, tada ću krenuti! — reče Evelin brzo.

Uzjahala je, a on joj je pružio uzde konja koji je nosio teret.

— o —

Morala je čekati skoro dva sata, a to joj se vrijeme pričinilo vječnošću. Plašila se i bila je užasno uznemirena. Ali poduzeti nije mogla ništa. Mogla je samo čekati, plašiti se i nadati.

Onda je iznenada začula kako se jedan konj približava.

— Samo jedan konj — šapne prestrašeno i osjeti kako joj suze klize niz obraze. — Samo jedan jahač, samo jedan konj!

Nije mogla dulje izdržati.

— Barton? Kirby? Tko to dolazi?

Zaviknula je uzbuđenim glasom, toliko glasno koliko je mogla. Istrčala je iz kanjona i potrčala prema konju koji se približavao.

Pod svjetlom zvijezda ugledala je konja.

Nosio je dvojicu jahača. Do nje je dopro glas Kirbyja Monka:

— Hrabra si djevojka, vrlo hrabra! Evo nas! Barton je ranjen. Onesvijestio se prije deset minuta. Ali pokazali smo mi tim lovcima na ljude. Nekoliko smo ih ranili i ubili sve njihove konje. Djevojko, nitko nas više ne progoni. Sidneyja Chesterleeja čeka dugi put do kuće. A mora ga prevaliti pješice.

Ali ona nije slušala njegove riječi.

Potrčala mu je u susret i zamijetila kako pridržava pred sobom na konju svog visokog i snažnog prijatelja.

— Što se dogodilo Bartonu? — zapita djevojka prestrašeno.

— Jedan ga je metak pogodio u nogu, a drugi u rame — procijedi Kirby. — Umalo što ga nisu ubili upravo kada sam ja došao. Ali tada smo zajedno navalili na njih i odbili njihov napad. Istom mi je tada rekao neka mu previjem rane. To sam i učinio. To je već drugi moj prijatelj ranjen. Evelin, zapalit ćemo vatru i udobno ga smjestiti kraj nje. Sutra ćemo ga prenijeti do one kolibe u kojoj smo živjeli sedam mjeseci kad smo lovili divlje konje po preriji. Nije tako daleko od ovoga mjesta. Taj prokleti Sidney Chesterlee morat će nam platiti za ovo što je učinio. I to dvostruko.

Kirby i djevojka požurili su. Uspjeli su skinuti Barton Damma s konja, a da mu pri tom nisu nanijeli preveliku bol. Položili su ga na zemlju. Onda su zapalili vatru i počeli pregledavati Bartonove zavoje. Stegnuli su ih i bolje namjestili. Barton je još ležao u nesvijesti, jer je izgubio mnogo krvi.

Noć je protekla, a kad se razdanilo, u kanjon je ujahao neki jahač. Kad je prepoznao Kirbyja, duboko je uzdahnuo, položio pušku na zemlju i prekrižio ruke na grudima.

Taj je čovjek bio John Cannon, vođa razbojnika...

— o —

Barton Damm se uz put dva puta osvijestio. I oba je puta zamijetio da je na nekoj vrsti nosiljke koju su vukla dva konja.

Jednom je opazio kraj sebe velikog jahača na crnom konju.

Bio je to John Cannon. Promatrao ga je s konja i smiješio se ispod žute brade.

— Ne brini, Barton — reče John Cannon. — Znaš da smo braća. A djevojka također uživa moju zaštitu. Njezin otac živi i ostat će živ. Ne brini, stari moj!

Barton je to čuo i shvatio sve što se dogodilo. I ponovno je utonuo u nesvijest, pa nije osjećao boli od rana. Dok je gubio svijest, više nije bio ni zabrinut. Znao je da se više ne mora brinuti ni za Evelinu, a ni za Kirbyja.

— o —

Kad se ponovno osvijestio, bilo mu je potrebno prilično vremena prije no što se sjetio svega što se bilo dogodilo.

Pri tom je zamijetio i to da leži u čvrstoj daščari, na mekom ležaju. Njegove ga rane više nisu osobito boljele. No bio je vrlo slab, a sve više ga je mučila i glad.

Podignuvši glavu, ugledao je kraj suprotnog drvenog zida još jedan ležaj. Na njemu je ležao neki čovjek. Taj je čovjek podigao glavu s jastuka i pogledao prema njemu.

— Kako je, Bartone? — zapita ga dubokim, tihim i podosta ogorčenim glasom.

Bio je to Hiob Stonewell.

Prije no što je Barton uspio odgovoriti, otvorila su se vrata. U sobu je ušla Evelin.

— Probudio se, djevojko — primijeti Hiob Stonewell.

Ona je odmah prišla Bartonovu ležaju i sjela na rub kreveta. Njezine su ga oči promatrale toplo i s velikom dobrotom. Taj je pogled odavao istinsku radost. Smiješak joj se pojavio na punim usnama.

— Bartone, ako si gladan, tada mogu nešto učiniti za tebe — reče jednostavno i skromno.

— Gdje smo to, Evelin? — zapita je teškom mukom.

— Kod Johna Cannona — reče i brzo doda: — Ne, ne mogu se potužiti. Možda je John Cannon i razbojnik, ali ne mogu se požaliti na njega. Prema meni se ponaša poput pravog čovjeka. Učinio je sve kako bi ti pomogao. A i nama. Ovo je njegova kuća. Prepustio ju je nama. Mogu se ovdje ponašati kao u vlastitoj kući. Mogu vas njegovati dok ozdravite i nitko mi pri tom neće smetati. Kirby je također ovdje. A sigurni smo i pred Sidneyjem Chesterleejem. Barem dok ozdravite. Zasad vjerojatno više i ne možemo zahtijevati. Jesi li se sada smirio Barton?

Razmislio je nekoliko trenutaka, a zatim je lagano kimnuo.

— o —

Osam dana poslije toga Barton Damm je bio izliječen. Rane su mu se zatvorile i već je mogao sjedjeti u krevetu.

Ali je vrlo omršavio.

I Hiob Stonewell se osjećao mnogo bolje.

Prošao je još jedan tjedan. Onda je svanuo dan kad je Barton Damm prvi put napustio postelju. Ostao je jedan sat izvan nje i ručao u kuhinji zajedno s Evelinom i Kirbyjem.

Tri dana nakon toga krenuo je na prvu šetnju. Kirby ga je pratio. Izišli su iz kuće. U međuvremenu je napadao snijeg, ali su mnogi putovi bili ugaženi, a glavni put kroz naselje bio je tvrd i gladak poput ulice.

Barton je sada prvi put vidio logor Johna Cannona.

— Pa to je cijeli grad! — reče Kirby.

Počeo je promatrati drvene kuće. Bile su čvrsto građene, a uz njih su stajale staje, spremišta i sjenici. Bila je tu i prava kovačnica, a iz svih se dimnjaka dizao dim. Polagano su išli naseljem i počeli susretati prve ljude. Bili su to ponajviše momci koje je odbacila ljudska zajednica. Bili su tjerani i progonjeni, pa su osjećali mržnju svih odbačenih.

Ovdje je čak bilo i trgovina i radnja.

— Hoćemo li poći u salun? — predloži Kirby.

I to su učinili. Nekoliko je muškaraca sjedjelo za stolovima. Drugi su pak stajali za šankom i slušali ne-

kog momka u tamnoj odjeći. Čitao je nešto iz novina.

Jedna su se vrata otvorila. Pojavio se John Cannon. Domahnuo je Bartonu Dammu i ovaj je krenuo kroz salun prema njemu. Svi prisutni pažljivo su ga promatrali, ali nitko nije ništa rekao. Samo je John Cannon primijetio:

— Uđi, Bartone!

Barton je ušao u susjednu sobu i zatvorio za sobom vrata. Na stolici od bizonove kože sjedio je neki čovjek koji je skočio kad je zamijetio Bartona i glasno počeo kleti.

Taj je čovjek bio Meece Ringold. Rekao je:

— Zašto to radiš, John Cannon? Do vraga, taj Barton Damm nije smio saznati da...

— Sve je u redu, Meece — prekine ga suho John Cannon.

Pristupio je stolu, napunio čaše i pozvao kretnjom ruke Bartona neka priđe.

— To je dobra vatrena voda — reče.

Barton je dohvatio čašu, a zatim su šuteći jedan drugome nazdravili.

— John, što znači sve to? — zapita Barton mirno.

John Cannon mu ponudi cigaru, a onda i sam uzme jednu i pripali Bartonu. Zatim su sjeli.

Meece Ringold ih je ponovno ljutito pogledao:

— To nije bilo potrebno, John! Barton Damm me nije smio ovdje vidjeti.

Ali John Cannon nije obraćao pažnju na njega. Promatrao je Bartona Damma i odgovorio mu na njegovo pitanje:

— Što sve to znači, Bartone? To je posve jednostavno. Meece Ringold se povezao sa mnom. Prošle noći doveo ga je jedan od mojih ljudi ovamo. Želi sklopiti posao s nama. Lukav je. Sada je postao glavni čovjek Cattlevillea. Ali vrlo je častohlepan. Jedan grad mu nije dosta. Gladniji je nego prije, pa bi htio zavladati cijelim ovim krajem. Htio bi ojačati svoj utjecaj, svoje poslove, svoje želje. Prije ga je smetao samo ranč »Stonewell«. A sada je to isto i s rančem »Bow«. Želi se sa mnom udružiti protiv ranča »Bow«.

— Sada je dosta! — procijedi bijesno Meece Ringold. — Zar je Barton Damm možda tvoj prijatelj?

John Cannon mu nije odgovorio na to pitanje. Nastavio je:

— Cijeli svijet zna da sam razbojnik. Godinama me progone, ali su se time uvijek koristili momci koji su stajali nepoznati u pozadini. I ovo je jedan takav čovjek.

— Što ti ne odgovara u mom prijedlogu? — zapita grubim glasom Meece Ringold.

— Posljednjih sam godina sve više mrzio ljude kakav si ti, iako su mi bili potrebni — odvrati mu mirno John Cannon.

Zatim se ponovno obrati Bartonu Dammu.

— Trebalo bi da opljačkam banku u Cattlevilleu — objasni mu. — To je mala privatna banka. Velika pljačka bi je uništila. A Meece Ringold bi je tada mogao dobiti u ruke za komadić kruha s maslacem. Na taj bi način dobio u ruke sve male rančere i doseljenike koji su od te banke dobijali zajmove. Trebalo bi da povedem borbu i protiv ranča »Bow« i svih ostalih u okolici s ciljem da uništim njihove vlasnike. Zbog svega toga Meece Ringold mi ne namjerava činiti poteškoće budem li malo-pomalo otimao i prisvojio

svu stoku iz ovog kraja i otjerao je odavde. Njemu je potrebna samo vlast. Želi uništiti sve posjednike velikih rančeva i na taj način osloboditi zemlju za sve siromašne i izgladnjele obitelji koje bi se poslije naselile ovdje. A kako bi posjedovao i banku, pozajmljivao bi doseljenicima novac, pa bi ih na taj način držao u rukama. Mogao bi im stisnuti grlo kad bi završili obrađivati tu zemlju i tada bi nekadašnji pašnjaci vrijedili mnogo više. Moram priznati da je to vrlo lukav plan. Na taj bi način jedan čovjek zadobio vlast nad tisućama drugih i nad golemim područjem.

— Zašto mu sve to pričaš? — zapita Meece Ringold promuklim glasom.

— To se tebe ne tiče, Ringold — odvrati John Cannon.

Zatim je ustao, prišao vratima i zaviknuo:

— Larry, doði ovamo i otpremi Meecea Ringolda s naše zemlje. Hajde, požuri!

— Sada, usred bijelog dana, kad me svi mogu vidjeti? — prostenje Meece Ringold. — To mi ne možeš učiniti. U tvom logoru ima mnogo ljudi koji me poznaju. Doskora će se to saznati po cijelom tom kraju i...

— Nestani, Ringold! — reče John Cannon. — Gubi se!

Vlasnik saluna iz Cattlevillea dva je puta teškom mukom progutao slinu, prošaptao kletvu i izišao. John Cannon zatvorio vrata za njim i vratio se do stola.

— Da, zašto si to učinio? — zapita ga ozbiljno Barton Damm.

— Tri sam tjedna razmišljao — odvrati mirnim glasom razbojnik. — Dok ste živjeli u mojoj kući, ja sam dobro promislio o svemu. A dobio sam i loše vijesti za koje znam samo ja, jer su glasnici bili šutljivi, pa nisu razgovarali ni s kim drugim nego samo sa mnom.

Ponovno je napunio obje čaše.

— Sve ima svoj kraj — reče. — A ovdje sam se već predugo zadržao. Dulje no što sam se nadao. Tamo na istoku prerije imam neke preprodavače stoke. Oni su bili prikriveni kao rančeri. Preuzimali su od nas ukradenu stoku i prodavali je zatim kao stado. Nismo krali goveda samo kod vas. A nismo pljačkali samo poštanske kočije za Cattleville. Kretali smo se na području prostranijem od tri stotine milja. Ali jednom svemu dolazi kraj. Javili su mi da su neke od mojih preprodavača uhvatili. Savezni šerif je preuzeo cijeli slučaj u svoje ruke. A on ne dolazi samo s nekoliko jahača. On dolazi s cijelom vojskom. Da, vojska će krenuti u pravi zimski pohod protiv nas! Navalit će na ovaj logor. Vojska je krenula iz triju utvrda. Među razbojnicima je bilo izdajica, tako da vojska sada posve dobro zna gdje je naš logor i kako mogu stići do nas. Prije toga zatvorit će sve putove za bijeg. I stoga će sve to završiti za nekoliko dana. Tako ne mogu pomoći Meeceu Ringoldu, pa čemu onda sklapati poslove s njim?

Zašutio je, iskapio čašu i ustao. Neko je vrijeme šetao po sobi, a zatim je zastao kraj Bartona Damma položivši mu ruku na rame.

— Htio sam da znaš kakav je čovjek Meece Ringold — nastavi zatim. — Jer ja znam da ćeš ubrzo odjahati natrag i tamo učiniti red. Pozvao sam te u sobu kako bi sve

dobro čuo. Morao si točno saznati kako stvari stoje.

Polagano se okrenuo i prišao prozoru.

— Lijepa su bila vremena kad je moja majka još živjela — reče s uzdahom. — Dobra žena može čovjeka održati na pravom putu. A moja je majka bila dobra. Žalim što nije nadživjela mog oca. Ili je pak trebalo da pobjegnem s tobom. Tako bih se spasio utjecaja svog zlog oca. Burtone, ti si učinio ono što je trebalo. Ono što sam i ja morao učiniti. Shvatio sam to kad sam ugledao Evelinu Stonewell i uvjerio se da te voli. Toga sam trenutka spoznao da neke stvari nikada neću moći dobiti. Spoznao sam da sam to izgubio zauvijek. Nikada više neću moći živjeti u miru s tako dobrom i predivnom djevojkom. Nikada više neću imati svoga doma, proživljavati divne i ugodne trenutke. Za mene neće biti topline doma, neće biti mira ni sigurnosti. Burtone, toga sam ti trenutka zavidao. Počeo sam razmišljati o tome što sam učinio od svog života. Shvatio sam da sam ga uništio. I da se sve to nije isplatilo. Stoga sam odlučio pomoći vam. Noćas ću vas odvesti iz logora.

— Ali Hiob Stonewell još ne može jahati — prošapće teško Barton Damm.

— Morat će — odlučno nastavi John Cannon. Morat će stići barem do kolibe u kojoj ste tada živjeli. To mora uspjeti. Uskoro će ovdje biti gadno. Već ću sutra objaviti svojim ljudima da dolazi vojska. A onda ovdje više neće biti lijepo. Ljudi koji borave ovdje u logoru ne pripadaju svi mojoj bandi. Ima tu i pojedinaca koji rade za sebe. Za njih sam ja nešto kao domaćin. Ali to će se izmijeniti kad naslute opasnost koja im prijeti. Tada će se svaki pokušati sam spasiti. Ponijet će sa sobom što bude mogao...

Zašutio je i umorno odmahnuo rukom.

IX

U međuvremenu je razbojnik koga je John Cannon nazvao Larryjem poveo Meecesa Ringolda iz prerije i kanjona.

Nakon nekoliko sati Larry je zastao, a konji Meecea Ringolda udario je u njegovog. Zaustavili su se na izlazu iz kanjona, iznad koga se dizala stijena. Ispod nje nije bilo mnogo snijega. Razbojnik Larry oštro je promatrao čovjeka iz Catlevillea.

— Odavde morate sami krenuti dalje, Ringold! Prema jugozapadu preko prerije. A zatim kroz Veliki sjeverni kanjon koji vodi prema zapadu. Na taj se način nećete izgubiti. Naći ćete svoj put kući ako budete samo malko pazili i držali oči otvorene. Ne možete se izgubiti.

Ringold je promatrao razbojnika s velikim zanimanjem. Vidio je kraj sebe prilično mladog, ali vjerojatno već vrlo iskusnog čovjeka, tvrdog, odlučnog i neizmjerno opasnog.

Larry se nacerio Meeceu Ringoldu i rekao:

— Zar ne, Ringold, zavrijedio sam lijepu nagradu?

— Jesi li siguran, u to, momče? — nasmiješao je ovaj.

Razbojnik kimne.

— Upravo sam igrao poker — nastavi. — Imao sam sreću. Ali onda se pojavio John Cannon i naredio mi neka vas odvedem odavde.

Morao sam prestati kartati. Na taj sam način izgubio dvije do tri stotine dolara. Stoga bih vas zamolio, Ringold, da mi predate svoju torbicu s novcem i lisnicu.

Rekavši to, razbojnik je otvorio dugi kaput i položio ruku na držak revolvera.

Meece Ringold je polako spustio pogled.

— Dobro — reče.

Raskopčao je snijegom pokriveni ogrtač. Pružio je ruku u džep i izvadio vrećicu novca. Dobacio ju je razbojniku i zlatni su dolari pri tom zazvečali. Larry je spretno uhvatio vrećicu i naredio:

— A sad lisnicu!

Meeće Ringold je pružio ruku u unutrašnji džep kaputa koji je nosio ispod ogrtača. Ali nije izvukao lisnicu, već mali deringer kakav upotrebljavaju kockari.

Zapucao je. Larry više nije uspio izvući svoj kolt. Pao je s konja u snijeg.

Meece Ringold je sjahao da uzme od razbojnika vrećicu novca. Morao ju je prilično dugo tražiti u visokom snijegu. Kad ju je našao i uspravio se, više nije bio sam s ubijenim Larryjem. Neki je jahač skrenuo oko stijena. Sada je u ruci držao revolver. Bio je spreman zapucati.

Meece Ringold je prvo pogledao u jahača, zatim u njegov revolver, pa opet u njega.

— Što to znači, Jim Carson? — zapita iznenada.

Da, pred njim je bio Jim Carson. Meece Ringold ga je prepoznao usprkos bradi koju već dva tjedna nije brijao.

— Slijedio sam te kad si se prije tri dana sreo s nekim jahačem izvan grada i kad si krenuo u preriju — odvrati Jim Carson. — Ali, na žalost, izgubio sam prošle noći tvoj trag. Ringold, ti si krenuo u zemlju razbojnika. Vjerojatno u posjet Johnu Cannonu. Zašto? Kaži mi kakav si razlog imao ubiti ovog čovjeka ovdje?

Meece Ringold mu nije odmah odgovorio. Prvo je razmislio zašto se Jim Carson još nalazi u ovom kraju.

— Hiob Stonewell te otjerao do vraga — promumlja. — A ti još nisi otišao odavde. Zašto, zapravo? Ovdje više ništa ne možeš očekivati. Zašto si...

— Sve se to tebe ne tiče — prekine ga oštro Jim Carson.

Njegov je glas zvučio prodorno, a oči su mu nekako čudno sjale, kao da je u groznici. Doista, Jim Carson je izgledao bolestan. Obrazi su mu bili upali ispod neobrijane brade. Reklo bi se da ga je u sedlu držala samo neka jaka unutrašnja vatra koja je gorjela u njemu.

— Ringold, odgovori na moja pitanja! — naredi Jim, a neki se prijeteći pogled pojavi u njegovim grozničavim očima.

Meece Ringold se iznenada prestrašio. Osjetio je da Jim Carson više ne vlada samim sobom, već ga je obuzelo ludilo. Grčevito je razmišljao, nastojeći se dosjetiti kako da ga nadmudri.

Napokon je mirno rekao:

— Možda ti je poznato, Jim, da su razbojnici poubijali ljude koji su krenuli u potjeru za njima. Hiob Stonewell se nije...

— Ja znam sve — prekinuo ga je nestrpljivo Jim Carson. — Znam da se Hiob Stonewell nije vratio kući. Znam i to da je njegova kćerka kre-

nula s Bartonom Dammom i Kirbyjem Monkom u preriju da pronađu Hioba Stonewella. Vjerojatno ih je Cannon zarobio. Namjeravam poći k razbojnicima i osloboditi ih. Siguran sam da ću uspjeti. Tada će Hiob Stonewell vidjeti da nije pogriješio kada me je odabrao za svog predradnika i nasljednika. Tako, sada si čuo što namjeravam! A ti dolaziš iz zemlje razbojnika. Ringold! Morat ćeš mi mnogo toga ispričati. I kažem ti da ću osjetiti budeš li lagao. Sigurno ću to osjetiti. A to će značiti tvoj kraj. Dogodit će ti se ono što se dogodilo i ovom ovdje.

Pokazao je na nepomično tijelo u snijegu.

Meece Ringold je teškom mukom progutao slinu. Razmišljao je i dosjetio se što će reći Jimu Carsonu. Zatim je progoviro:

— Znaš i sam, Jim, da sam vlasnik saluna. Često mi donose vijesti i poruke za koje nitko drugi ne zna. Tako sam čuo i to da je Hiob Stonewell još živ i da je zarobljenik kod razbojnika zajedno s Evelinom, Bartonom, Dammom i Kirbyjem Monkom. Kad sam to začuo, povezao sam se s Johnom Cannonom i zatražio da me povedu k njemu.

— Zašto? — zapita Jim Carson promuklim glasom.

Meece Ringold ga je pažljivo promatrao. Pri tom je zapazio, jasnije nego prije, da je Jim Carson na kraju snaga. Držala ga je još samo pomisao na to da Hiobu Stonewellu dokaže svoju hrabrost i sposobnost.

— Zašto me to pitaš? — šapne. — Jim, zar to nije potpuno jasno. Uvidio sam svoju pogrešku i veliku zabludu. Htio sam se nedavno boriti protiv Hioba Stonewella i protiv vlasnika ranča »Stonewell«. Htio sam izići iz sjena Hioba Stonewella, tog odlučnog starca, te preuzeti vodstvo u gradu.

Stoga sam se povezao s Johnom Cannonom. Htio sam postići s njim dogovor.

— Kakav dogovor? — zapita ga promuklim glasom Jim Carson.

Meece Ringold slegne ramenima.

— Htio sam urazumiti Johna Cannona. Upozorit ga na to da ništa neće promijeniti time što drži u zarobljeništvu Hioba Stonewella i one druge. Naprotiv, dobit će suparnike. Jer Frank Bowmaker i Sidney Chesterlee su samo razbojnici. Htio sam objasniti Johnu Cannonu da bi Hiob Stonewell uz pomoć svojih prijatelja i svojih ljudi još mogao uništiti vlasnika ranča »Bow«. Ponudio sam Johnu Cannonu kao odštetu stado s ranča »Bow«. Što sam mu drugo mogao ponuditi? To je s moje strane bio očajnički pokušaj da oslobodim zarobljenike. Sidney Chesterlee je uz odobrenje i privolu Johna Cannona, pokušao ubiti najprije Hioba Stonewella, a zatim i njegovu kćerku, Bartona Damma i Kirbyja Monka. Bilo bi pravedno kad bi ti ljudi s ranča »Bow« napokon nastradali. Da, ponudio sam Johnu Cannonu goveda koja pripadaju ranču »Bow« kao odštetu.

— I što je on rekao? — zapita Jim Carson.

— Otjerao me do vraga! — odvrati pun bijesa Meece Ringold, a to ovoga puta doista nije lagao. — Otjerao me do vraga i naredio ovom momku ovdje da me odvede natrag A on me još htio i opljačkati.

Meece Ringold je kratko vrijeme šuteći promatrao Jima Carsona.

— John Cannon želi Evelinu zadržati za sebe — nastavi zatim. — Stoga je zadržao i njezinog oca. John Cannon je nitkov. Uvjeren je da će se moći sporazumjeti s Frankom Bowmakerom i Sidneyem Chesterleejem i da će mu ovi dobrovoljno prepustiti svoju stoku u znak zahvalnosti što je zadržao Hioba Stonewella u zarobljeništvu...

— Dobro, sada znam dosta — prekine ga Jim Carson.

Njegove su oči još jače sjale.

— Ubit ću Johna Cannona — reče jednostavno.

Promatrao je još neko vrijeme Meecea Ringolda, a zatim je zapitao:

— Hoćeš li se okrenuti i pokazati mi put? Mogao bi mi pomoći. Zajedno bismo mogli...

— Ne, meni je dosta — promrmlja Ringold. — Učinio sam što sam mogao. Ne bih htio da me ubiju. Ali ti mogu opisati put u logor Johna Cannona.

— o —

Snijeg je u gustim pahuljicama cijelog dana padao s neba, sat za satom. A sat za satom čekali su muškarci i Evelin u drvenoj kući da padne mrak. Barton Damm im je ispričao sve što je vidio i čuo i sve im objasnio. Kad je završio, Hiob Stonewell je zahtijevao da mu dadu njegovo odijelo. Obukao ga je s naporom, a zatim je ustao. Potom je dvadesetak minuta hodao po kući.

Činilo se kao da iz njega još jednom izbija ona čudna snaga kao onda kad je izgubio Jima Carsona ponovno ostao sam. Kao i onda kad je shvatio da mora predvoditi ljude.

Starcu se još jednom vratila stara snaga, jer je shvatio da postoji mogućnost da napusti logor razbojnika i spasi na taj način svoju kćerku.

Nešto prije ponoći došao je k njima u kuću John Cannon. Nije pokucao, a njegova je odjeća bila prekrivena snijegom. Disao je teško i brzo, kao da je upravo obavio neki naporan posao. Teško dišući rekao im je:

— Konji stoje iza kuće, između borova. Jeste li spremili sve stvari koje bi vam mogle biti potrebne?

Pogledao je prvo djevojku, a zatim muškarce kraj nje.

— Dobro je za vas što pada snijeg — reče — iako će vam biti teže jahati. Nadam se da nećemo putem nikoga sresti. Po takvom vremenu nitko neće napuštati svoju kuću. Za svaku sigurnost naredio sam da u salunu otvore bačvu viskija na moj račun. Od velike buke i gustog snijega neće se čuti topot konja, a za nama neće ostajati trag. Otpratit ću vas dio puta. Sve dok ne stignete do kanjona. Odanle ćete dalje odjahati sami u preriju. Barton Damm i Kirby Monk znaju se kretati po njoj. Naći će tamo i svoju staru kolibu. Nemojte se predugo zadržavati. Uskoro... već sutra... reći ću ovim momcima ovdje da se iz raznih pravaca približava vojska. Ovdje ima više od stotinu ljudi i oni će u velikim grupama i žurbi napuštati ovaj kraj.

Zastao je i pogledao Evelinu.

— Mnogo sreće, djevojko! — reče nježno.

— Hvala! — odvrati ona.

Oklijevala je, a zatim nastavila:

— Vi ste razbojnik. John Cannon. Učinili ste mnogo zla. Pa ipak vam

moram poželjeti sreću, jer ste bili dobri i plemeniti prema nama. Želim vam mnogo sreće, John Cannon!

Lagano je odmahno glavom.

— Za mene je vjerojatno već prekasno, ali ipak ću pokušati započeti iz početka. Evelin, u posljednja dva tjedna promijenio sam se samo stoga što sam zbog vas i Bartona počeo razmišljati. A sad se nadam da ću ipak uspjeti nanovo započeti život. Ljubav dobre i plemenite žene je dragocjeno blago. To sam istom sada shvatio. Moj je otac tako dugo bio dobar čovjek dok je moja majka živjela i vodila ga. Ako moja sudbina dopusti, tada...

Prekinuo se značajno mahnuvši rukom i okrenuo se prema vratima.

Barton, Kirby i Evelin dohvatili su zavežljaje i prtljagu, a Hiob Stonewell je uspio s naporom ustati pomoću štapa.

— Vaše je oružje na konjskim sedlima — reče preko ramena John Cannon.

A zatim je otvorio vrata.

Pred njima je na razdaljini od tri koraka, stajao Jim Carson do koljena u snijegu. Držao je u ruci revolver uperen u Johna Cannona.

— Ja sam Jim Carson! — reče. — Došao sam da te ubijem, John Cannon!

John Cannon je naglom kretnjom izvukao kolt. Ali kad je cijev uperio u Jima Carsona, ovaj je već bio zapucao. Cannon je zateturao, a onda ga je pogodio i drugi metak.

Međutim, dok je padao na sam prag kuće, i on je zapucao. Pogodio je Jima Carsona.

Barton i Kirby morali su Cannona prvo uvući u kuću kako bi mogli izići. Potom su istrčali, a Kirby je počeo glasno proklinjati. Kleknuli su kraj Jima Carsona, dok je u kući Evelin klečala kraj Johna Cannona.

— Vi ste samo ranjeni! John Cannon, sigurno ste samo lakše ranjeni — uzbuđeno je govorila. — Preživjet ćete!

Otvorio je oči i pogledao je.

— Ne smijete umrijeti — molila je. — Sada kad je život pred vama morate živjeti!

— Moja sudbina to nije htjela — prošapće. — A ja vjerojatno nisam ni zaslužio mogućnost da započnem sve iz početka. Ne, nisam to zaslužio. Moj se kraj bliži. Osjećam to. Čovjek jednom mora platiti svoje dugove.

A onda je mirno izdahnuo.

Pred kućom su Barton i Kirby čučali kraj Jima Carsona. Hiob Stonewell je izišao iz kuće i također kleknuo kraj njega.

— John Cannon je mrtav — reče Hiob.

Jim Carson je još živio i promatrao Hioba.

— Glupane! — reče Jimu Carsonu. — John Cannon je bio naš prijatelj. Štitio nas je i pomogao nam da pobjegnemo. Zašto si ga ubio, Jim, sine moj? Zašto?

Jim Carson je gorko uzdahnuo. Zatim se napeo skupljajući snagu.

— Htio sam te spasiti, Hiob — reče napokon. — Već vas dulje od dva tjedna tražim...

Prekinuo se ponovno skupljajući snagu, a zatim nastavi:

— Htio sam ti dokazati, Hiob, da u slučaju potrebe možeš računati sa mnom. Saznao sam da ste upali u nevolju, pa sam ti želio dokazati da se tada nisi prevario u meni i da si odabrao pravog čovjeka. Tada kad

si pokušao od malog lutalice učiniti pravog muškarca. Meece Ringold, koga sam sreo, ispričao mi je kakav je lopov John Cannon. Rekao mi je da vas drži u zarobljeništvu samo stoga da bi sa Sidneyom Chesterleejem sklopio posao. Htio je pridobiti i Evelinu. To me najviše razljutilo. I baš stoga što se ponašao poput bijednika prema Evelini, ja sam ga ubio. Zaslužio je to.

— Bio je dobar i plemenit prema meni — primijeti Evelin kad je to čula izlazeći iz kuće.

Te su riječi oštro pogodile Jima Carsona. Zaškripao je zubima.

— Tada žalim ono što sam učinio — prostenje Carson i umre s tim riječima na usnama.

Bjeguncima je preostalo malo vremena da izvrše svoj naum, pa su Barton i Kirby počeli osluškivati prema naselju. Barton je držao u ruci revolver Jima Carsona. Nije se čulo ni vidjelo ništa što bi ih unemirilo. Na Bartonov znak Kirby je odjurio u kuću i vratio se uskoro s revolverom Johna Cannona.

Ali iz naselja nije dolazio nitko. Snijeg je padao u gustim pahuljicama, pa je možda prigušio pucnjavu. Ili je možda u salunu bila prevelika buka, a kuće su zbog hladnoće bile dobro zatvorene.

Zaključili su da je vrijeme za polazak.

— Unesimo Jima Carsona u kuću kraj Johna Cannona — prošapće nakon nekog vremena Barton Damm.

Za nekoliko minuta ležali su u kući na podu, mrtvi John Cannon i Jim Carson, jedan uz drugoga, a bjegunci su bez riječi požurili prema konjima.

— o —

Jedanaest sati poslije toga stigli su do kolibe. To je bila ista ona koliba koju su podigli Barton Damm i Kirby Monk dok su lovili divlje konje.

Prošao je cijeli jedan dan. Ništa se nije vidjelo osim snijega, niti čulo osim vjetra. Bjeguncima nije preostalo ništa drugo nego da čekaju.

Sjeverac je puhao još dva dana. Tek noću trećeg dana nastala je tišina.

Kad je svanulo, Barton je izišao iz kolibe. Dugi odmor mu je koristio. Osjećao se snažnim i osvježenim. Snaga mu se vratila, a s njom i dobro raspoloženje. Bio je sposoban za nova djela. Duboko je udahnuo hladan i čist zrak. Čak se nasmiješio.

Za njim su izišli Evelin, Kirby, a i Hiob Stonewell. I on se također oporavio i sada se osjećao mnogo bolje nego u kući Johna Cannona.

Duboko su udisali svježi jutarnji zrak. Dan je bio prekrasan. Zimsko je sunce stajalo na nebu, a snijeg je blještao.

— Prekrasno je ovdje — uzdahne Evelin.

— Tamo nam je Red Rebel oteo stotinu prvorazrednih konja — primijeti Kirby. — Nisam vjerovao da ću ove zime još jednom biti ovdje.

Okrenuo se prema Bartonu i zapitao:

— Hoćemo li sutra odjahati?

Tog se trenutka začulo rzanje iz klanca u kome je Red Rebel nestao zajedno s konjima koje je bio oslobodio.

Barton i Kirby su se iznenađeno trgnuli.

— To je Red Rebel! — prostenjao je Kirby. — To je konj koji nas je

prije nekoliko tjedana pobijedio i uništio nam trud od sedam mjeseci. Da, to je on! Ni jedan drugi ne bi mogao tako snažno zarzati.

Pogledali su prema klancu.

Tamo se doista pojavio Red Rebel. Isprva se nije isticao na snijegu, ali onda se moglo zamijetiti da nije sam. Iza njega su se pojavili konji, jedan za drugim, smeđi, šareni, crni, žuti, crveni, a i nekoliko bijelih. Bilo ih je više od stotinu.

— Sklonili su se pred vjetrom u klanac — tiho reče Barton. — A sad su gladni. On će ih odvesti nekamo gdje još ima hrane.

Kirby je uzbuđeno zapitao:

— Da ih pokušamo uhvatiti? Sada u snijegu imamo neke mogućnosti. Treba samo da ga natjeramo onamo gdje je snijeg dubok. Mogli bismo uspjeti.

Govoreći to, počeo je drhtati po svem tijelu od silne strasti za lovom. Bio je nalik na nespretnog terijera.

Evelin je prišla Bartonu i gurnula svoju ruku pod njegovu.

— Ponosan je i slobodan — reče ona. — A spasio je i druge životinje iz vaših ruku. To je predivna životinja! Dakle, ne postoje samo ljudi koji žele osloboditi zarobljenike.

Podigla je glavu i pogledala Bartona.

— Ti si srušio ogradu koju je Jim Carson podigao oko mene — reče ozbiljno. — Tako je to bilo, zar ne, Bartone? A taj Red Rebel srušio je ogradu koju ste vi podigli oko njegovih zarobljenih drugova. Ako ga zbog toga mrziš, tada si nalik na Jima Carsona! Jim Carson je sve te godine vjerovao da će me moći dobiti i da je to već posve sigurno. Kad me se morao odreći, misli su mu se pomutile i on se slomio. Nije shvatio da ponekad treba podnijeti i poraz. A to umalo što nije uništilo i moga oca. Barton, molim te, odreci se Red Rebela! Zaboravi ga!

Molila je zato što je željela da on uspije prihvatiti poraz koji mu je nanesen.

Gledao ju je i iznenada to shvatio.

— Čovjek vjerojatno ne može dobiti sve — odgovori polagano.

— Vjerojatno bi se mnogo toga odigralo drugačije da te Red Rebel nije pobijedio — odvrati Evelin.

Kimnuo je i pogledao za Red Rebelom.

Ždrijebac je vodio konje put istoka preko prerije pokrivene snijegom.

— Želim mu mnogo sreće i ne vjerujem da ću ponovno krenuti u lov za njim — primijeti Barton mirno. — Sada ga više ne želim hvatati.

— To me raduje — reče ona nježno.

Kirby se okrenuo.

— Sve sam čuo, ali ipak nisam razumio ni jedne jedine riječi — primijeti zbunjeno.

Tada se Hiob Stonewell hrapavo nasmije i zadovoljno reče:

— Red Rebel i Barton postali su sada dobri prijatelji. Red Rebel je oslobodio konje, a Barton je oslobodio Evelin. Nije dopustio ni to da ga neka druga djevojka ulovi. Eto, to je to! Ne bih želio usporediti nikoga s konjima, ali tu postoji ipak neka sličnost. A ja sam bio prava budala. Morao sam dopustiti Evelin da sama odabere pravog čovjeka za sebe. Tada ne bih imao nikakvih briga. Sve se to ne bi bilo dogodilo.

Zašutio je na trenutak i lukavo se nasmijao.

— U svakom bih slučaju dobio dostojnog nasljednika i zeta, jer je Evelin moja kćerka i zna izabrati. Ne bi odabrala pogrešnoga.

Svi su se zgledali, a on je nastavio:

— Dakle, dobro! Kad ćemo krenuti da obavimo ono što je još pred nama.

— Za jedan sat — mirno odgovori Barton Damm. — Za jedan sat odjahat ćemo preko prerije do doline.

A onda su svi još jednom pogledali za Red Rebelom i njegovim konjima.

— Bartone, gledaj da budeš tamo među ljudima ono što je Red Rebel ovdje u preriji! — promrmlja Hiob Stonewell — Tada će ljudima tamo dolje biti jednako tako dobro kao što je to konjima ovdje gore. Tada će ponovno imati vođu koji će ih provesti kroz sve poteškoće i tegobe, koji će spriječiti zle ljude da se osile i zloupotrijebe moć.

— o —

Jahali su cio dan uz kraće odmore i progovorili samo nekoliko riječi. Svatko je u mislima razgovarao sam sa sobom.

Tokom noći napokon su stigli do pašnjaka ranča »Knife«. Ugledali su žuto svjetlo. Prodiralo je iz kuće i pokazivalo im put.

Hiob Stonewell se posljednjim snagama držao u sedlu, a i Evelin je bila potpuno iscrpljena.

Kad su se počeli približavati kući, Kirby i Barton već su držali u pripravnosti oružje. Tako su ujahali i u dvorište.

Čim su stigli, odmah su sjahali, postavili se iza umornih životinja i oprezno stali iščekivati što će se dogoditi.

Dolazak četvero jahača probudio je ljude na ranču. A ljudi na ranču bilo je više nego obično. Trebalo je da su ovdje samo Rosalia, Juan Sanchez i mladi Kovrčica.

No ovdje je sada bila cijela četa.

Iz spavaonice je izišlo nekoliko momaka. Netko je zaviknuo oštro preko dvorišta:

— Tko je to došao? Tko ste vi? Odgovorite!

— Ovdje su Hiob Stonewell i njegova kćerka Evelin — odgovorio mu je Barton Damm. — A tko ste vi?

Nekoliko je trenutaka vladala tišina. A onda je neki glas počeo tiho proklinjati. Zatim su se otvorila vrata kuće, a Rosalia je glasno zavikala:

— Golubice, jesi li to ti? Evita, jesi li to doista ti?

— Ja sam! Što se dogodilo?

— Ovaj su ranč zauzeli razbojnici s ranča »Bow«! I sam Frank Bowmaker je ovdje! Došao je prije nekoliko sati i još je ovdje — vikala je Rosalia.

— Začepi gubicu! — iznenada se začuo promukao i zlovoljan glas Franka Bowmakera.

Izišao je iz kuće, zastao na verandi i mirno zapitao:

— Hiob, jesi li to doista ti?

— Dakako da jesam! — ljutito uzvrati Hiob Stonewell.

Još je jednom nadvladao slabost, potjerao konja naprijed i dojahao tik do terase.

— Frank, što radiš ovdje na ranču moje kćerke? — zapita ljutito. — Što radiš ovdje? Jesu li to tamo preko tvoji ljudi? Da? Dobro, tada se gubite odavde! Nestanite!

— Polagano, samo polagano! — odvrati zlobno Frank Bowmaker. Već odavno nisi tako moćan da bi mogao izdavati zapovijedi. Da, zaposjeo sam taj ranč. Sa mnom je sedam jahača. Ovaj je ranč utvrda protiv Johna Cannona i njegovih razbojnika. Moram zaštititi ovaj kraj. Stoga smo i došli na ovaj ranč. A ostat ćemo ovdje tako dugo dok su razbojnici opasnost za sve nas.

Hiob Stonewell je duboko uzdahnuo i ljutito se nasmijao. Još je bliže dojahao, nagnuo se naprijed u sedlu i rekao polagano, naglašavajući riječ po riječ, s velikom gorčinom u glasu:

— Gotovo je s razbojnicima, ti stari lopove! John Cannon je mrtav. K tome vojska prodire s tri strane u zemlju razbojnika. Otjerat će ih sve do vraga.

— Ne vjerujem! — vikne Frank.

— A kako bih inače pobjegao iz zarobljeništva, ti stari glupane? Kako bih se inače mogao vratiti kući? Promisli, stara ludo!

Prekinuo se. A onda je nastavio:

— Vojska će ubrzo stići i ovamo, a tada ću tebe i tvog predradnika Sidneyja Chesterleeja optužiti za pokušaj umorstva i dizanja pobune. Sidney Chesterlee je za vrijeme potjere pucao na mene i oborio me s konja. Pokušao je ubiti i moju kćerku, Bartona Damma i Kirbyja Monka. Glupane, zar ne shvaćaš kako ću tešku optužbu podići protiv tebe? Gotov si, Frank, na taj si način gotov jednom zauvijek! Natjerao si svoga predradnika da pokuša izvršiti umorstvo. Završit ćeš svoje posljednje godine u zatvoru. Gotovo je s tobom! A sad, odlazi! Razgovarat ćemo kad stigne vojska i ja sve to iznesem pred sud. Tamo ćemo ponovno razgovarati. Jesi li me razumio?

Frank Bowmaker je šutio, stojeći kao prikovan na verandi.

— Pretukli su moga Juana i Kovrčicu. Oduzeli su im oružje i sada ih čuvaju kao zarobljenike — dovikne im Rosalia Sanchez. — Napali su nas kao razbojnici i zauzeli ovaj ranč. Morala sam kuhati za te lopove dulje od dva tjedna. Pojeli su sve naše zalihe i uzeli sve što im je bilo potrebno. Ponašali su se tako kao da ovaj ranč pripada njima.

— Teror, krađa, pokušaj umorstva! Eto što je sve to — ljutio se Hiob Stonewell. — Frank...

Frank Bowmaker je u međuvremenu promislio, pa je zaviknuo kreštavim glasom:

— Vjerovao sam da si mrtav, Hiob! Ako te Sidney Chesterlee pokušao ubiti i zbacio te iz sedla, ja nisam kriv za to. Nisam imao nikakve veze s tim. Ništa o tome ne znam! Nisam čuo za pokušaj umorstva! Nisam znao ni to da je Sid Chesterlee...

— Ti si njegov gazda, a on nas je progonio — umiješa se Barton Damm, stojeći još u zaklonu iza svog konja.

I Kirby je učinio to isto.

Barton Damm je zaviknuo još mnogo oštrije:

— Bowmaker, ovdje sa mnom je vlasnica ovog ranča! Ja sam njezin predradnik. Naređujem vam da se izgubite odavde sa svojom bandom. U protivnom, ovdje će se odmah dogoditi nešto vrlo neugodno. Pucat ćemo, Bowmaker! Dakle, biste li to htjeli?

Frank Bowmaker, koga su dobro vidjeli na svjetlu koje je prodiralo kroz otvorena vrata, izgledao je iznenada nekako umorno i mlohavo.

Ne, on doista više nije bio borac. Za te je stvari unajmio Sidneyja Chesterleeja. Frank je samo stvarao planove i čekao na svoj trenutak.

Ali sada njegov predradnik nije bio ovdje. Fran Bowmaker bio je užasno zabrinut. Ono što mu je Hiob Stonewell ispričao pogodilo ga je kao udarac maljem. Nije sumnjao u to da vojska ulazi u područje razbojnika i da je John Cannon mrtav. Jer za njega nije bilo drugog objašnjenja kako su se Hiob Stonewell, Evelin, Barton Damm i Kirby Monk mogli vratiti ovamo.

Da, Frank Bowmaker je iznenada postao veoma zabrinut.

— Naredio sam da se ovaj ranč zauzme samo stoga da bismo mogli držati položaj protiv razbojnika — zakriješti. — A ako je moj predradnik Sid Chesterlee postao pregrub, pa vas čak pokušao ubiti, tada se to dogodilo bez mog znanja i moje volje. Star sam čovjek, pa svom predradniku dajem u svemu slobodne ruke. Dakako, mi ćemo se sada povući, Hiob! Ne želim svađu s tobom. Uvijek sam bio za mir i red. Napustit ćemo ranč. Mislio sam samo da umjesto tebe...

— To ćeš moći ispričati sucu i porotnicima — nepomirljivo je nastavio Hiob Stonewell. — Ovog si puta ti na redu, Frank! Ovog puta nećeš moći izvući svoju ludu glavu iz omče. Dajem vam tri minute! Ako do tada ne nestanete, neće vam ovdje baš biti ugodno.

Frank Bowmaker nije dulje oklijevao. Povikao je momcima preko dvorišta:

— Hajde, momci, krećemo odmah! Napustit ćemo ranč!

Među momcima je nastalo komešanje.

— To Sidu Chesterleeju neće baš biti drago — odvrati neki tvrdoglavi i ljutiti glas.

— A meni nije drago ono što je Chesterlee učinio bez moga znanja — zakriješti Frank Bowmaker. — Gospodar ranča »Bow« još sam ja! Onaj tko želi kod mene zaraditi plaću, taj mora činiti ono što zahtijevam od njega. A toga ću Sidneyja Chesterleeja otjerati do vraga čim ga ugledam. Napustit ćemo ovaj ranč i odjahati.

Zatim se okrenuo prema Hiobu Stonewellu.

— Posve sam slučajno ovdje — reče ponizno. — Htio sam vidjeti što se događa. Budi sretan, Hiob, što sam tako mogao spriječiti nesporazum i neugodnosti.

Frank Bowmaker se više nije ni vratio u kuću. Rosalia mu je dobacila njegove stvari kroz otvorena vrata na terasu. Bowmaker je sve to pokupio, a zatim navukao ogrtač.

U međuvremenu su i drugi jahači izvukli iz kuće svoje stvari. Svi su krenuli prema koralu i uhvatili svoje konje.

Dok su ih sedlali, Barton Damm i Kirby Monk su ih promatrali, držeći revolvere u pripravnosti.

Iznenada su se pojavili i Juan Sanchez i Kovrčica. Opet su se naoružali.

Juan Sanchez je govorio grlenim i bijesnim glasom:

— Ti lopovi! Iznenadili su nas kad su stigli pod vodstom Sidneyja Chesterleeja. Oduzeli su nam oružje i još nas pretukli. Bili smo njihovi zarobljenici, a morali smo ih poslu-

živati poput slugu. A najgore je bilo mojoj dobroj Rosaliji. Najradije bih to sada naplatio od njih!

Pošao je prema koralu, pun bijesa.

— Odustani od toga, Juan! — mirno primijeti Barton.

— Zašto? — zapita on.

— Moraš na konja i krenuti prema ranču »Stonewell«. Možda se ljudi Hioba Stonewella još nisu razišli. Ako, dakle, tamo još nekoga nađeš, javi momcima da smo se vratili i da Hiob Stonewell sakuplja svoje ljude na ranču »Knife«. Moglo bi se dogoditi da će Hiobu Stonewellu i Evelini ipak biti potrebna pomoć tih ljudi, jer ću ja s Kirbyjem odmah krenuti u Cattleville.

X

Frank Bowmaker je stigao na svoj ranč u tri sata ujutro. Odmah je pošao u svoj ured, otvorio blagajnu i izvadio iz nje tri tisuće dolara.

Potom je htio izići iz ureda i poći u potragu za svojim predradnikom. Ali to nije bilo potrebno jer je Sidney Chesterlee istog trenutka ušao u sobu. Imao je samo čarape na nogama, a preko donjeg rublja navukao je tamnosmeđe hlače. Tamna mu je kosa bila nepočešljana, ali oči su svijetle promatrale mirno, hladno i pažljivo Franka Bowmakera.

— Što se dogodilo, Frank? — zapita hladno. — Čuo sam te kako dolaziš s ljudima što rade na ranču »Knife«. Što se dogodilo?

Frank Bowmaker je bacio tri tisuće dolara na stol i polagano sjeo iza njega na stolicu. Onda je pokazao na novac, pogledao Sidneyja Chesterleeja i rekao:

— Sid, s tobom je gotovo. Uzmi novac i nestani! I nemoj se zaustavljati bar tisuću milja!

— Ah! — reče Chesterlee.

Položio je prste na kolt zadjenut za pojas. Stari izguljeni držak sjao je na svjetlu svjetiljke.

— Ah! — reče još jednom, a njegov je pogled postao još tvrđi i hladniji.

— Dao sam ti slobodne ruke — nastavi Bowmaker. — Uvijek si znao da te neću prikrivati ako izgubiš u toj surovoj igri. To si uvijek znao, zar ne?

— Želiš li time kazati da sam izgubio svoju igru? — zapita polagano Chesterlee.

Frank Bowmaker je kimnuo.

— Hiob Stonewell, Evelin, Barton Damm i Kirby Monk su se vratili — reče hrapavim glasom. — A John Cannon je mrtav. Vojska prodire s tri strane u zemlju razbojnika, a jedna će se četa pojaviti idućih dana i ovdje. Hiob Stonewell će podignuti optužbu protiv tebe zbog pokušaja umorstva. A njegova kćerka, Barton Damm i Kirby Monk podržat će tu optužbu. Svjedočit će protiv tebe. I stoga je gotovo s tobom, Sid! Nisi uspio osvojiti ovu zemlju za nas. Znaš i sam da sam star čovjek. Ionako ne bih mogao još dugo uživati u svemu tome. Ali sam još htio vidjeti kako će Hiob Stonewell biti pobijeđen. Sve te godine živio sam u njegovoj sjeni, uvijek sam ga morao slušati i pokoravati mu se. Ono što bi ti uspio osvojiti ionako bi jednog dana pripadalo tebi, Sid! Ali nisi

uspio. Dakle, uzmi taj novac i nestani!

Chesterlee je stisnuo oči. Šutio je.

— Dobro, nismo uspjeli — reče napokon. — A sada me se želiš tim novcem otarasiti. Pa to su samo tri tisuće dolara! Misliš li doista da bi me se mogao otarasiti na taj način?

Frank Bowmaker je šutio, a Chesterlee je nastavio:

— Htio bi za sve okriviti mene i još jednom izvući svoju staru glavu iz omče? Zar to doista vjeruješ?

Frank Bowmaker ga je pažljivo promatrao.

— Star sam čovjek — reče napokon. — Gotovo je sa mnom. Ja ne mogu samo tako nekamo otići. Za to bih morao biti mnogo mlađi. A morao bih ostaviti i svoj ranč, svoje životno djelo. Osim toga, bijegom bih samo priznao svoju krivnju. Zato moram ostati. Vjerujem da ću se još jednom izvući.

— Da, ako ja pobjegnem, a ti uzmogneš svu krivnju svaliti na mene — nasmije se Sidney Chesterlee.

— To je bila tvoja igra — promrmlja Bowmaker. — Nisam je igrao ja, već ti. A ti si je i izgubio.

Sidney Chesterlee je kimnuo. Onda je pokazao prema blagajni.

— Otvori je, Frank! — reče.

Frank Bowmaker ga je neko vrijeme promatrao, ne maknuvši se.

Gledali su se i ono što je Frank Bowmaker vidio u očima Sidneyja Chesterleeja objasnilo mu je da je tu igru i on izgubio.

Uzdahnuo je i ustao, prišao blagajni i otvorio je.

Sidney Chesterlee ga je grubo gurnuo u stranu i ispraznio blagajnu.

Tu je bilo nekih dvadeset tisuća dolara.

Prevrćući svežnjeve novčanica, Chesterlee primijeti:

— To je već mnogo bolje. Doduše, to nije mnogo u usporedbi s onim što sam mogao dobiti, ali je bolje od napojnice koju si mi ti htio dati. Frank, to ću ja uzeti.

U kutu sobe pronašao je putnu torbu od voštanog platna. Napunio ju je novčanicama i krenuo prema vratima. Tamo se još jednom okrenuo.

— Dakako, odjahat ću tisuću milja daleko — reče. — Ali prije toga još ću ubiti jednog čovjeka. Mene je pobijedio Barton Damm, a ja ne mogu dopustiti da me itko pobijedi.

Krenuo je i stao.

— Već sam često morao napustiti neki kraj, ali nikada me nije pojedinac pobijedio. Okolnosti i prilike ponekad mi nisu bile sklone. Tako se to opet dogodilo. Ali, ipak neću dopustiti da me jedan jedini čovjek pobijedi.

Rekavši to, napustio je sobu.

Pet minuta poslije toga odjahao je s ranča.

Krenuo je prema Cattlevilleu, ostavio konja u nekoj pokrajnjoj uličici i krenuo u glavnu ulicu.

Grad je spavao. Sva su svjetla bila pogašena. Iz prerije je puhao hladan vjetar.

Sidney Chesterlee je krenuo prema hotelu.

U hotelu je gorjela mala svjetiljka, a noćni je vratar sjedio iza stola u kutu i spavao.

Čim je ušao vrhom je čizme Chesterlee udario čovjeka u potkoljenicu. Ovaj je skočio, glasno preklinjući.

Sidney mu je rekao:

— Pođi do Meecea Ringolda i reci mu da želim odmah razgovarati s njim. Hajde, požuri!

Stari je vratar posrćući krenuo prema stubama. Pošto se nekoliko stuba popeo, okrenuo se i rekao:

— Ringold će mi iščupati glavu ako ga nepotrebno probudim.

No Chesterlee je izvukao revolver i zapucao prema stropu.

— Sad ga više ne moraš buditi, djede! — reče.

I doista nije morao dugo čekati jer se već nakon deset sekunda gore na stubama pojavio neki čovjek.

No to nije bio Meece Ringold, već Alvah Fisher. Bio je naoružan i zapitao je:

— Tko to puca?

Sidney Chesterlee se nasmijao i suho odvratio:

— Pospanko, bilo bi bolje da se probudiš! Hiob Stonewell, Barton Damm i Kirby Monk vratili su se s onom djevojkom. Ako se ne varam, Barton Damm i Kirby Monk će se ubrzo pojaviti ovdje u gradu.

— Zašto misliš da bi nas to moglo tako osobito zanimati? — raspita se hladno Alvah Fisher.

No dok je on to pitao, kraj njega se već bio pojavio Meece Ringold i pogledao dolje u predvorje.

Sidney Chesterlee se još jače cerekao, pokazujući na Meecea Ringolda.

— Tri te dana nije bilo, a prije dva dana vratio si se prilično iscrpljen iz prerije. Doveo si sa sobom još jednog konja, iako si iz grada odjahao samo na jednom. Dakle, Meece, što je? Znaš da znam dobro računati. Slutim što si radio u preriji. Ali ako vas to ne zanima, dobro...

— Zanima me i velika ti hvala — prekine ga hrapavim glasom Meece Ringold.

Nakon kratke stanke spustio se niz tri stube, naslonio se na ogradu i zapitao:

— Jesi li izgubio svoju igru, Chestrlee?

— Jesam — potvrdi taj. — Odlazim odavde. John Cannon je navodno mrtav. A vojska je povela pravi rat protiv razbojnika. To sam ti htio reći. Sada možeš sam izračunati što ti je činiti.

— To znam posve točno — odvrati promuklim glasom Meece Ringold.

Spustio se.

Alvah Fisher ga je slijedio.

— Barton Damm će stići ovamo — reče uzbuđeno Meece Ringold. — Barton Damm je, naime, bio prisutan kad sam s Johnom Cannonom raspravljao o....

— To nije važno, a ja to i ne želim znati — prekine ga Chesterlee. — Znao sam to da bi ti rado pridobio Johna Cannona na svoju stranu. Htio si uništiti ranč? »Bow« i...

Prekinuo se i počeo osluškivati, a to isto učinili su i Meece Ringold i Alvah Fisher.

Čuo se topot kopita.

— Već su stigli! — reče Sidney Chesterlee.

Pogledali su se i šutke se sporazumjeli. Više nije bilo potrebno da progovore ni jedne jedine riječi.

Kao na nijemu zapovijed, izišli su na ulicu.

Meece Ringold i njegov revolveraš Alvah Fisher nisu čak bili ni potpuno odjeveni. Ali na to sada nisu mislili.

Izišli su iz hotela i pogledali niz ulicu. Ispred zatvora i šerifova ure-

da upravo su dva čovjeka sjahala Jedan je od njih bio visok, a drugi nizak.

— Povest će i Bena Rankina sa sobom — šapne Sidney Chesterlee. — A budući da ne znaju da sam ja u gradu, vjerojatno namjeravaju poći samo do tebe, Meece!

— Sigurno — složi se ovaj i krene.

Alvah Fisher je odmah pošao za njim. Napokon im se pridruži i Sidney Chesterlee. Tako su koračali utroje, čvrsto i odlučno.

Začuli su kako je jedan od jahača udario željeznim batom o zatvorska vrata.

Ali u taj su ih čas ona dvojica već zamijetila. Bili su dovoljno blizu da su mogli prepoznati Bartona Damma i Kirbyja Monka.

— Dolazite li k meni? — zaurla iznenada Meece Ringold.

Njegov je revolveraš već izvukao oružje i počeo pucati. Na prvi su pucanj odgovorili Damm i Kirby.

Tišinu usnulog grada probudila je pucnjava iz pet revolvera.

Sva su petorica pucala istovremeno. Ali je pucnjavu revolvera nadglasala već nakon dvije sekunde pucnjava iz puščane cijevi. Netko je pucao iz pokrajne ulice.

A onda je iznenada opet zavladala tišina.

Kirby je sjedio u uličnom blatu i rukom pritiskao ranu na ramenu.

Barton Damm je klečao opipavajući krvavu nogu. Ben Rankin je izlazio iz pokrajne ulice, služeći se puščanom cijevi kao štapom.

Barton se brzo uspravio i pohitao šepajući prema Benu.

Meece Ringold, Sidney Chesterlee i Alvah Fisher ležali su na zemlji.

Ben Rankin išao je od jednoga do drugoga, sagibao se nad svakim od njih i na časak ih pogledao.

Grad se razbudio. Ljudi su istrčali na ulice. Odasvud su se čula glasnija i tiša pitanja.

— Chesterlee i Ringold još žive — izjavi Ben Rankin, kad je Barton stigao do njega. — Nisam mogao spavati, pa sam čuo kako je neki jahač ostavio svoga konja u uličici. Izišao sam i pogledao konja. Imao je znak ranča »Bow«, a na sedlu je visjela vreća s mnogo novaca. Tada sam stao na kraju uličice i stao čekati što će se dogoditi. Zamijetio sam vaš dolazak i...

— Što? — promrmlja Barton Damm. — Rekao si da nisi mogao spavati i da si čuo jahača u uličici. Pa gdje si to spavao, do vraga? Šerifova je kuća tamo, a uličica je ovdje.

— Spavao je kod mene, jer smo se prije tri dana vjenčali — reče neki ženski glas.

Barton se okrene i prepozna Hester Britt. Pristupila mu je i pogledala ga.

— Vjenčali smo se! — potvrdi Hester još jednom.

Barton ju je pogledao. U njezinim je očima jasno zamijetio izraz koji je samo on mogao razumjeti.

— Rekao si mi jednom da čovjek ne može dobiti sve — šapne Hester. — Bena sam uvijek mogla dobiti. Sad ga imam, a vidim da to tebe baš ne boli odviše.

— Ne! — odgovori Barton. — Želim ti mnogo sreće!

Okrenuo se i pogledao Bena. Taj se u međuvremenu, uz pomoć nekih građana, pobrinuo za ranjenike. I liječnik je već stigao, pa je davao potrebne upute.

Barton je promatrao kako su Kirbyja unijeli u liječnikovu kuću. Onda je pošao do svoga i Kirbyjeva konja, želeći ih odvesti do najamnih staja.

Iznenada se kraj njega stvorio Ben Rankin. Položio mu je ruku na rame i rekao:

— Da, Hester je sada moja žena. Sama mi je rekla da se udala za mene jer se nije mogla udati za tebe. Zadovoljan sam. A dogovorili smo se i to da ćemo otići odavde. To je bio njezin uvjet, a vjerujem da ima pravo. Ostat ću ovdje samo dok ljudi izaberu novog šerifa. Mislim da mi je to dužnost.

— Želim ti mnogo sreće — reče Barton Damm.

Ben Rankin je skinuo ruku s Bartonova ramena.

— Želim i ja tebi! — primijeti srdačno i zapita prijatelja: — Hoćeš li u proljeće krenuti u lov na Red Rebela?

— Neću! Evelin me zamolila da odustanem. Ne bi htjela da konj izgubi slobodu.

— Evelin te to zamolila?

— Da, zaručili smo se na ranču »Knife«. Sada ću upravljati rančom »Stonewell« i rančom »Knife«.

— Bit će to dobro i za Kirbyja. A vjerujem i za sav ovaj kraj — potvrdi Ben Rankin. — Vrlo bih rado ostao ovdje s vama, ali mi je ipak važnije steći Hesterinu ljubav. Iz tog razloga moram s njom krenuti odavde i nastaniti se negdje drugdje.

— Imaš pravo — mirno potvrdi Barton i ode odvodeći oba konja sa sobom.

Red Rebel je još dugo živio u preriji i nikad ga nitko nije uhvatio.

Da Red Rebel nije pobijedio Bartona i njegove prijatelje, Hiob Stonewell ne bi nikada pronašao pravog nasljednika i sve bi se potpuno drugačije odigralo.

KRAJ

U pripremi:

247. Jack Zavada: OKOVANI GRAD

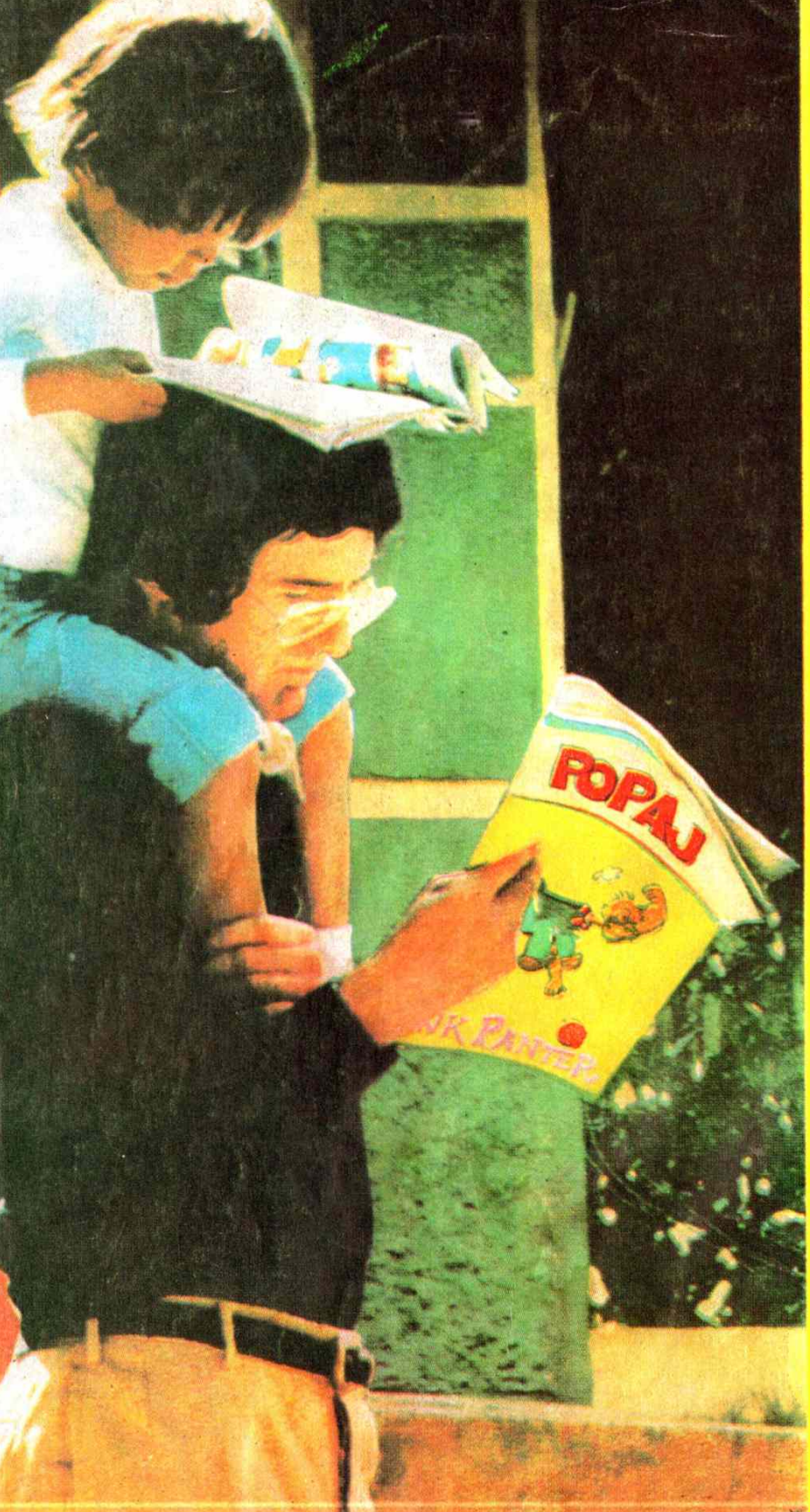

POPAJ

strip-zabavnik oduševljava i mlade i one koji to više nisu.

vrtirep Tom i Jerry

donosi dogodovštine vaših ljubimaca iz crtanih filmova.

alan ford

komično-satirični strip stekao je veliku popularnost među ljubiteljima crtanih romana.